baptista
nevelés-oktatás

„Budapest” Baptista Szakgimnázium, Gimnázium és Sportiskola

PEDAGÓGIAI *PROGRAMJA*

2019

baptista
szeretetszolgálat

„Budapest” Baptista Szakgimnázium, Gimnázium és Sportiskola

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

„Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni, amit csinál, és megtalálja azt a munkát,amit szeretni fog.” Albert Eistein.

TARTALOMJEGYZÉK

PREAMBULUM 7

KÜLDETÉSNYILATKOZAT 8

AZ ISKOLA BEMUTATÁSA 9

Intézményi azonosítók 9

Az intézmény jogállása: 9

Az intézmény alapfeladatai: 9

Iskolánk rövid története 11

AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA 13

1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 13

1.1. Pedagógiai alapelveink 13

1.2. A nevelő-oktató munka céljai 14

1.3. A nevelő-oktató munka feladatai 15

1.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munkaeszköz- és eljárásrendszere 18

2. A személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 19

2.1. A személyiségfejlesztés és közösségi magatartásra nevelés elvárt eredményei 21

2.2. A végrehajtásért felelős személyek 21

2.3. Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos intézményi feladatok 21

2.4. A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos kiemelt preferenciájú pedagógiai feladatok 22

3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 23

3.1. A megvalósítás alapvető irányai: 23

3.2. A teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 25

3.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása 25

3.4. Az iskolai drogstratégia 27

4. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai 29

4.1. A pedagógus feladatai 29

4.2. Az osztályfőnöki munka nevelési tartalma 31

4.3. Az osztályfőnöki munka feladatai 32

4.4. Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása 32
4.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység 33
5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység 35
5.1. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység ... 35
5.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program 36
5.3. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység 39
6. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje 40
7. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel 41
8. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata 46
8.1. A vizsgaszabályzat hatálya 46
8.2. A vizsgaszabályzat célja 47
8.3. Javítóvizsga 47
8.4. Különbözeti vizsga 47
8.5. Osztályozóvizsga 48
8.6. A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos intézményi eljárásrend 49
8.7. Vizsgaforma, vizsgarészek 49
8.8. A tanulmányok alatti vizsgák – eljárási - szabályai 49
8.9. Gyakorló érettségi vizsga rendje 50
9. A felvétel és átvétel szabályai 50
9.1. Felvétel a 9. évfolyamra 51
9.2. A szóbeli felvételi vizsga követelményei 52
9.3. Átvétel másik középiskolából 52
10. Szakmai mentor rendszer 53
10.1. A szakmai mentor kijelölése, munkaideje 53
10.2. A szakmai mentor feladata 54
Az intézmény helyi tanterve 55
gimnáziumi képzés 57
Kereskedelem ágazat, kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoport, szakgimnáziumi képzés 58
54 813 02 Sportedző (labdarúgás, birkózás, jégkorong, vízilabda) szakgimnáziumi képzés regeneráló balneoterápiás masszőr mellék-szakképesítéssel 59
54 813 02 Sportedző (labdarúgás, birkózás, jégkorong, vízilabda) szakgimnáziumi képzés mellék-szakképesítés nélkül 61

11. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elveit, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét 63

12. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása..... 63

13. Mindennapos testnevelés 65

14. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltétele 66

15. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai66

1. Gimnáziumi képzés..... 66

2. Szakgimnáziumi képzés 67

17. Érettségi témakörök 68

18. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések..... 88

20. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei 96

21. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei 96

21.1. A környezeti nevelés programja 98

21.2. Egészségnevelési program 100

22. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei 104

22.1. A magatartás értékelésének elvei..... 104

22.2. A szorgalom értékelésének elvei 105

22.3. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei 107

22.4. A fegyelmi büntetések formái 108

23. A 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények 109

24.1. A kerületben élő német nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tevékenységek..... 109

24.2. A településen élő német nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag 110

25. Különleges helyzet szabályozása a középiskolába jelentkezőknél, akik azonos összesített eredményt értek..... 110

26. A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztő programja 111

26.1. A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése 111

26.2. A fejlesztő tevékenység területei 116

27. Iskolai kirándulások szervezésének szabályai..... 117

B. Az iskola szakmai programja 119

XXXVII. SPORT ágazathoz tartozó..... 120

Általános rendelkezések:..... 128

Záró rendelkezések (legitimációs záradékok)..... 129

PREAMBULUM

"… a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt, tudomány mellé pedig mértékletességet, a mértékletesség mellé pedig tűrést, a tűrés mellé pedig kegyességet, a kegyesség mellé pedig atyafiakhoz való hajlandóságot, az atyafiakhoz való hajlandóság mellé pedig szeretetet."
(Péter második levele, 1: 5-7)

A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy elhívatása az oktatásban:

Az ősi bibliai igazság – *„ A bölcs tanítás az élet forrása." (Pb.13:14.)* – ma is érvényes. A baptista iskola célja, hogy tanulói a lehető legjobb alapokat kapják egy boldog, kiteljesedett, sikeres jövőhöz.

A baptista iskola keresztény értékekre és gondolkodásra épül, így a Teremtő és a teremtmény tisztelete, a gyermekszeretet alapozza meg a színvonalas nevelési-oktatási munkát, és a tanulók személyiségének optimális fejlesztését.

Az Európában 450 éves, Magyarországon több mint 160 éves Baptista Egyházra a kezdetektől jellemző, hogy a társadalom felé nyitott, bibliai értékeket közvetítő, családközpontú közösség. Felnőtt-keresztséget gyakorló, több generációs gyülekezetekből álló protestáns felekezet, amely az egyén döntésére, szabad akaratának tiszteletben tartására épít. A Magyarországi Baptista Egyház több mint száz éve működtet egyházi oktatási intézményt és a rendszerváltás óta tart fenn általános iskolát, óvodát és alapfokú művészeti iskolát.

Keresztyén szellemű nevelésünk feladata, hogy a személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztése által gyermekeink önálló, felelősségteljes cselekvésre, őszinteségre, szabadságra törekvő, saját magukra a mértékletesség, másokra a türelem keresztyéni erényeit alkalmazó, helyes erkölcsi érzékkel rendelkező, problémamegoldó személyiséggé váljanak.

Hisszük, hogy a szeretet a leghatékonyabb pedagógiai módszer, és ezzel támogatjuk, hogy a gyermekek e segítséggel találjanak rá az útra, az evangéliumi hitre, mely az Úr Jézuson keresztül Istenhez vezet.

A baptista iskola: Több, mint iskola. Magyarország egyik legnagyobb segélyszervezete, a Baptista Szeretetszolgálat megalakulása óta arra törekszik, hogy minden erejével és lehetősége szerint segítsen a szükségben lévőknek. A Baptista Szeretetszolgálat – alaptevékenységébe jól illeszkedően – iskoláiban sokat tesz a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, és a roma tanulók felzárkóztatásáért, és a tehetséges diákok kibontakoztatásáért. Küldetése, hogy az általa fenntartott intézmény több legyen, mint iskola: az a hely, ahol a tanuló teljes körű támogatást kap személyisége és képességei kibontakoztatásához.

KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Küldetésünk a ránk bízott gyermek fejlődésének minél teljesebb körű elősegítése.

A keresztyén elménekkell a legjobb elménekkell lennie, amelyet Krisztus értelme világosít meg, és amely integrálja Isten alapelveit az akadémikus ismerettel.

Küldetésünk személyes életpéldánkkal mintát adni.

Törekvésünk, hogy a baptista iskola olyan irányító testülettel, igazgatókkal, pedagógusi karral és munkatársi gárdával rendelkezzen, akik a Biblia alapelveinek megfelelő nézőpontot alkalmaznak a tanítás és az intézmény vezetése során.

Küldetésünk a gyermekek képességeinek kibontakoztatása

Minden tanulási tapasztalat célja, hogy hozzásegítse a gyermekeket Istentől kapott képességeik teljes kibontakoztatásához.
A tanítás a következőkre összpontosít:

- A gyermek számára megfelelő tevékenységek és szolgáltatások biztosítása
- A gyermek ráébresztése a társadalommal való kapcsolatára és az iránta való felelősségére
- Minden tantervbe, nevelési programba tartozó és ahhoz kapcsolódó iskolai tevékenység segítse a gyermekek intellektuális, lelki, társadalmi, érzelmi és fizikai fejlődését.
- Felkészítés a szolgálatra

Küldetésünk működés szempontjából hitelesnek lenni.

Törekvésünk, hogy az iskola mindennapos működési gyakorlata az integritás (feddhetetlenség, tisztesség, becsület), hatékonyság és számonkérhetőség következetes mintaképe legyen.

A bibliai értékeket következetes alkalmazása, ahogy az oktatási intézmény:

- Példamutató igényességet mutat az intézmény működési szabályzatának fejlesztésében és a számon kérhetőség terén az iskola igazgatóságának működésében.
- Az emberi erőforrásokat etikusan és igazságosan kezeli.
- Az pénzügyeket feddhetetlenül és nyíltan kezeli, ill. ellenőrzi.
- A kormánnyal és a hatóságokkal egyenes és krisztusi kapcsolatot tart fenn.
- Etikus, világos és nyílt fejlesztési és stratégiákat dolgoz ki.
- Igazságos és következetes irányítási rendszert alkalmaz.
- A szülői kapcsolatok terén őszinteséget, nyíltságot és igazságosságot képvisel.

AZ ISKOLA BEMUTATÁSA

Intézményi azonosítók

- Az intézmény neve: „Budapest" Baptista Szakgimnázium, Gimnázium és Sportiskola
- Az intézmény rövidített neve: „Budapest" Baptista Sportiskola
- Az intézmény székhelye: 1201 Budapest XX., Vörösmarty utca 89-91.
- OM azonosító: 035468
- Az intézmény létesítésének napja: 1991. július 19.
- adószám: 18240737-1-43
- bankszámlaszám: 10918001-00000100-76760001 Unicredit Bank
- Az intézmény fenntartója: Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy
- Fenntartó székhelye: 1111 Budapest, Budafoki út 34/b
- Felügyeleti szerv: Szakmai és törvényességi felügyeletet a fenntartó,
  a fenntartói tevékenység törvényességi ellenőrzését
  Budapest Főváros Kormányhivatala látja el.

Az intézmény jogállása:

- önálló jogi személy

Az intézmény alapfeladatai:

- gimnáziumi nevelés – oktatás 9-12. évfolyamon,
- szakgimnáziumi nevelés – oktatás9-12. évfolyamon,
- felnőtt oktatás,
- a többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése, oktatása.

<u>Évfolyamok száma iskolatípusonként:</u>

- gimnázium (9-12. évfolyam) nappali munkarend szerint,
- köznevelési típusú sportgimnázium (9-12. évfolyam) nappali munkarend szerint,
- szakgimnázium (9-12. évfolyam) nappali munkarend szerint,
- szakgimnázium (13-14. évfolyam) nappali munkarend szerint (délután szervezett oktatás)

Szakgimnáziumi nevelés-oktatás 9-12. évfolyam:

ágazat	szakképesítés megnevezése	évfolyam	munkarend	kifutó/induló
XXXVII. Sport	regeneráló balneoterápiás masszőr 51 726 01	9-12.	nappali	induló
XXVI. Kereskedelem	-	9-12.	nappali	kifutó

A gyakorlati oktatás megszervezésének módja: együttműködési megállapodás alapján.

Érettségi utáni szakképzés kizárólag szakképzési évfolyamokkal:

szakmacsoport	ágazat	OKJ szám	érettségi végzettséghez kötött ágazati szakképesítés	képzési idő	évfolyam	munkarend	kifutó/induló
3. Oktatás	XXXVII. Sport	54 813 02	sportedző (labdarúgás, birkózás, jégkorong, vízilabda)	1 év	13.	nappali	induló
3. Oktatás	XXXVII. Sport	54 813 02	sportedző (labdarúgás, birkózás, jégkorong, vízilabda)	2 év	13-14.	nappali	induló

A gyakorlati oktatás megszervezésének módja: együttműködési megállapodás alapján.

Az intézmény ellátja a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. § 25. pontjában meghatározott sajátos nevelési igényű tanulók közül:

- a pszichés fejlődési zavarral küzdő (ezen belül tanulási zavarral küzdő – dislexia, disgráfia, discalculia),
- figyelem zavarral küzdő,
- magatartásszabályozási zavarral küzdő tanulókat.

Az intézmény vállalja a kiemelt figyelmet igénylő tanulók nevelését, oktatását a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4.§ 13. pont ac) alpontja, valamint a 14. pontja szerint:

Kiemelten tehetséges tanuló, az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Az intézmény típusa: Többcélú köznevelési intézmény, összetett iskola
gimnázium, szakgimnázium, sportiskola

Az oktatási munkarendje: nappali, esti

Iskolánk rövid története

Intézményünkben a nevelő - oktató munkát 1991 novemberében kezdtük meg. A kezdetektől törekszünk arra, hogy képzési kínálatunkat rugalmasan igazítsuk a társadalmi, gazdasági élet változásainak megfelelően, és hogy tanulóinkat tiszta, rendezett és korszerűen felszerelt környezetben, családias légkörben neveljük, oktassuk.

Iskolánk 1993-ban a Külkereskedelmi Képzést Folytató Szakközépiskolák Szövetségének és az Alapítványi és Magániskolák Egyesületének tagjává vált, valamint nevelő-oktató munkánk színvonalát javítandó, az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának gyakorlóhelye lett. Ezzel párhuzamosan az Idegen nyelvi Továbbképző Központ (Rigó u.) ORIGO akkreditált vizsgahelyeként megkezdtük és végeztük az angol és német nyelvvizsgára jelentkezők felkészítését és vizsgáztatását.

2008-ban csatlakoztunk a Nonprofit Zártkörűen Működő Kiemelkedően Közhasznú Részvénytársaságként Működő Központi Szakképzési Intézethez.

A 2005/2006-os tanévtől a 9. évfolyam egyik osztályát nyelvi előkészítő osztályként indítottuk. A képzés közvetlen célja volt, hogy tanulóink intenzív nyelvtanulási keretek között idegen nyelvekből olyan használható tudáshoz jussanak, amelynek birtokában tanulmányaik végén sikerrel tehessenek emeltszintű érettségi vizsgát.

Tapasztalataink szerint a magas óraszámban folyó idegen-nyelv oktatásra egyre nagyobb a szülői igény, hiszen a felsőfokú tanulmányokat záró diploma egyik feltétele legalább egy sikeres középfokú nyelvvizsga megszerzése, valamint az Európai Unió tagjaként is

felértékelődött az idegen nyelvek megfelelő szinten történő elsajátításának szerepe szakemberként éppúgy, mint élsportolóként.

A szülői igények nyomán úgy döntöttünk, hogy 2008-tól mindkét 9.-es osztályunkat nyelvi előkészítő osztályként indítjuk, ahol az angol és német nyelvet párhuzamosan oktattuk. A nyelvi előkészítős képzés 2018 szeptemberében szűnt meg iskolánkban.

A kerületünkben működő Vörösmarty Mihály Általános iskola több sportegyesülettel összefogva a 2008/2009-es tanévben indította el első sportosztályos képzését, melyhez a 2011/2012-es tanévtől középiskolaként mi is csatlakoztunk, hogy az általános iskolát befejező diákok zökkenőmentesen tudják folytatni tanulmányaikat és a sportolást.

Ennek kapcsán a Pesterzsébeti Hockey Clubbal, az ESMTK-val és a Honvéd-UP Vízilabda Klubbal együttműködve indítottuk el az közoktatási típusú sportiskolai tantervre épülő osztályunkat. Tanulóink számára délelőtt az óratervben meghatározott óraszámban biztosítottuk az edzésidőt, délután a tanulók – szakosodásuktól függően – az órarendbe beiktatva sportági képzéseken vettek részt.

Az 1997 és 2018 között sikeresen folytatjuk esti munkarendű képzésünket olyan hallgatók számára, akik valamilyen oknál fogva középiskolai tanulmányaikat a nappali képzési rendben nem tudták elvégezni.

Iskolánkban az elmúlt 20 évben kialakult egy olyan pedagógiai-, tárgyi kultúra, egy elfogadó, támogató mikroklíma, amely biztosította eredményességünket mind az oktatás, mind a nevelés terén, és vonzóvá tette iskolánkat az olyan tanulók és szüleik körében, akik csak kis közösségekben, az átlagosnál több figyelmet és törődést kapva tudják kibontakoztatni képességeiket.

A nálunk kialakult gyermekközpontú, támogató légkör és értékrend beilleszthető a Baptista Szeretetszolgálat filozófiájába. Ezért döntött iskolánk vezetősége, - a tantestület és a szülői közösség egyetértésével – úgy, hogy 2012. szeptember 1-jétől fenntartót vált, amely döntés napjainkban is jól szolgálja stratégiai célkitűzéseit.

2013. szeptember 01-jétől képzési formánkat is átalakítottuk, így a jelenben már nemcsak szakgimnáziumként, hanem gimnáziumként is működünk.

A fenntartóváltás és a képzési formák átalakítása nyomán indokolttá vált, hogy iskolánk nevét „Budapest" Baptista Külkereskedelmi Szakközépiskola, Gimnázium és Sportiskolára módosítsuk, ezzel is jelezve iskolánk életében beállt nagy változásokat. 2016. szeptember 01-jétől törvényi változások nyomán iskolánk új neve: „Budapest" Baptista Szakgimnázium, Gimnázium és Sportiskola lett.

A 2018/2019-es tanévtől a honvédelmi alapismeretek tantárgy – mint választható érettségi tantárgy – oktatását is megkezdtük.

AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Sportiskolaként diákjaink sportkarrierjének támogatása érdekében szorosan együttműködünk a szülői házzal és az egyesületekkel, szakosztályokkal. Munkánkat a sportolás támogatása hatja át, oktatási intézményként azonban fő célunk segíteni tanulóinkat a sikeres érettségi vizsga letételében, és a továbbtanulásban.

Keresztyén szellemű nevelésünk vezérelve, hogy kialakítsuk, illetve megtartsuk mindazon értékeket, amelyek birtokában tanítványaink – szociális helyzetükre, világnézetükre, családi hátterükre való tekintet nélkül – képesek az életben művelt, kulturált emberként helytállni, az iskolában szerzett ismeretekre és készségekre építve későbbi tanulmányaikat folytatni, szakemberként a felnőtt életükben érvényesülni.

Ennek érdekében tanulóink számára biztosítani kívánjuk mindazon ismeretek átadását, azoknak az alapkészségeknek és képességeknek kialakítását és fejlesztését, melyek életkori adottságaiknak megfelelnek, és szükségesek ahhoz, hogy a felnőtt életben megfelelően boldoguljanak.

Olyan intézményért dolgozunk, amit alapvetően a tanulók érdeke határoz meg, törekszünk a partnerközpontú gondolkodás és tevékenységrendszer megvalósítására az európai klasszikus értékrend alapján.

Törekszünk arra, hogy legyen iskolánk és környezete esztétikus, vonzó, ahol a munka végzése megfelel a XXI. században jogosan elvárhatónak és, hogy intézményünk hírnevét folyamatosan növeljük, nevünket minél szélesebb körben tegyük ismertté a kerületi oktatásügyben és a közéletben.

1.1. Pedagógiai alapelveink

Emberközpontú, humanista értékrend, melynek leglényegesebb eleme az élet és az általános emberi értékek tisztelete. Tanulóinknak elsősorban az ember tiszteletén, megértésén, szükség szerinti segítésén és a toleráncián alapuló értékekkel kell rendelkezniük.

Esélyegyenlőség, melynek keretében az iskolai élet minden területén célunk, hogy tanulóink szociális, egészségügyi vagy egyéb okból fakadó esetleges hátrányait kompenzáljuk.

Demokrácia: iskolánkban törekszünk olyan nevelési-tanulási környezetet kialakítani, melyben a tanár-diák-szülő közötti együttműködés alapja egymás kölcsönös megbecsülése, tisztelete. Minden érintett számára biztosítjuk a jogok szabad gyakorlását, és elvárjuk a kötelezettségek teljesítését.

Értékként preferáljuk az **aktivitást, kezdeményezőkészséget, döntési képességet, az innovativitás**t, mert ezek olyan tulajdonságok, melyek birtokában a tanulók irányítani képesek majd későbbi életüket.

A nevelés-oktatás során arra törekszünk, hogy a tanulókban kialakítsuk a fogékonyságot az alábbi értékekkel kapcsolatban:

- nemzeti, lelki, érzelmi, tradicionális és konzervatív értékrendünk,
- az emberiség közös értékei,
- a demokrácia értékei,
- európai, humán, illetve transzcendentális értékek,
- tevékenységük során fair play szellemiséget.

A nevelés keretében kívánatosnak tartjuk a tanulók személyes szociálisan értékes, tehát közösségfejlesztő és ún. önfejlesztő magatartásának alakítását, az ennek megfelelő tevékenységi formák gyakoroltatását.

Célunk a nemkívánatos tanulói megnyilvánulások leépítése. Társadalmi elvárás, hogy felkészítsük tanulóinkat a **magasrendű és közjót szolgáló aktivitásra**. A személyiség fejlesztésben meghatározó szerepet töltenek be a jó szokások, példaképek, eszményképek és meggyőződések. Ehhez partnernek kérjük a szülői házat, a családot.

1.2. A nevelő-oktató munka céljai

Baptista iskolaként fontosnak tartjuk, hogy megőrizzük és tanulóink felé is közvetítsük a keresztyén szemléletű értékrendet, ugyanakkor a társadalmi környezet egyik fontos elvárása, hogy olyan modern iskolát építsünk, amely megfelel a mai igényeknek, azaz kreatív, innovatív, a világra nyitott, egyéni teljesítményre és csoportmunkára egyaránt képes, korszerű tudással rendelkező, a munkaerőpiacon alkalmazkodni képes, mobilis embereket képezzünk.

Célunk, hogy az egyensúlyt megtartva mindkét elvárásnak eleget tegyünk

A szakgimnáziumi évfolyamon folyó képzésünk elvi célkitűzése az, hogy az előbbi fejezetben felsorolt értékek közül minél többet juttassunk el tanulóinkhoz az életkori sajátosságuknak legmegfelelőbb formában. A képzés gyakorlati célja, hogy felkészítsük tanulóinkat a sikeres érettségi vizsgára, kialakítsuk bennük azokat a képességeket, készségeket, amelyekre alapozva sikeresen továbbtanulnak, vagy elhelyezkednek a munkaerőpiacon.

A köznevelési típusú sportosztályban képzésünk elvi célkitűzése az, hogy az előbbi fejezetben felsorolt értékek közül minél többet juttassunk el tanulóinkhoz, az életkori sajátosságuknak legmegfelelőbb formában. A képzés gyakorlati célja, hogy felkészítsük tanulóinkat a sikeres érettségi vizsgára, és felkészülési lehetőséget biztosítsunk számukra a sportolói életpályára és/vagy sport szakirányú továbbtanulásra.

Sportiskolaként célunk, hogy sportosztályunk tanulói legyenek az EMMI államtitkársága által irányított utánpótlás - nevelés támogató műhelye. A nyári – téli diákolimpiai sportágak első három helyezettjei, a korosztályos országos szakszövetségi bajnokságok legjobbjai, az európa- és világbajnokságon, illetve az olimpiák eredményes résztvevői.
Sportpályafutásuk után szerezzenek élsportolói eredményeket, a későbbiekben edzőként, testnevelőként tevékenykedjenek.

1.3. A nevelő-oktató munka feladatai

1.3.1. Kulcskompetenciák fejlesztése

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka alapvető feladatának tekintjük a tanulók kulcskompetenciáinak állandó és folyamatos fejlesztését.

Kulcskompetenciák:

- az anyanyelven folytatott kommunikáció,
- az idegen nyelveken folytatott kommunikáció,
- matematikai kompetencia,
- természettudományi és technológiai kompetenciák,
- digitális kompetencia,
- a tanulás elsajátítása,
- szociális és állampolgári kompetenciák,
- kezdeményezőkészség és vállalkozói kompetencia,
- kulturális tudatosság és kifejezőkészség.

A nevelő-oktató munka során feladatunknak tekintjük, hogy továbbépítsük, kiszélesítsük és elmélyítsük az általános tantárgyi követelményeket, és szerves egységként kezeljük a nevelést, a képességek fejlesztését, a közismereti és szakmai oktatást.

Munkánk során:

- alakuljon ki a tanulókban az egészség, az emberi környezet és a természet megóvására irányuló felelősségérzet,
- fejlődjék a társakkal való együttműködő, egyenrangú és szolidáris magatartás,
- teremtsük meg a közösségi és az egyéni érdekek egyensúlyát,
- sajátítsák el a tanulók a nemzeti és az egyetemes emberi értékeket és követendő magatartásmintákat,
- váljanak nyitottá a tanulók a különböző kultúrák, a másság iránt,
- fejlődjék a fogalmi gondolkodásuk, problémamegoldó képességük, az anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikációs tudásuk és informatikai tudásuk,
- neveljük a tanulókat logikus összefüggésben, rendszerben való gondolkodásra,
- tegyük képessé a tanulókat:
  - a különböző információk közötti eligazodásra, az Internet használatára,
  - a gyakorlati életben felmerülő kérdésekre való válaszadásra,
  - a tudásra épülő önálló vélemény kialakítására a különböző élethelyzetekben,
  - a felelős döntésekre, analizálásra – szintetizálásra,
  - tudatos, kritikus fogyasztói magatartás kialakítására.
- biztosítsuk a képességfejlesztés, a közismereti oktatás és szakmai képzés szerves egységét,
- a követelményeket igazítsuk a tanulók adottságaihoz, azaz olyan hatékony és motiváló tanulási módszerek alkalmazását szorgalmazzuk, amelyek hatására kiteljesednek a tanulók képességei és kialakul az ismeretszerzési, ismeretbővítő

folyamat tudatossága, tervszerűsége, folyamatossága, nő a készségségük

- a szakmai és más munkatevékenység értő és alkotó megtanulására,
- a folyamatos fejlődésre,
- a szakmán belüli tanulásra,
- a továbbképzésre,
- szükség esetén szakmaváltásra,

- konkrét feladatok segítsék a problémamegoldó gondolkodás fejlődését, ugyanakkor erősítsék meg és fejlesszék az elvont fogalmi gondolkodást is,
- a tanulók kapjanak alapokat a munkahelyi, szakmai követelményeknek való megfeleléshez, valamint a kommunikációs, idegen nyelvi és informatikai képességeik folyamatos fejlődéséhez.

1.3.2. Készség-, képességfejlesztés

Feladataink végrehajtása olyan pedagógiai munkát igényel, amelynek középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek fejlesztése, a készségek elsajátíttatása, kibontakoztatása, a személyiség fejlődéséhez szükséges megfelelő feltételek biztosítása áll, figyelembe véve, hogy az oktatás és a nevelés színtere nem csak az iskola, hanem az élet számos egyéb fóruma.

Nevelési és oktatási céljaink eléréséhez ezért gimnáziumi és szakgimnáziumi osztályainkban egyaránt feladatunknak tekintjük:

- A színvonalas iskolai ünnepélyek, kirándulások, múzeum és színházlátogatások szervezését, régi hagyományok ápolását és új hagyományok teremtését, a természet és társadalomtudományok megszerettetését.
- Keressük, szervezzük azokat a lehetőségeket, amelyek erősítik a tanulókban az iskolához, osztályhoz tartozás érzését (szakmai, tanulmányi és osztálykirándulások, diákolimpia, szakmai és tanulmányi versenyeken való részvétel, Iskolanap). A sport és tanulmányaik területén kiemelkedően teljesítő diákokat elismerjük és jutalomban részesítjük.
- Az osztályfőnökök gondosan ellenőrizzék a hiányzó tanulókat, következetesen bírálják el a késéseket és a hiányzásokat. A szaktanárok adjanak tanulmányi feladatokat és a megoldásokat rendszeresen ellenőrizzék, gyarapítsák a tanulók órai aktivitását növelő módszereket, a tanulók minden szóbeli vagy írásbeli teljesítményét értékeljék.
- A külső megjelenés ápoltság, esztétikum és a kulturált magatartás legfontosabb szabályainak betartása legyen természetes követelmény a tanulók számára, mind az iskolában és azon kívül. Tanítsuk meg az alkalomhoz illő viselkedés, viselet fogalmát, igyekezzünk megakadályozni a divat szélsőségeinek követését.
- Ismerjék meg a tanulók a művészi és a hétköznapi életben fellelhető szépet és törekedjenek a szabadidő hasznos eltöltésére. Ennek érdekében a humán tárgyak tanárai tapintatosan irányítsák a tanulók művészi érdeklődését, népszerűsítsék az iskolai könyvtárat, az osztályfőnökök alaposan készítsék elő osztályuk múzeumlátogatását vagy kirándulását.
- Az osztályfőnöki órák tematikájába minél több gyakorlati, a hétköznapokat érintő kérdés kerüljön.

A nevelési célok, kulcskompetenciák kialakításának egyik fontos feltétele, hogy pedagógiai folyamataink középpontjába a személyiségfejlesztő tanítást helyezzük.

A differenciált tanítás-tanulás megvalósulásához fontos, hogy:

- olyan szervezési megoldásokat részesítsünk előnyben, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését;
- a tanulást úgy szervezzük meg, hogy a tanulók cselekvő módon vegyenek részt benne, előtérbe állítva tevékenységüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket, problémamegoldásaikat, alkotóképességüket;
- a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseik kiigazítására és tudásuk átrendezésére;
- az iskolai tanítás - tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportfoglalkozásokon, a tanulók páros, részben vagy teljesen egyéni nevelésében-oktatásában) alkalmazzuk az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit és formáit;
- váljék a tanítás egyik elvévé és teendőjévé a tanulókhoz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, megoldásában, a szükséges tanári segítésben, az ellenőrzésben, az értékelésben;
- a tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében alkalmazzuk a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikákat;
- sajátos tanulásszervezési megoldásokat alkalmazzunk a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű tanulók esetében, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelési-oktatási feladatainak ellátásában;
- a tanítási-tanulási helyzetek, a tanulásszervezési módok és értékelési eljárások alkalmazkodjanak az egyes területeken tehetséges tanulók fejlesztési igényeihez, általában is támogassák a tehetségek felkutatását és tehetségük kibontakoztatását;
- különböző tanulásszervezési megoldásokkal az együttműködést és a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formákat kell kialakítani mind az iskolák közötti együttműködésben, mind az iskolán kívüli és az iskolai munkában.

1.3.3. A sportosztályokban folyó nevelő-oktató munka feladatai

Sportiskolaként különös figyelmet szentelünk a sportosztályban tanuló, sikeresen sportoló diákjaink tanulásának támogatására. Ezek a diákok délelőtti és délutáni edzéseken vesznek részt a hét több napján, hétvégenként versenyeken szerepelnek. Sport karrierjük miatt lényegesen leterheltebbek az átlagos diákoknál, és többször hiányoznak a tanórákról edzések, versenyek, edzőtáborok, sérülések miatt. Érzelmileg a sport irányában elkötelezettebbek, mint a tanulás irányában, és a sporteredményeik (sikereik/kudarcaik) jelentősen befolyásolják őket az iskolai teljesítményükben is.

A sportolás és a tanulás összeegyeztetésének segítésére egyéni tanrend kialakításával, versenynaptárhoz igazodó tanulmányi terv kidolgozásával időszakos felmentés kaphatnak tehetségesen sportoló diákjaink a mindennapos iskolába járás alól. A sportosztályokban az edzésekhez igazított órarenddel, az önálló tanulást segítő oktatási segédanyagokkal, kis létszámú, akár egyéni konzultációval, az egyéni adottságokhoz, személyiséghez igazított oktatással is támogatjuk diákjaink iskolai

felkészítését.

Ezen túl a kiemelt státuszú sportolóink számára egy – a tanulmányi előmenetelüket - támogató rendszert is működtetünk ún. mentori hálózat segítségével. Ennek keretében a tanuló mentora folyamatosan nyomon követi, mentoráltja kiválasztott sportoló tanítványát.

,

A sportolást támogató szakmai munkánk csak a diákokkal és a szülői háttérrel való szoros együttműködéssel lehet sikeres. Hiányzás esetén a tanulók kötelessége a tananyag bepótolása, a vizsgákon, számonkéréseken, korrepetálásokon való megjelenés, és az iskola tájékoztatása a sporteredményeiről.

1.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munkaeszköz- és eljárásrendszere

Oktatási eszközrendszerünk

Iskolai oktatási eszközrendszerünk többcsatornás összetételű. Tartalmaz tárgyiasult információhordozókat, vizuális, auditív információhordozókat, audiovizuális információ-bemutatókat, programközlőket.

Iskolai könyvtárunk sajátos eszközeivel hozzájárul az iskola pedagógiai programjának megvalósításához, szervezetileg és funkcionálisan beépül az iskola tevékenységének egészébe. Biztosítja egyrészt az iskola alaptevékenységéhez nélkülözhetetlen forrásokhoz és információkhoz való hozzáférést a tanulók és tanárok számára, másrészt olyan tanulási környezetet jelent, amely korszerű információhasználati, könyvtárhasználati tudást, szokásokat generál. Biztosítja továbbá, hogy az élethosszig tartó tanulás fontos feltételét, az információs műveltséget a tanulók középiskolai éveik alatt megalapozhassák.

A nevelési-oktatási célok elérését segítő módszerek, eszközök, eljárások közvetlenül, a pedagógusokkal való személyes kapcsolat révén, vagy közvetett úton, a tanulói közösségeken, tanulási tartalmakon keresztül érvényesülnek.

Céljaink elérése érdekében az alábbi módszereket, eszközöket, eljárásokat alkalmazzuk:

		Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1.	Szokások kialakítását célzó beidegző módszerek	Követelés Gyakorlás Segítségadás Ellenőrzés Ösztönzés	A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése. Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. Hagyományok kialakítása, ápolása
2.	Magatartási modellek bemutatása, közvetítése	Elbeszélés Tények és jelenségek bemutatása Műalkotások bemutatása A nevelő személyes példamutatása	A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből
3.	Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)	Magyarázat, beszélgetés A tanulók önálló elemző munkája	Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. Vita.

Munkánkat akkor tartjuk sikeresnek, ha:

- egészséges szellemű, egymással versengő – de nem rivalizáló – osztályközösségek jönnek létre,
- folyamatosan erősödik diákjaink kötődése az iskolához, az iskolai programok megszervezésében a diákok aktívan és eredményesen működnek közre,
- diákjaink megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolt,
- a tanulóink a napi gyakorlatban alkalmazzák a kulturált viselkedés szabályait,
- a pszichés és magatartási problémával küszködő tanulóink száma nem nő,
- az egyéni és közösségi teljesítmények mérhetően növekednek,
- a tankötelezettség teljesítése 100%-os, lemorzsolódást minimálisra csökkentjük,
- tanulóink legalább 90%-a minden tantárgyból megfelel a helyi tantervben megfogalmazott továbbhaladás feltételeinek,
- a partnerek körében végzett mérések alapján az iskola nevelő-oktató munkájával való elégedettség legalább 70%-os,
- a kompetenciamérések eredményei az országos átlaggal megegyezők, vagy annál jobbak,
- a tanórán kívüli tevékenységekben, programokban a diákok aktívan, nagy létszámban vesznek részt.

2. A személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Nevelő-oktató munkánk célja, hogy tanulóink a különféle tevékenységek során és közösségekben sokoldalú, érdeklődő, harmonikus személyiséggé fejlődjenek. Ennek fontos eleme az iskolai élet egyes területeihez kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, életük tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése az életkori sajátosságokhoz alkalmazkodva. A személyiségfejlesztést nem kívánjuk külön kezelni a közösségfejlesztéstől, hiszen kölcsönös, szoros kapcsolat fűzi össze tartalmi, módszerbeli és a megvalósulás színtereinek tekintetében. A személyiség az iskolai közösség keretei között változik, és az egyén a maga tulajdonságaival

viszonthatással van a közösségre.

Az iskola feladata felkészíteni tanulóit, hogy ismerjék saját értékeiket, személyiségük jellemzőt, be tudjanak kapcsolódni a közösségek életébe, képesek legyenek együttműködni másokkal, eredményeket tudjanak elérni.

A pedagógus egyik legfontosabb feladata a fejlődésben lévő tanuló egész személyiségét komplex módon, a szülőkkel szorosan együttműködve, eredményesen formálni.

Közösségi nevelésünk hatékonysága érdekében olyan feltételeket biztosítunk, amelyek nyugodt, biztonságos és elfogadó légkörben teszik lehetővé tanulóink számára az együttműködést, egymásért érzett felelősségük kialakulását és önmaguk minél teljesebb megismerését.

A személyiség fejlődése szempontjából az általunk legfontosabbnak tartott pedagógiai feladatok, a feladatokhoz rendelt eszközök, módszerek:

Feladat	Eszközök, módszerek
önismeret fejlesztése	tanórán és tanórán kívül önálló és csoportmunkában önismereti játékok, tréningek, az önmegvalósítás színtereinek bővítése a hagyományos sport- és tanulmányi versenyeken túl irodalmi, képzőművészeti próbálkozások, színjátszó kör, kulturális napi fellépések lehetősége
együttműködési képesség fejlesztése	kooperatív tanulás alkalmazása, csoportmunkák szervezése tanítási órán, tanórán kívüli közösségi feladatok megvalósítása, tanulmányi és sport csapatversenyek szervezése
szociális képességek (pl. segítés, konfliktuskezelés) fejlesztése	tanár-diák kapcsolat erősítése a személyes beszélgetések megteremtésével, a konfliktuskezelés módszereinek elsajátítása, a segítés gyakorlása
demokratikus iskolai élet szervezése	a diákönkormányzat működési feltételeinek megteremtése, munkájának segítése, a diákjogok érvényesítése
kognitív képességek fejlesztése	az önálló, illetve aktív tanulást előtérbe helyező tanítási módszerek alkalmazásával: differenciált oktatás, projekt módszer, önálló feladatok adása
kommunikációs képességek fejlesztése	alapképességek- beszéd, olvasás, írás – fejlesztése minden órán az önálló, értelmes beszéd gyakoroltatása, önálló, írásbeli munkák készítése
versengés képessége	versenylehetőségek teremtése- tanulmányi, sport, művészeti, stb.
az egészséges életmód kialakítása	ismeretterjesztő előadások szervezése, személyes példamutatás, információforrások biztosítása (szakfolyóiratok, internet, CD, videó) egészségnevelő programok, kirándulások, versenyek szervezése, tanórán kívüli sportolási lehetőségek biztosítása

A személyiségfejlesztés és közösségi nevelés színterei az iskolában:
- tanítási óra, sportversenyek, egyéb foglalkozások, diák önkormányzati munka, szabadidős tevékenységek.
Tevékenységünk csak akkor lesz eredményes, ha a szülőkkel szoros együttműködést tudunk kiépíteni, megértetjük velük, hogy nem csak kötelességük, de saját érdekük is, hogy segítsék gyermeküket a közösségbe történő beilleszkedés, az iskola rendjének, a közösségi élet magatartási szabályainak elsajátításában.

2.1. A személyiségfejlesztés és közösségi magatartásra nevelés elvárt eredményei

- konfliktusmentes kapcsolat az iskola környékén lakókkal, a szomszéd iskola tanulóival,
- diákjaink az iskola, a közösség érdekében önként vállalnak az egyéniségüknek megfelelő feladatokat, melyeket teljesítenek is,
- diákjaink önismerete, konfliktuskezelő képessége és vitakultúrája fejlődik,
- diákjaink tevékenyen részt vesznek a tanulmányi munkában,
- diákjaink tevékenyen részt vesznek a közösségi munkában,
- a szülőkkel való sikeres együttműködés.

2.2. A végrehajtásért felelős személyek

- osztályfőnökök,
- a tanulót tanító pedagógusok,
- ifjúságvédelmi felelős,
- mentorok.

2.3. Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos intézményi feladatok

E részegység az iskolai nevelés-oktatás színterének alapvető fontosságú résztvevőinek (a tanulók – pedagógusok és szülők) együttműködésével kapcsolatos, kizárólag pedagógiai jellegű feladatainkat tartalmazza, mely hatékony közösségfejlesztő tevékenység keretében alakul.
A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő-oktató munka egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül, melyhez elengedhetetlen a szülői közösség aktív részvétele.
Mindez az iskola szereplőinek – a tanulóknak, a pedagógusoknak, a szülőknek – hatékony együttműködéséhez kötött, s egyes intézményi pedagógiai feladatok megvalósítása révén érhető el.

Annak érdekében, hogy a tanulók:
- megismerhessék és gyakorolhassák a demokrácia elemeit;
- érvényesíthessék jogaikat és kötelességeik teljesítéséhez segítséget kaphassanak;
- gyakorolják a demokratikus munkakultúrát, a hatalommal való élést, a közösség szolgálatát, az alkalmazkodást az eltérő nézetekhez;
- a tanuló egyéni problémáival keresse meg tanárát

az intézmény feladata:

- az osztályközösségek, a diákképviselői fórumok és az iskolagyűlés működésének pedagógiai tartalmú t evékenységét elősegíteni és koordinálni;
- az osztályfőnöki órák tartalmi kereteit adó tematikus célok meghatározása;
- az éves munkatervben ütemezettek szerint a közösségfejlesztés tanórai, és tanórán kívüli programjainak meghatározása.

Annak érdekében, hogy a pedagógusok:

- képesek legyenek kollégáikkal, a szülőkkel, de főleg a tanulókkal a mindennapos kapcsolattartásra, vegyék észre gondjaikat, hallgassák meg véleményüket, javaslataikat;
- rendelkezzenek alkalmazható és ténylegesen is alkalmazott kommunikációs-, döntési-, szervezési- és elemzőkészséggel

az intézmény feladata:

- kialakítani a kapcsolattartás kommunikációs csatornáit és azok hatékony működtetésének feltételeiről gondoskodni;
- a szakmai műhelymunkák intézményen keresztül a nevelési-szakmai együttműködés lehetőségeit megteremteni az iskolavezetés bevonásával és aktív részvételével;
- a diákképviselet és az osztályközösségek pedagógusokkal való konzultációjának tereit megteremteni;
- a pedagógusok és a tanulók valamint a szülők között a nevelési tartalmak alakítása vonatkozásában a folyamatos érintkezés lehetőségeit megteremteni (szülői fórumok, egyeztető fórumok.

Annak érdekében, hogy a szülők:

- mindenkor bizalommal fordulhassanak véleményeikkel, javaslataikkal vagy problémáikkal a pedagógusokhoz;
- kapjanak támogatást az iskolától problémáik megoldásához;
- együttműködhessenek a pedagógusokkal gyermeke nevelésében

az intézmény feladata:

- a partnerközpontú hálózat kiépítése a szülőkkel, az érintettek neveléssel kapcsolatos kérdések megvitatásának folyamatába való minél szélesebb körű bevonásával;
- igazgatói tájékoztatás a szülői összejövetelek alkalmával:
- a szülőkkel való találkozás alkalmával a családi nevelés és a gyermek pozitívumait erősíteni, őszinte légkört kialakítani, hogy a szülő elmondhassa a véleményét;
- a szülők bevonása az intézmény különféle programjaiba.

2.4. A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos kiemelt preferenciájú pedagógiai feladatok

- A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.
  Ennek keretében: létre kell hozni és működtetni kell a közösségen belüli a kölcsönhatások, a közvélemény irányításának speciális feltételrendszerét: az információs és értékelő fórumokat, szerveket, kereteket, valamint a perspektívákat és hagyományokat. Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli

tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

- A tanulók életkori sajátosságainak, fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.
  Ennek keretében: a tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a gyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

- Az önkormányzás képességének kialakítása.
  Ennek keretében: a tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

- A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.
  Ennek keretében: a tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

- Az iskolai közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.
  Ennek keretében: a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskolai egészségfejlesztés akkor hatékony, ha teljeskörű. Ez az alábbiak teljesülését jelenti:

- nem szűkül le egyik-másik beavatkozási területre, hanem mindegyik fő egészség-kockázati tényezőt befolyásolja;
- nem szűkül le egy-egy akció időtartamára, hanem az iskola mindennapi életében folyamatosan és rendszeresen jelen van;
- nem szűkül le egy iskolai közösség valamelyik részére, hanem az egészségfejlesztést megvalósító iskola minden tanulója részt vesz benne;
- nem szűkül le a tantestület egyes tagjaira, hanem a teljes tantestület részt vesz benne;
- nem szűkül le az iskolán belüli közösségre, hanem bevonja a szülőket és az iskola közelében működő, erre alkalmas civil szervezeteket, valamint az iskola társadalmi környezetét (pl. fenntartó) is.

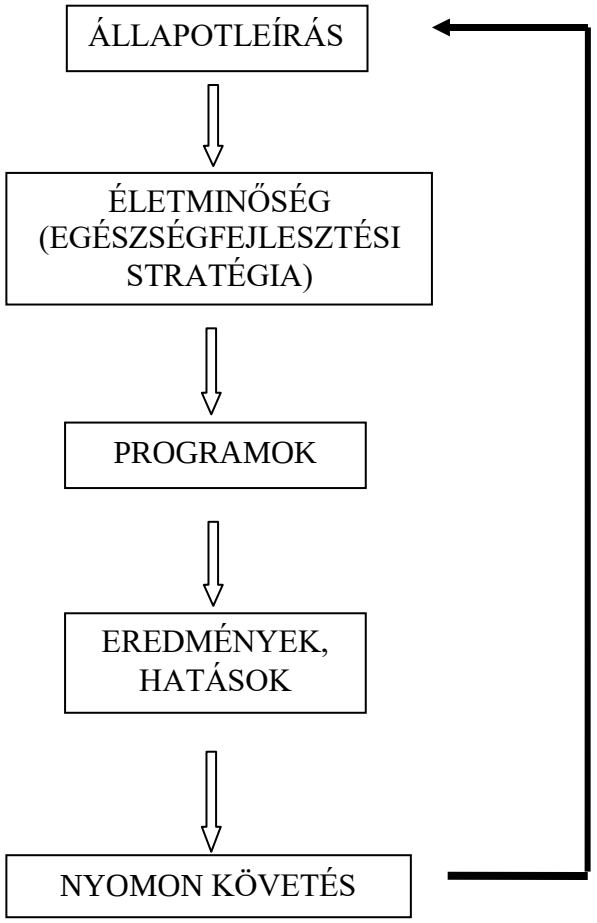
3.1. A megvalósítás alapvető irányai:

1. Mindennapos testnevelés megvalósítása.
2. Egészségfejlesztő – szemléletformáló – iskolai programok megvalósítása a tanulók egészségének védelme érdekében, valamint elérni, hogy az egészséges életmód és a

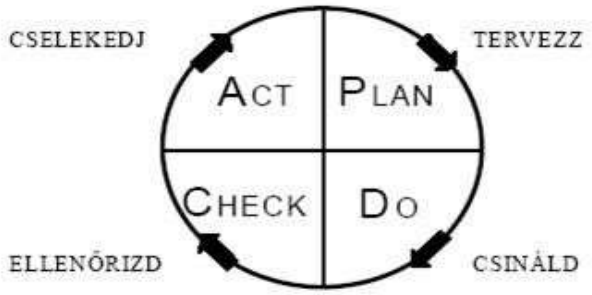
testmozgás iránti igény épüljön be a viselkedésbe.

3. Komplex intézményi mozgásprogramok és kapcsolódó egészségfejlesztési alprogramok kimunkálása
4. Szabadidős közösségi mozgásprogramok és kapcsolódó egészségfejlesztési alprogramok megvalósítása az iskolán kívüli szereplők bevonásával

Az egészségfejlesztési program elkészítésének folyamata és a PDCA ciklus

PDCA CIKLUS

3.2. A teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgáló, az intézményi közösséghez tartozók közös akaratát összegző cselekvési program, melynek közvetlen és közvetett célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan új közösségi problémakezelési módszer, amely az érintettek aktív részvételére épít.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapfeladat rendszeres végzését jelenti - minden tanulóval, a nevelőtestület és a szülők bevonásával, a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálóban szereplő kliensek ésszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása,
- mindennapos testnevelés/testedzés minden tanulónak;
- a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének-zene, vizuális kultúra, médiaismeret stb.);
- a környezetvédelmi, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelésről szóló témák különböző tantárgyakon belüli feldolgozása, előadások, projektnapok szervezése a témákból.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi részterületeken jelentkező hatások révén eredményezi a hatékonyság növekedését (indikátor-tényezők):

- a tanulási eredményesség javítása;
- az iskolai lemorzsolódás csökkenése;
- a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése;
- a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek megelőzése;
- bűnmegelőzés;
- a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal;
- az önismeret és önbizalom javulása;
- az alkalmazkodó készség, a stressz kezelés, a problémamegoldás javulása;
- érett, autonóm személyiség kialakulása;
- a krónikus, nem fertőző megbetegedések (lelki betegségek, szív-érrendszeri, mozgásszervi és daganatos betegségek) megelőzése;
- a társadalmi tőke növelése.

3.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt. Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul.

Egy elsősegély tanfolyam nagyban növelheti az önbizalmat és cselekvőképességet. Az ott kapott alapos felkészítés segít uralkodni az érzelmek, és sok nehéz helyzeten átsegít. Az iskolai balesetek sérültjeinek szakszerű ellátása is megkívánja, hogy az iskolai oktatásban nagyobb hangsúlyt kapjon az elsősegélynyújtás.

Ennek keretében lehetőséget kell teremteni a testnevelés és sport, osztályfőnöki-, biológia-, fizika órákon és szakkörökön az ismeretek elsajátítására. Ezen túl jó alkalmat teremtenek az iskolai egészségnapok is nagyszámú tanulócsoport előtti szemléltető elsősegélynyújtó ismeretanyag bemutatására.

Minden osztály számára fontos továbbá, hogy az iskola megfelelő számú elsősegélynyújtó ládával rendelkezzen, melyet nemcsak a mindennapok, de a kirándulások, és egyéb rendezvények (pl. hulladékgyűjtés során) alkalmával is tudnak használni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY–NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
Biológia	- rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
Kémia	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
Fizika	- égési sérülések - forrázás - áramütés
testnevelés	- magasból esés

- az osztályfőnöki órák keretében feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele az egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt, elsősegély-nyújtó);
- minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával,
- egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó projektnap (témanap) szervezése a tanulók számára.

3.4. Az iskolai drogstratégia

3.4.1. Helyzetelemzés

A fiatalokat fenyegető, veszélyeztető tényezők közül a drog és az alkohol használatában sajnálatos módon országszerte folyamatos emelkedés tapasztalható és ez alól iskolánk sem kivétel.

Tapasztalataink szerint a rendszeres és alkalmi drogfogyasztók tanulóinknak három,

egymástól jól elkülöníthető csoportjából kerülnek ki és eltérő módszerekkel, eredményességgel kezelhetők problémáik.

Leginkább érintettek és veszélyezettek a hátrányos illetve halmozottan hátrányos helyzetű tanulók, akik rendszerint tanulási, beilleszkedési és magatartási problémákkal is küzdenek. A prevenciós tevékenység az ő esetükben a legnehezebb, mivel a család, amely a megelőzés elsődleges színtere, nem nyújt számukra jó példát vagy segítséget. Mire a középiskolába kerülnek már kialakultak bennük azok a szocializációs tényezők, amelyek az egyes devianciák kialakulását vetítik elő. Ezek a tanulók ráadásul nem ritkán hangadók kortársaik körében és nagyon káros, negatív példát mutatnak a többieknek. Iskolánk megpróbálja pótolni azokat a szocializációs hiányokat, melyekkel a tanulók hozzánk érkeznek, de a szülői szeretetet, törődést és a család nyújtotta érzelmi biztonságot természetesen nem tudjuk pótolni.

Tanulóink egy másik csoportja azért próbálja ki a legális drogok (alkohol, cigaretta, kávé) mellett a kábítószereket is, mert azt gondolja, hogy leginkább így tud megfelelni a kortárs csoport elvárásainak, és akadnak olyanok is, akik egy szórakozóhelyen, házibuliban válnak alkalmi drogfogyasztókká.

Ez utóbbi csoportok esetében az iskolának rendkívül nagy szerepe lehet a rendszeres felvilágosítással, önismeret fejlesztéssel és jó példa mutatásával a megelőzésben.

3.4.2. Drog-prevenciós stratégia

A prevenciós munka a teljes tanári közösségnek feladata, hiszen a feladat jellege közös problémakezelést és viszonyulást igényel. Irányítása a drog-koordinátor feladata, aki egyben az iskola ifjúságvédelmi felelőse is. Ő az, aki a drog-prevenciós feladatokat koordinálja, az eredményekről beszámol, rendszeres kapcsolatot tart a külső illetékes szervekkel, továbbképzéseken vesz részt és megnyeri a diákokat, szülőket és a kollégákat a program teljesítésére.

Kiemelten fontos feladatunknak tartjuk, hogy tanulóinkat megóvjuk a kábítószerek okozta veszélyektől. Célunk, hogy a legális és illegális drogfogyasztás elleni küzdelem egyik színtere az oktatás legyen, ezért évfolyamtól függetlenül minden tanévben találkoznak a diákok a tananyagba beépítve a témával. (pl. biológia, kémia, fizika és osztályfőnöki órákon). Ezen túl a 9. NY évfolyamosok számára drog prevenciós előadássorozatot szervezünk, ahol felhívják figyelmüket a kábítószer-fogyasztás és terjesztés lehetséges következményeire, valamint elrettentésül szolgálnak a diákok számára.

Valljuk, hogy munkánk csak a szülők és a nevelőtestület szoros együttműködése révén lehet hatékony, ezért évente egy előadást szervezünk az érdeklődő szülőknek is (évfolyamtól függetlenül), de szülői értekezleteken vagy fogadóórákon is lehetőség van problémáik megbeszélésére. Kívánatosnak tartjuk, hogy a tantestület minél több tagja is részt vegyen a témával kapcsolatos továbbképzéseken, a beiskolázási terv elkészítése során figyelembe vesszük a témakört érintő képzéseket.

Szabadidős programok, mint a kábítószer-fogyasztás alternatívái

A szociális és életvezetési kompetencia fejlesztése révén igyekszünk tanulóinkat az értelmes, hasznos, drogmentes életre nevelni. Ennek részeként nagy hangsúlyt fektetünk a személyiségfejlesztésre, hiszen a kábítószerek gyakran a kisebbrendűségi érzés, lelki, érzelmi instabilitás kompenzálására szolgálnak.

A fiatalok egy része az iskola után az utcán cselleng, a TV vagy a számítógép előtt ül, és az egyre magasabb ingerküszöböt megcélzó filmek, az internet, reklámok sugallta üzenetek hatására cselekszik. Ezek a hatások (unalom, kíváncsiság, vagányság, megfelelni vágyás) okai lehetnek a drogok kipróbálásának is. Iskolánk ennek megelőzése illetve elhárítása érdekében célul tűzte ki, hogy a tanulók számára a szabadidő eltöltésének hasznos alternatíváit kínálja, amelyek érdeklődésüket más irányba fordítják.

Többek között az alábbi lehetőségek közül választhatnak:

- sportkör
- korrepetálás
- könyvtár
- iskolai rendezvények
- színház, múzeumlátogatás
- kirándulás.

4.A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az intézményben dolgozó pedagógusok felelősséggel és önállóan, a tanulók tudásának, képességeinek és személyiségének fejlesztése érdekében végzik szakmai munkájukat a munkaköri leírásban foglaltak keretein belül az iskolai tantárgyfelosztáson meghatározott munkarend alapján. A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

4.1. A pedagógus feladatai

- napi rendszerességgel megbeszéli és kialakítja a legfontosabb napi feladatokat a tanulócsoportjában tanító nevelőkkel, és szükség esetén egyeztet velük;
- tanóráira és tanórán kívüli foglalkozásaira rendszeresen felkészül, nagy gondot fordít a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő fejlesztő foglalkoztatásra, a módszertani innovációra, a rendelkezésre álló idő optimális kihasználására;
- tanórai munkáját a diákok adottságainak, haladási tempójának megfelelően differenciáltan szervezi;
- a lemaradó tanulók számára felzárkóztató foglalkozásokat szervez, egyéni segítségnyújtással biztosítja továbbhaladásukat;
- gondot fordít a tehetséges tanulók megfelelő foglalkoztatására, amit a tanórai differenciáláson kívül egyéni tehetséggondozó foglalkozás illetve tanulmányi versenyekre való felkészítés formájában is megtehet;
- a tanulók tanulmányi fejlődését egyéni foglalkoztatással, sokoldalú szemléltetéssel szolgálja, s maga gondoskodik az általa használt szemléltető és technikai eszközök helyes

tárolásáról, épségének megőrzéséről;

- rendszeresen ellenőrzi és értékeli a tanulók tanulmányi munkáját annak figyelembe vételével, hogy az értékelés az életkori sajátosságoknak megfelelő, motiváló hatású legyen;
- az értékelésben törekszik az írásbeli és szóbeli formák egyensúlyának megtartására gondot fordít arra, hogy az írásbeli és szóbeli számonkérés egyensúlyban legyen;
- a tanulók személyiségfejlesztését a tanítás-tanulás folyamatában tervszerűen végzi, s ennek keretében feladata a gyermekek minél alaposabb megismerése, amit a tanulók állandó, tudatos megfigyelésével, változatos közös tevékenységek szervezésével, szükség szerinti családlátogatások és különböző vizsgálatok segítségével érhet el;
- fokozatosan szoktatja tanulóit az iskolai élet szabályainak betartására, megismerteti és betartatja velük az iskola házirendjét;
- biztosítja tanulói számára, hogy nyugodt légkörben, türelmes, elfogadó környezetben fejlődjenek;
- feladata a tanulás megszerettetése, a szellemi erőfeszítésekben rejlő örömforrások felfedeztetése, a diákok spontán érdeklődésének fenntartása, fejlesztése;
- tanórán kívüli szabadidős foglalkozásokat szervez a tanulók életkorának, igényeinek megfelelően;
- különös figyelmet fordít a mindennapos testmozgás megvalósítására a tanórai és a szabadidős foglalkozások megtartása során;
- a tanítási órákon és tanórákon kívüli foglalkozásokon különös gondot fordít a tanulók együttműködési készségeinek, önállóságának és öntevékenységének kialakítására;
- a közös iskolai tevékenység minden mozzanatában gyakoroltatja a kulturált emberi viselkedés szabályait;
- a kötelező házi feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal javíttatja, és velük együtt értékeli;
- megismeri az általa foglalkoztatott tanulókról szóló szakvéleményeket és szakértői véleményeket, annak ajánlásait figyelembe veszi és mérlegeli az érintett tanulók tanításkor és osztályzásakor;
- az iskolavezetés jóváhagyásával, a tantárgyfelosztás alapján a lassúbb tempóban haladó diákok számára felzárkóztató foglalkozásokat szervezhet lehetőséget biztosítva a javításra;
- foglakozásain optimálisan felhasználja a rendelkezésére álló szemléltető eszközöket;
- állandó jelleggel gyarapítja szakmai és pedagógiai tudását, a szaktárgya körébe tartozó új tudományos eredmények megismerésére törekszik és a módszertani fejlesztések körében való tájékozódik,
- a megtartott tanítási órákat határidőre és pontosan dokumentálja, az elmaradó és a helyettesített órákat vezeti,
- közreműködik az érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolításában,
- végzi a kísérletek összeállítását, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítását és értékelését,
- részt vesz a tanulmányi versenyek lebonyolításában,
- felügyel a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramokat szervez,
- osztályfőnöki, tagozat vezetői, diákönkormányzatot segítő és ifjúságvédelemmel

kapcsolatos feladatokat lát el,

- szülői értekezleteket, fogadóórákat tart,
- részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részt vesz a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- gondoskodik a tanulók felügyeletéről óraközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulásokat, iskolai ünnepségek és rendezvényeket szervez,
- részt vesz az iskolai ünnepségeken és rendezvényeken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkát végez,
- közreműködik az iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

4.2. Az osztályfőnöki munka nevelési tartalma

Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket.

A tanulókkal közösen tervezi, elemzi, és alakítja az osztály életét, biztosítja annak bekapcsolódását az iskola egészének nevelési rendszerébe. A tanulók közvetlen megismerése és az osztályközösség arculatának formálása kiváló lehetőségeket kínálnak az iskolai és iskolán kívüli programok: szakkörök, klubdélutánok, sportfoglalkozások, rendezvények, diákgyűlések, utazások, kirándulások, színház-, és múzeumlátogatások stb.
Az osztályfőnöki munka eredményessége érdekében a pedagógus kapcsolatot tart tanítványai szüleivel, erősíti a családból származó pozitív nevelési hatásokat, megismeri a család viszonyulását az iskolához, a tanulóhoz. Az osztályfőnöki munka kritikus pontja a torz családi nevelési minták és szokások ellensúlyozása, a negatív társadalmi hatások kivédése.
Az osztályfőnök nevelő munkájának szerves része a közvetlen nevelőmunka.

Az osztályfőnöki órákon sajátos rendszerező, szintetizáló módszerrel kerül sor a tanulók nevelésében szerepet játszó nevelési tartalmak, témakörök feldolgozására. Az osztályfőnök törekszik arra, hogy az osztályfőnöki órákat a mai fiatalokhoz közel álló tartalom és forma jellemezze. Az osztályfőnöki óra a helyes vitakultúra kialakításának nélkülözhetetlen gyakorlóterepe.
Célunk, hogy a tanulók fejében megfogalmazódott kérdések ne haljanak el. Gondolkodjanak, kérdezzenek, vitatkozzanak ők és az osztályfőnök is. A válaszokat ne a tanár fogalmazza meg, ő csak a saját véleményét mondja el, de társ legyen a megoldáskeresésben. Sokszor egy-egy problémát alternatív módon lehet csak kezelni és megoldani, ebben segíthet a szülő is. Lényeges, hogy az osztályfőnök - akinek célja a diákok sokoldalú megismerése és fejlesztése - élvezze ezt a szabadságot adó együttlétet. Biztonságos hátteret adjon a fiataloknak, a fejlesztő szándék mellett is elfogadva őket olyannak amilyenek, hiszen élettapasztalatukat, társadalmi - emberi mintáikat és személyes élményeiket saját környezetükből, életterükből hozzák.

Az osztályfőnöki órákon törekedni kell olyan légkör kialakítására, amely feloldja a tanulókban lévő gátlásokat, segíti a tanulókat abban, hogy őszintén nyilatkozzanak meg a "kényes" témákban is. A feloldódáshoz más környezet kell, mint a hagyományosan merev tantermi

berendezés, az egymás hátát látó tanulókkal. Nem szükséges tehát minden órát a megszokott környezetben tartani, lehet színhely: a könyvtár, egy múzeum vagy éppen a természet.

4.3. Az osztályfőnöki munka feladatai

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztályban tanító tanárokkal, mentorokkal és a diákbizottsággal, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével, szülőkkel.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- A sportosztályokban kapcsolatot tart a sportági edzőkkel, nyomon követi a sportoló diákok edzés és verseny időrendjét, szükség esetén tájékoztatást ad az iskola vezetése felé.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Órát látogat az osztályában.

4.4. Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

A gazdasági és társadalmi változások következtében tömegméretekben jelentkező, és a családok életében felhalmozódó problémák kihatnak az ifjúságvédelemre, gondozásra is. Egyre több a veszélyeztető tényező: az urbanizáció, a családok széthullása, a túlzott fogyasztói és anyagias személet, a munkanélküliség, a tömegkommunikáció és reklámok negatív hatása, stb. A fiatalok fejlődését veszélyeztető sérülések (biológiai-fiziológiai, szociális, pszichés) gyakran össze is függnek egymással.

Az iskolai ifjúságvédelem feladata, hogy enyhítse, ha lehet, küszöbölje ki a családi nevelésből, a mikro- és makro környezetből fakadó intenzív ártalmakat, a társadalmi viszonyok negatív hatásait. Az iskolai ifjúságvédelem három területre terjed ki: a fiatal fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására és megszüntetésére.
Az ellátásban alapszinten minden pedagógus együttműködik, kiemelt feladata az osztályfőnöknek és a gyermekvédelmi felelősnek van.

4.4.1. Az ifjúságvédelmi felelős feladata:

- a vészhelyzetek feltárása, csökkentése annak érdekében, hogy a fiatal fejlődését ne akadályozzák,
- a rászoruló tanulók étkezési, ösztöndíj és egyéb támogatásának megszerzésében való segítségnyújtás, javaslat tétel az iskolai segélyezésre,
- kezdeményezi anyagi veszélyeztetettség esetén, hogy az igazgató indítson eljárást a fiatal állandó lakhelye szerinti települési önkormányzatnál rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítása érdekében, sürgős esetben segít a gyermek elhelyezésében,
- együttműködik a tantestület tagjaival, az osztályfőnökkel a fiatal veszélyeztetettségének megelőzésében, megszüntetésében,
- kapcsolatot tart a pszichológussal, előadásokat szervez az osztályfőnöki órákra drog, alkohol, dohányzás stb. témakörökben,
- az egészségvédelmi program kidolgozását és folyamatos karbantartását elősegíti, végrehajtását ellenőrzi,
- segíti az osztályfőnökök felkészülését az egészséges családi életre nevelés témakörben,
- hetente meghatározott időpontban fogadóórát tart a szülőknek és a fiataloknak (nyilvánosságra az ellenőrzőben és az iskolai hirdetőtáblán hozzuk),
- elősegíti az egészségvédelmi program kidolgozását és folyamatos karbantartását, ellenőrzi annak végrehajtását.

4.4.2. Ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek:

- felvilágosító munka szülői értekezleteken, fogadóórákon,
- indokolt esetben kapcsolatfelvétel a családdal,
- ismeretterjesztés (veszélytényezők, bűnözés, kábítószer stb.) – osztályfőnöki órákon, meghívott külső előadók segítségével (védőnő, drog prevenciós szolgálatok, rendőrség szakemberei).
- pszichológiai segítségnyújtás megszervezése,
- nevelési tanácsadó, családsegítő igénybevétele,
- ösztöndíjak megszerzésének segítése.

4.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Szociális problémák esetén az ifjúságvédelmi felelős és az osztályfőnök együtt járnak el az iskola vezetőségénél vagy a fenntartónál a problémák kezelése érdekében. A gyermekek védelméről szóló törvény kötelező együttműködést ír elő a szülők, pedagógusok és különböző szakemberek között a fiatal családban történő nevelése, veszélyeztetettségének megelőzése érdekében.

A veszélyeztető tényezők sokfélék lehetnek, pl: a szülők alacsony iskolázottsága, alacsony jövedelemszint, rossz lakáskörülmények, negatív értékrend a családban, helytelen nevelési elvek, csonka család, devianciák, erőszak előfordulása, melyeket csak nehezen, tapintatos módszerekkel lehet felmérni.

4.5.1. A szociális hátrányok enyhítését segítő feladatok

- az osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős – személyes beszélgetések, szülőkkel történő találkozás, megfigyelés, stb., segítségével - feltérképezi azokat a tanulókat, akik valamilyen ok miatt veszélyeztetettek és tájékoztatja erről az iskola vezetőségét,
- a tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén az iskola ifjúságvédelmi felelőse kezdeményezi, hogy az iskola igazgatója indítson eljárást a Köznevelési Törvényben meghatározott módon a rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítása érdekében,
- megismertetjük a szülőket az intézményen kívüli segítségnyújtási formákkal (pl. gyermekjóléti szolgálat, Nevelési Tanácsadó, támogatások rendszere),
- minden esetben a tanulói jogokat védjük, fellépünk a hátrányos megkülönböztetés ellen,
- az intézményen belül szociális ellátásokat biztosítunk.

4.5.2. A szociális hátrányok enyhítését segítő eljárások, módszerek, eszközök

- felzárkóztató és tehetséggondozó programok szervezése (korrepetálások, szakkörök),
- mentálhigiénés programok,
- drog- és bűnmegelőzési programok,
- pályaorientációs tevékenység,
- felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleten, fogadóórákon,
- ingyenes művelődési lehetőségek (pl. színházlátogatás),
- az ifjúságvédelmi felelős tevékenysége,
- az ingyenes tankönyvellátás,
- kapcsolat a gyermekjóléti szolgálattal,
- helybeni nyelvvizsga megszervezése,
- érettségi vizsgára épülő OKJ-s képesítés megszerzése,
- pozitív minta közvetítése,
- kulturált környezet biztosítása,
- korszerűen felszerelt tantermek,
- könyvtár, internet hozzáférhetőség biztosítása.

4.5.3. Elvárt eredmények

- felismerjük diákjaink szociális problémáit és kezdeményezésünkre fenntartói és egyéb támogatással a hátrányok kompenzálásában sikereket érünk el,
- az intézményben biztosítható szociális ellátások enyhítenek a rászoruló tanulók helyzetén,
- szociális helyzete miatt egyetlen tanulót sem ér hátrányos megkülönböztetés iskolánkban,
- az intézmény tartósan képes legyen a különböző háttérrel és eltérő fejlettséggel rendelkező tanulók fogadására, együtt nevelésére,

- párbeszédet tudunk kialakítani minden szülővel,
- nő az évismétlés nélkül továbbhaladó hátrányos helyzetű tanulók száma,
- csökken az intézményben a tankötelezettségi-kor határa előtt az iskolai rendszerből kikerülők száma,
- az országos kompetencia mérések eredményei az országos átlagnak megfelelők vagy annál magasabbak.

5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

5.1. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Azok a viselkedésmódok, amelyek miatt a tanulók nem tudnak beilleszkedni iskolai környezetükbe, megsértik az együttélés/együtt tanulás szociális normáit.
Az ilyen tanulók az alkalmazkodási képesség zavara miatt nehezen illeszkednek be a tanulóközösségbe.

A magatartási nehézségekkel küzdők mindkét csoportja ismert iskolánkban is.
Vannak visszahúzódó (regresszív) és depresszív viselkedésű (félénk, csendes, szorongó) tanulók, s előfordulnak ellenséges (agresszív) és inkonzekvens viselkedésű (engedetlen, kötekedő, támadó, hiperaktív) tanulók is. Viselkedésük szinte mindig együtt jár a tanulási problémákkal.
Beilleszkedésük segítése, problémáik enyhítése érdekében különleges bánásmódot kell velük kapcsolatban tanúsítani. Elsődlegesen a viselkedés okait kell megtalálni (szűréssel: személyes beszélgetés, családi háttér megismerésével; fontosak a szülői jelzések, az osztályban tanítók és az osztályfőnök jelzése, az önismereti tesztlapok adatai.)

A segítés érdekében alkalmazható bánásmód:
- ☐ A visszahúzódó gyerekeknél eredményes a csoport- és párban folyó munka, a differenciált egyéni munka, a motiválás és a számonkérés.
- ☐ Az agresszív, összeférhetetlen tanulókat egyéni feladattal kell lekötni. Fontos a következetes számonkérés, a személyes beszélgetés.

Szűrés, diagnosztizálás

A beilleszkedési zavar, az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés szűrése, diagnosztizálása nem könnyű feladat, hiszen a társadalomban sokféle párhuzamos normatíva és elvárás-rendszer létezik. Magában a társadalomban sem jutott nyugvópontra annak kérdése, hogy az egyes marginális csoportok normaszegő viselkedése beilleszkedési zavarnak tekinthető-e, vagy egy eltérő normarendszerbe való beilleszkedésnek.

Az iskola által legkönnyebben felismerhető deviáns magatartás az agresszivitás, az esetleges alkoholizálás. Nehezebb felismerni a kábítószer fogyasztókat, a szocializációs zavarokat, illetve ezek okait.

A diagnosztizáláshoz felhasználhatók a szülői jelzések, az osztályban tanítók és az osztályfőnök jelzése, az ifjúságvédelmi felelős tevékenységének eredményei (családi háttért vizsgáló felmérések, tesztek).

A különféle jelzések alapján fel kell venni a kapcsolatot a nevelési tanácsadóval, a pszichológus szakemberrel, s a szakértői döntés alapján kell megállapítani, hogy beilleszkedési nehézséggel küzdő egyénről van-e szó.

A szakértői vélemény, javaslat alapján lehet megtervezni a tanuló ellátásának formáját.
(A fentiek törvényi hátterét az Nkt. 55.§(1), a 6. számú melléklete adja)

5.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Diagnosztizálás

A Nkt. 47.§ a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók iskolai oktatásának irányelvét teszi közzé. Az irányelv vonatkozik az integráltan történő nevelésre, oktatásra is.
A sajátos nevelési igény kifejezi:

- A tanuló életkori sajátosságainak fogyatékosság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását
- Az iskolai tanuláshoz szükséges képességek átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét
- Az SNI-igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő, fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

Az integrált oktatás elősegítheti az SNI-tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető.

Ennek érdekében az iskola feladata:

- Felkészíteni a pedagógusokat az SNI-s tanulók fogadására.
- Érvényesíteni a habilitációs, rehabilitációs szemléletet.
- „Sérülésspecikus" (alkalmazkodás az SNI-igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz) módszertani eljárások alkalmazása.
- Alkalmazni az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai eljárásokat, eszközöket, módszereket, terápiákat, a tanítást-tanulást elősegítő speciális eszközöket

Az SNI-s tanulók nevelésében részt vevő pedagógus feladata:

- A tananyag feldolgozásánál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak egyes SNI-s tanulók csoportjaira jellemző módosulásait, ennek érdekében általános fejlesztési tervet készít a diszgráfiás, diszlexiás, diszkalkuliás tanulók felzárkóztatásához (helyi tanterv része)
- Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, amelynek alapján egyéni fejlődési ütemet biztosít.
- A tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő

javaslatokat beépíti a folyamatos értékelésbe, hatékonyságvizsgálatba, ellenőrzésbe.
- Szükség esetén eljárásait módosítja.
- Egy-egy tanulási helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres.
- Alkalmazkodik az eltérő képességekhez, viselkedésekhez.
- Együttműködik különböző szakemberekkel, javaslataikat figyelembe veszi és beépíti programjába.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók egyik csoportját azok alkotják, akik tanulási problémákkal küzdenek.
Közöttük is megfigyelhető azonban a differenciálódás, a nehézség fokozata szerinti elkülönülés.

Beszélhetünk tanulási nehézséggel és tanulási zavarral küzdőkről.

A tanulási nehézség általában csak egyes tanulási helyzetekben, egy-egy területen, időszakosan jelentkezik, és minden tanulóval előfordulhat.
A tanulási nehézséget belső (lassúság; hosszas betegség miatti lemaradás, szorongó típus; helytelen tanulási módszer; hiányos vagy nem reális önismeret) és külső okok (emocionális-, családi problémák; motiválatlanság; szociális, kulturális, nyelvi hátrányok) jelenthetik.
E tanulói csoport diagnosztizálása az iskolai oktató-nevelő munka során viszonylag könnyen megtörténhet. Segít ebben a tanulók és családi hátterük megismerése.

A segítségnyújtás az ő esetükben: a tanórai differenciálás; tanórán kívül a korrepetálás, felzárkóztatás, egyéni foglalkozás, egyéni program kialakítása
(pl. hiányzás miatti lemaradás pótlására), tanulás-módszertani segítség: verbálisan, konkrét tantárgyakra vonatkoztatva, illetve tanulás-módszertani szakkönyvek kézbeadása.
Ha a nehézségekkel külső okok miatt nem tud megbirkózni a tanuló, segíthet a szülőkkel való kapcsolattartás, a családsegítő szolgálat igénybevétele, vagy szociális intézkedések alkalmazása.

A másik csoportot azok a tanulók alkotják, akiknél tanulási zavarról beszélhetünk.
Az e csoportba tartozó tanulóknál egyes képességterületek működésében jelentkezik súlyos és tartós nehézség, s e probléma a tanulás alapképességeinek kialakításában okoz gondot.
A tanulási zavart okozhatják neurogén (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, diszfonia stb.), illetve pszichogén zavarok (nagyfokú motiválatlanság, szorongás, kudarcorientált viselkedés).
Az ő diagnosztizálásukra az iskola pedagógusai nem vállalkozhatnak, csak jelezhetik a felmerülő problémákat a szakembernek, aki döntési kompetenciával rendelkezik (logopédus, pszichológus stb.).

Iskolánkban diszlexiás, diszgráfiás, illetve diszkalkuliás tanulók fordultak/fordulnak elő – kis létszámban.

Nehézségeik enyhítéséhez, felzárkóztatásukhoz egyéni tervre, fejlesztő tevékenység végzésére alkalmas személyre lenne szükség.

Szakértői vélemény alapján az igazgató mentesíti az érintett tanulókat az írásbeli vagy szóbeli (esetleg mind a kettő) munkák értékelése, minősítése alól; a feladatok megvalósításához, valamint az érettségi vizsgán hosszabb felkészülési időt vehetnek igénybe; szükség esetén az

írásbeli beszámoltatást szóbelivel helyettesíthetik, vagy más tantárgyból tesznek vizsgát, illetve a fogyatékosságnak megfelelő tartalmak kialakítására, teljesítésére kerülhet sor, és az önmagukhoz viszonyított fejlődést értékelik.

Igénybe vesszük a szakemberek (fejlesztő pedagógus, pszichológus) segítségét. Az osztályfőnök tartja a kapcsolatot a szülői házzal, illetve a tanuló egyéni fejlődését segítő szakemberekkel.

Terápiaként az elfogadó, támogató környezetet biztosítjuk, igyekszünk önértékelésüket fejleszteni, önbizalmukat növelni (más területeken nyújtott teljesítményeik elismerésével), differenciált tanítási módszerek alkalmazásával is segíteni fejlődésüket.

Szükség esetén az egyéni felzárkóztatásra kerül sor.

5.2.1. A felzárkóztató foglalkozások megszervezésének elvei és eljárási rendje, tanórai differenciálás

A tanulási képesség hiánya esetén a segítségadás lehetőségei:

- csoportbontás,
- korrepetálás,
- differenciált foglalkoztatások,
- felzárkóztató foglalkozások,
- egyéni foglalkozások.

A felzárkóztatásban a **hagyományos módszerek**en kívül **új módszerek**et is (például páros-munka, csoportmunka, könyvtárban tartott szakóra pozitív motiváló hatását kihasználva) alkalmazunk.

Célunk, hogy a tanulót sikerélményhez juttassuk, önbizalmát erősítsük.

A magatartásbeli nehézségek, szocializációs problémák kezelése komplex munkával valósítható meg. Fontos, hogy az osztályfőnök, az ifjúságvédelmi felelős és a szülők közösen, a tanuló személyiségét figyelembe véve adjanak megfelelő támogatást, segítséget a tanulónak.

A rosszul motivált tanulók esetében a tanulási kedvet igyekszünk felkelteni, az aktivitást próbáljuk fokozni, a rossz tantárgyi kötődést igyekszünk megváltoztatni – elsősorban a kisebb, teljesíthető, egyénre szabott feladatok adásával, illetve sikerélményhez juttatással.

Igyekszünk megváltoztatni rossz tanulási szokásaikat, módszereiket, hogy tanulásuk gazdaságosabbá váljon (tanulás-módszertani ismeretek bemutatása, gyakoroltatása, könyvtári foglalkoztatás az önálló tanulás, önálló ismeretszerzés gyakoroltatására).

A tanórán kívüli tevékenységekben rejlő lehetőségeket is felhasználjuk a felzárkóztatáshoz, a fejlesztéshez. A szabadidős programok előkészítésében, megszervezésében részt vállaló tanulók képessé válhatnak az önálló feladatmegoldásra.

Ezzel növelhető felelősségérzetük, döntéshelyzetbe hozhatók, ill. a sikerélmény fokozza önbecsülésüket, ezáltal nagyobb önbizalommal fognak hozzá egyéb iskolai feladataik teljesítéséhez is.

Külön típusként kezeljük az alulteljesítő tanulókat, azokat a tehetséges diákokat, akik messze

lehetőségeik, képességeik alatt teljesítenek.

Esetükben a tanulási zavar előidézőjeként a külső okok dominálnak (hátrányos szocioökonómiai status, szocializációs probléma, rossz családi interakció). Ezek feltárása, lehetőség szerinti enyhítése az első lépés teljesítményük növeléséhez.

A hátrányos helyzet enyhítése érdekében végzett tevékenység a korrekciós, felzárkóztató foglalkozásoktól a tehetséggondozásig ível.

A sikeres munka érdekében támogatjuk azon pedagógusok szakmai továbbképzését, akik módszertani ismereteiket ezen a területen kívánják bővíteni.

5.3. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

5.3.1. Képességfejlesztés

Hitvallásunk szerint minden pedagógus feladata, hogy elsődlegesen a tanulókra koncentráljon, előhívja azt, ami a diákokban a legjobb; hogy igyekezzék eljuttatni őket képességeik optimális szintjére.

A fentiek értelmében a képességfejlesztést minden tanulóra, a képesség teljes körére kiterjesztendő feladatnak tartjuk.

Egyaránt fejleszteni kívánjuk a mozgásos, fizikai cselekvések képességeit és az értelmi képességeket - elsődlegesen a tanulói tevékenységre épülő tanítással; olyan tananyag-feldolgozással, amely az ismeret, jártasság, készség fejlődési fokozatok mentén történik.

Igyekszünk biztosítani a képességfejlesztő tevékenység feltételeit (az egyén képességéhez igazodó feladatok összeállítása; a tanuló önálló, aktív tevékenységének biztosítása, a képességszintek alakulásának figyelemmel követése).

A képességfejlesztésben a középiskolás korosztály esetében is törekszünk a játék felhasználására (testnevelés, művészeti tárgyak, kommunikáció, osztályfőnöki órák).

Az oktatási gyakorlatunkban alkalmazzuk a differenciált tanulásszervezést és egyéni bánásmóddal igazodunk az egyes tanulók haladási tempójához, fejlettségi szintjéhez.

5.3.2. Tehetségkutatás

A tanulókkal való foglalkozás során derül ki, hogy ki az, aki valamilyen tevékenységben az átlagosnál magasabb szintű teljesítményre képes, azaz tehetséges.

Nagyon lényeges, hogy tanáraink minél korábban felismerjék ezeket a jó képességű, tehetséges tanulókat, illetve hogy a tehetség fogalmát tág körben értelmezzék, s ne szűkítsék le csupán az általános intellektuális képességek körére.

A tehetség felismerésének egyik feltétele, hogy a tanárok megfelelő elméleti ismeretekkel rendelkezzenek. Ismerjék a téma szakirodalmát, a tehetségdiagnosztikai vizsgálatokat, a külső segítő-lehetőségeket.

Ezért fontosnak tartjuk, hogy a jövőben megvalósítsuk e tárgykörben az irányított önképzést (szakirodalom ajánlása, nevelési értekezletek témája, szakelőadó meghívása szolgálhatja e cél

megvalósulását.)

A fentiek mellett a tehetség felismerése a folyamatos megfigyelés eredménye lehet.

A tanítási órákon a különböző tantárgyakhoz kapcsolható jó képességű, tehetséges tanulók ismerhetők fel, míg a tanítási órákon kívüli programok, szabadidős elfoglaltságok alkalmával az „egyéb" kiváló képességűek felismerésére van lehetőség.

Biztosítanunk kell a tehetség kibontakoztatásának azokat a feltételeit, amelyekkel az iskola rendelkezik, s amelyek segítségével a potenciális tehetségből realizált tehetség válhat.

5.3.3. Teendőink a tehetséggondozás érdekében

A tanórákon

A differenciált foglalkoztatás, feladatkijelölés jelenti a tehetséggondozást.
Olyan feladatokkal kell megbízni az érintett tanulókat, amelyek során többlet-tudásukat kamatoztathatják, amelyek olyan önálló munkát, önálló elfoglaltságot jelentenek, amelynek során bizonyíthatják kreativitásukat, megfogalmazhatják önálló véleményüket, felmutathatják egyéniségüket.

Tanórán kívüli lehetőségek:

- Szakkörök, sportkörök szervezése a konkrét tanulói igényeknek megfelelően.
  (évente változhat)
- Házi és központi versenyekre való felkészítés.
  (szaktárgyi, sport és kulturális).
- Iskolai vetélkedők indítása.
  (éves munkaprogram alapján.)
- Továbbtanulásra felkészítő program kidolgozása, alkalmazása.
  (az adott évfolyam érdeklődésétől, továbbtanulási szándékától függően évente meghatározandó)
- Szakmai versenyekre, pályázatokra, diákkonferenciákra való felkészítés.
- Az önálló könyvtári ismeretszerzésre, kutatásra való felkészítés.

Tapasztalataink szerint a tehetséges tanulókkal való foglalkozás erősíti a tanár-diák viszonyt, sikerélményt nyújt mind a tanulónak, mind a tanárnak.
A tevékenység során fejlődik a tanuló önálló munkavégzésre való képessége.

6. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

A jó iskolai közérzet tanároknak és diákoknak közös érdeke. Ennek egyik feltétele a szervezett, jól működő iskolai közélet.

Az iskolai közélet formálásában a vezető szerep a pedagógusé. A pedagógus mintaadó, értékközvetítő, vezető szerepét azonban toleránsan köteles érvényesíteni.

Célunk, hogy segítsük tanulóinkat abban, hogy a közösségért tenni akaró és tudó, aktív felnőttekké váljanak.

E célt elérendő, be kell vonnunk tanulóinkat az iskolai döntések előkészítésébe, a tervezés és értékelés folyamataiba. Kölcsönös információcserével törekednünk kell arra, hogy megismerjük közösségünk legfontosabb gondjait, törekvéseit, és hogy mindezzel azonosságot tudjanak vállalni.

Diákjaink az intézményi döntési folyamatban elsősorban a diákönkormányzaton keresztül vehetnek részt, ami az iskola diákjainak érdekvédelmi és jogérvényesítő szervezete.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A diákönkormányzat véleményét – a hatályos jogszabályok szerint – be kell szerezni

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- a pedagógiai program és a házirend elfogadása előtt.

A diákönkormányzat képviseltetheti magát ezen túl a diákok fegyelmi tárgyalásán és dönthet minden tanévben egy tanítási munkanap programjáról.

7. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Pedagógiai programunkban az iskola szereplőinek és az intézménynek a partneri kapcsolattartásra vonatkozó szabályait kizárólag a nevelési-oktatási tartalmak relevanciájának vonatkozásban határozzuk meg.

Elvárásaink a hatékony nevelés és oktatás érdekében

Tanulóink

a. kapjanak az iskolától értékálló tudást,
b. ismerjék meg és érvényesítsék jogaikat: vegyenek részt az iskola színes, sokoldalú életében (működő diákönkormányzat);
c. értékeljék saját és mások tudását, a tanulásnak legyen tekintélye;
d. fejlődjön önismeretük;
e. saját képességeiknek megfelelő maximális tudást (jártasság, készség) szerezzenek,olyan humán értékeket sajátítsanak el, mint becsület, tisztesség, egymás tisztelete, hazaszeretet, magyarságtudat;
f. kapjanak személyiségfejlődésüknek és képességeiknek megfelelő egyéni bánásmódot.

1. Cél kitűzések

Alakuljanak ki a személyiség olyan értékes tulajdonságai, mint a szervezőkészség, aktivitás, önállóság, kitartás, érdeklődés, kollektivitás**.**

Feladatok

Az osztályközösség az iskola és a diákönkormányzat legkisebb működő egysége, amelynek

alapértékei:

- tanulói joggyakorlás, célok demokratikus meghatározása, közösségen belüli vita, kritika,
- választott tisztségviselők tevékenysége,

Az osztályközösség választja meg az osztály tisztségviselőit, s delegál képviselőket az iskola diákönkormányzatába.

Az osztályközösség élén, mint pedagógusvezető, az osztályfőnök áll. Feladata sokrétű. Az ezzel kapcsolatos legfőbb elvárások:

- szabad véleménynyilvánítás lehetőségének és a demokratikus döntés létrejöttének biztosítása,
- irányítsa úgy a tanulókat, hogy minél többen jussanak érdemi munkával járó megbízáshoz (titkár, helyettes, tanulmányi-, kulturális-, sportfelelős)
- az iskolai és osztály önkormányzattól kapott információkat építse be nevelő munkájába.

Kritériumok

A tanulók tudjanak:

- együttműködni társaikkal,
- mások szempontjait is figyelembe véve cselekedni,
- felmerülő akadályok esetén dönteni az életkoruknak megfelelő szinten, tetteikért felelősséget vállalni.

Cél kitűzések

A tanulók megismerhessék és gyakorolhassák a demokrácia elemeit, jogaikat és kötelességeiket.

Feladatok

Diákönkormányzat (DÖK) működtetése:

- Az iskolai diákmozgalmat a DÖK- segítő pedagógusok támogatják és fogják össze.
- A DÖK-nek legyen a tanulók által elfogadott szervezeti és működési szabályzata.
- Tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
- A tanulóifjúságot az iskola vezetősége és a nevelőtestület előtt az iskolai diákönkormányzat képviseli.
- A DÖK képviseli tanulótársait az iskola vezetősége, a nevelőtestület, az SZSZ értekezleteinek vonatkozó napirendi pontjánál.
- A diákönkormányzat a tanulókat faliújságon, osztályfőnöki órákon keresztül, valamint az iskolagyűlésen tájékoztatja.

Véleményt nyilváníthat:

1. a tanulók nagyobb közösségét érintő kérdések tárgyalásakor,
2. a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetésekor, szervezésekor,
3. a tanórán kívüli tevékenységek formáinak meghatározásakor,
4. a könyvtár és az iskolai sportkör működési rendjének megállapításakor,
5. más jogszabályban meghatározott kérdésekben.

Kritériumok

A tanulók:

- tudják érdekeiket felmérni, megfogalmazni, képviselni,

- tudjanak érvelni, vitázni mások nézeteinek tiszteletben tartásával,
- legyenek képesek kompromisszumra jutni,
- az elfogadott döntéseket hajtsák végre, tartsák be, tudjanak és merjenek véleményt mondani.

Cél kitűzések

Gyakorolják a demokratikus munkakultúrát, a hatalommal való élést, a közösség szolgálatát, az alkalmazkodást az eltérő nézetekhez.

Feladatok

Az Iskolagyűlés a legmagasabb fórum, amelyet évente legalább egy alkalommal össze kell hívni. Az iskolagyűlésen a DÖK és az iskolavezetés beszámolhat az előző iskolagyűlés óta eltelt időszak:
- munkájáról, és minősítheti azt,
- a tanulói jogok helyzetéről, érvényesüléséről,
- tanulmányi versenyekről,
- ügyeletesi munkáról.

Az iskolagyűlésen bárki felszólalhat, közérdekű észrevételt, javaslatot tehet, kérdezhet, döntést csak a megtárgyalt ügyekben születhet.

Kritériumok

Az alá- és fölérendeltségi viszony tanítsa meg a tanulókat a vezetésre és az alkalmazkodásra egyaránt.

Cél kitűzések

A tanuló egyéni (akár magán- jellegű) problémáival keresse meg tanárát

Feladatok

- Az osztályfőnök, vagy bármelyik pedagógus keressen megoldást a felmerülő problémára.
- Szükség esetén álljon rendelkezésre a pszichológus is.

Kritériumok

A tanuló teljes biztonsággal és bizalommal fordulhasson segítségért a pedagógushoz

A pedagógus

- rendelkezzen színvonalas, korszerű szaktudással, pedagógiai ismeretrendszerrel, befogadási és önművelődési készséggel;
- készüljön fel a tanítási óráira szaktárgyilag, didaktikailag, és módszertanilag;
- ismerje és alkalmazza a differenciált képességfejlesztés formáit, módszereit;
- legyen képes kollégáival, a szülőkkel, de főleg a gyermekekkel a mindennapos kapcsolattartásra, vegye észre gondjaikat, hallgassa meg véleményüket, javaslataikat;
- értékvállaló magatartással hitelesen érvényesítse az iskola által közvetített nevelési elveket;
- rendelkezzen kommunikációs-, döntési-, szervezési- és elemzőkészséggel;
- nevelőtestületünk tagjaként egységesen képviselje a munka tiszteletét, megbecsülését, valamint a műveltségnek és igazságosságnak, mint feltétlen értékeknek a fontosságát.

A szülő

- ismerje saját és gyermeke jogait, kötelességeit;
- mindenkor bizalommal fordulhasson véleményével, javaslatával vagy problémáival a pedagógusokhoz;
- kapjon támogatást az iskolától problémáinak megoldásához;
- együttműködhessen a pedagógusokkal gyermeke nevelésében.

Cél kitűzések

Az iskolában a nevelő és oktató munka segítése, a nevelőtestület, a szülők és a tanulók, az intézmény-fenntartó, intézmény működésében érdekelt más szervezetek együtt-működésének előmozdítása.

Feladatok

A környéken lakók segíteni tudnak minket:
- programjaink
megvalósításában. Az iskola
segítséget adhat:
- hasznos hulladék gyűjtéséhez,
- akciók, kulturális és sport programok szervezéséhez

Kritériumok

Gondoskodás, a felelősség vállalása.
Alakítani az iskola és a környéken lakók barátságos, kölcsönös segítségnyújtáson alapuló kapcsolatát.

Cél kitűzések

A szülők szervezett együttműködése törvény adta jogaik és kötelességeik érvényre juttatására

Feladatok

Szülői Szervezet (SZSZ)
- dönt saját szervezeti és működési rendjéről.
- feladata az iskolai és családi nevelés összehangolása, vélemények és javaslatok közvetítése az iskola felé,
- az intézményt segítő kezdeményezések, munkák szervezése,
- mozgósítás az iskolai rendezvényekre,
- pályázatok írása,
- szülők közötti kapcsolattartás,
- vezetőit az igazgató összehívhatja, ahol tájékoztatást ad az intézmény munkájáról, feladatairól, aktuális problémákról.

Kritériumok

Az iskola életének ne csak szemlélői, hanem aktív résztvevői legyenek a szülők

Cél kitűzések

Ismerjék meg a szülők az iskola helyzetét, céljait, feladatait, terveit, és az elért

eredményeket.

Feladatok

Igazgatói tájékoztatás a szülői összejövetelek alkalmával:
- tanévnyitó ünnepély,
- tájékoztató értekezletek (évente két alkalom),
- évzáró ünnepély-a tanulmányi év értékelése,
- jutalmak, oklevelek kiosztása.

Kritériumok

A szülők legyenek jól tájékozottak az iskola életéről. Konstruktív véleményükkel segítsék az iskolai munkát.

Cél kitűzések

A szülők nevelő munkájának intenzívebbé tétele.
A szülők elméleti és gyakorlati pedagógiai ismereteinek fejlesztése.
Az iskola és a család pedagógiai törekvéseinek összehangolása.

Feladatok

- Szülői értekezlet (2 alkalom/év)
- Az azonos osztályba járó tanulók szülei számára az osztályfőnök tartja.
- A szülők tájékoztatást kapnak a tanév rendjéről, az aktuális feladatokról. Az osztályfőnök beszámolót tart az osztály tanulmányi eredményeiről, magatartásáról, szorgalmáról, a munka körülményeiről, a nevelést segítő és gátló tényezőkről.
- Az osztály sajátos pedagógiai-pszichológiai problémáit alapul véve az osztályfőnök tartson előadást a nevelés minden fontos és időszerű kérdéséről. A szülőkkel beszélje meg a hallottakat, s közösen tűzzenek ki feladatokat nevelőmunkájuk irányára vonatkozóan.
- Rendkívüli szülői értekezlet hívható össze, ha a szülők vagy pedagógusok ezt kérik.
- Pszichológusi, fejlesztő pedagógusi előadások a szülők problémáinak csökkentése érdekében.

Kritériumok

Legyenek tájékozottak a szülők gyermekük osztályával kapcsolatban.
Kapjanak használható segítséget a tanulók problémáinak megoldásához

Cél kitűzések

Közvetlen kapcsolat kialakítása pedagógus és szülő között.

Feladatok

- Fogadóórák tartása
- Szaktanári fogadóóra évente 2 alkalommal.
- Rendkívüli fogadóóra (a szülő vagy pedagógus külön kérésére) a kialakult különleges helyzet azonnali megoldására.
- Igazgatói fogadóóra.

A szülőkkel való találkozás alkalmával

- Meg kell erősíteni a családi nevelés és a tanuló pozitívumait, és erre alapozva kell a hibák kijavítását megkezdeni.
- Őszinte légkört kell kialakítani, hogy a szülő elmondhassa a véleményét; a családról
- A tudomásunkra jutott adatokat titkosan kell kezelni.
- Együttműködési területet kell keresni a szülőkkel, de csak tanítási időn kívül.
- Megállapodás a közösen meghatározott eljárás végrehajtásáról.

Kritériumok

Emberi, bizalmon alapuló, őszinte kapcsolat kialakítása a szülőkkel

Cél kitűzések

Az iskola és a család közti állandó, naprakész kapcsolattartás.

Feladatok

Érdemjegyek beírása a tanár feladata. Szóbeli feleletet aznap, az írásbelit a kiosztás napján kell az ellenőrző könyvbe és az e-naplóba beírni.

Magatartással, szorgalommal, kapcsolatos közlemények. (dicséretek, elmarasztalások)
Szülői értesítések, meghívók.
A szülők közlései, igazolások.

Telefonos kapcsolat olyan sürgős esetekben, ami nem tűr halasztást.

Kritériumok
A szülők tájékozottak legyenek gyermekük iskolai életével kapcsolatban.

Cél kitűzések
Az iskola mutassa be a nevelő-oktató munka sikereit. Teremtsen oldott hangulatú találkozást a tanulók, szülők és a nevelőtestület között. A szülő tudjon tájékozódni gyermeke helyéről az iskolában, ismerje meg gyermeke tehetségét.
Váljanak széles körben ismertté a kerületben és más szakmai berkekben az intézmény szakmai munkájának eredményei.
A közös programok erősítsék meg a sokoldalú kapcsolatot.
A szülők érezzék a pedagógus gondoskodását, megértését, szeretetét gyermekük iránt.

8.A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

8.1. A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra,
- pótló vizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára

utasít. Kiterjed továbbá:

- azokra a tanulókra, akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő,,
- az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

8.2. A vizsgaszabályzat célja

Jelen vizsgaszabályzat célja, hogy a törvényben előírt vizsgákat minden tanulónak azonos feltételekkel, azonos követelmények szerint szervezzük meg.

8.3. Javítóvizsga

Az EMMI rendelet 64.§-ának (7) pontja szerint javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

Javítóvizsgát az intézmény augusztus hónap utolsó két hetében szervez. A tanuló a bizonyítvány kézhezvételekor írásban tájékoztatást kap a vizsgaidőpontról és a vizsga formájáról, tematikájáról. Mindezt a központi hirdetőtáblán és az iskola honlapján írásban is megtekintheti.

A szóbeli vizsgán a tanuló háromtagú vizsgabizottság előtt felel. A felelet átgondolásához 30 perc felkészülési időt kap.

Eredménytelen j avítóvizsga, vagy a javítóvizsgáról való indokolatlan távollét esetén a tanulónak évet kell ismételnie.
A tanulónak jogában áll független vizsgabizottság előtt beszámolni tudásáról. Minősítés megállapítását kérő eljárás beindításának kérelmével az iskola igazgatójához kell fordulni a félév, illetve a szorgalmi idő befejezése előtt 30 nappal. A tanuló- kiskorú tanuló szülője aláírásával – a bizonyítvány átvételét követő 15 napon belül kérheti az iskola igazgatójától, hogy javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehessen.

8.4. Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsga letételét az igazgató írja elő. A vizsga lebonyolítására az osztályozóvizsga előírásai érvényesek, azzal az eltéréssel, hogy az igazgató az átvételkor közli a tanulóval (kiskorú tanuló esetében a szülővel) a vizsga szükségességét. A tananyagot és a tankönyvet a szaktanár jelöli ki a tanulónak, a vizsga időpontjáról az igazgató írásban tájékoztatja a tanulót (szülőt).
A különbözeti vizsgát az átvételt követő osztályozóvizsga időszakában, de legkésőbb a félévi illetve az év végi osztályozóértekezlet időpontjáig a tanulónak le kell tennie. Sikertelen vizsga

esetén, illetve, ha a tanuló a vizsgán indokolatlanul nem jelent meg, javítóvizsgát tehet. Sikertelen vizsga esetén a tanulónak a javítóvizsgára két hét felkészülési idő áll a rendelkezésére. A javítóvizsga időpontját az igazgató határozza meg. Amennyiben a tanuló alapos indokkal (betegség) nem jelenik meg a vizsgán, az igazgató írásbeli kérelem, illetve orvosi igazolás alapján engedélyezheti a vizsga pótlását (legfeljebb 2 alkalommal). Ha a tanuló az előbbieknek megfelelően nem teszi le a vizsgát, tanulmányi kötelezettségeit nem teljesíti.

8.5. Osztályozóvizsga

Amennyiben a tanuló hiányzásainak száma a 250 órát, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át, szakmai alapozó elmélet és gyakorlati órák 20%-át meghaladja és nincs elegendő osztályzata, akkor a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát kell tennie. A vizsgák időpontjáról az igazgató írásban értesíti a tanulót (kiskorú tanuló esetén a szülőt). A tantestület az osztályozóvizsga letételét abban az esetben megtagadhatja, ha az igazolatlan órák száma meghaladja a 20 tanítási órát. Ebben az esetben a tanuló tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak félévi és év végi osztályzata megállapításához akkor is, ha:

- felmentést kapott a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az igazgató engedélye alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt akar eleget tenni,
- külföldi tartózkodás miatt. Ha a szülő arról nyilatkozik, hogy a távollét nem haladja meg az egy tanévet, a tanuló magántanulói jogviszonyba tehető és kötelezhető az osztályozó vizsga letételére. Ha nem tesz vizsgát a visszatértét követően évismétlésre utasítható. Ebben az esetben a tanuló tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.

Ha a tanuló mulasztásainak a száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt nincs érdemjegye, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

A tanuló a saját kérésére is tehet osztályozóvizsgát a tanulmányi idejének megrövidítése vagy előrehozott érettségi vizsga miatt. Kérését írásban az igazgatónak kell benyújtania (kiskorú esetén a szülő aláírásával megerősítve) legkésőbb a vizsgaidőszak kezdete előtt egy hónappal, aki erről határozatban dönt.
Osztályozóvizsgát egy tanév során háromszor szervezünk, melynek időpontjai:

- a félévi zárást megelőző két hét (január),
- a májusi érettségi vizsgák előtti két hét (április),
- az év végi zárást megelőző két hét (június).

Elégtelen osztályozóvizsga esetén a tanuló javítóvizsgát köteles tenni, melyet augusztusban tartunk. Az osztályozóvizsgára való jelentkezést legkésőbb a vizsgaidőszak megkezdése előtt 3 héttel vonhatja vissza a tanuló.

Magántanulóknak – a határozat alapján - a félévi, illetve az év végi érdemjegy megállapításához **osztályozóvizsgát** kell tenni az osztályozóértekezletet megelőző két hétben.

Ha a tanuló a tanév végi osztályozóvizsgán elégtelen osztályzatot kap, vagy a vizsgán igazolatlanul nem jelenik meg, augusztusban javítóvizsgát tehet. Ha a tanuló igazoltan marad távol a vizsgáról, úgy pótló vizsgát tehet az igazgatóhoz benyújtott kérelem, illetve orvosi igazolás alapján az igazgató által kijelölt időpontban (maximum két igazolt távollét lehetséges). Ha a tanuló az előbbieknek megfelelően nem teszi le a vizsgát, akkor augusztusban javítóvizsgát tehet.

8.6. A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos intézményi eljárásrend

- A vizsgát a tanév helyi rendjében meghatározott időszakban (vizsgaidőszak) lehet tenni, azzal, hogy az igazgató ettől eltérő időpontot is kijelölhet.
- A vizsga időpontjait az igazgató jelöli ki, melyet a helyben szokásos módon valamint az intézmény honlapján közzétesz.
- A vizsga időpontjáról és helyszínéről a vizsgázó, illetőleg a kiskorú tanuló esetén a szülő (gondviselő) levél vagy (amennyiben ehhez korábban írásban hozzájárul) elektronikus levél formában értesítést kap.
- Az osztályozó vizsga kérelemre történő letételét az igazgató engedélyezi. A kérelmet a tanuló, valamint kiskorú tanuló esetében a gondviselő is aláírja.
- A vizsga követelményeit az iskola helyi tantárgyi tantervében foglaltak határozzák meg.
- A vizsgakötelezettség a tanulónak az évfolyam követelményeiben megállapított valamennyi tantárgyra vonatkozhat. Ez alól felmentést csak a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján, az igazgató adhat engedélyt.

8.7. Vizsgaforma, vizsgarészek

- szóbeli vizsga,
- írásbeli vizsga,
- gyakorlati vizsga.

8.8. A tanulmányok alatti vizsgák – eljárási - szabályai

1. Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként és évfolyamonként 60 perc.
2. Egy napon legfeljebb három írásbeli vagy/és három szóbeli vizsgát lehet tenni.
3. A szóbeli vizsgát az iskola tanáraiból az igazgató által kijelölt háromtagú vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.
4. A tanulónak a szóbeli vizsgán kihúzott tétel (ami több feladatból állhat) kidolgozására legalább 30 percet kell biztosítani.
5. A szóbeli feleletek maximális időtartama 15 perc. Ha a tanuló a feladatát nem tudja megoldani, teljes tájékozatlanságot, árul el az elnök egy alkalommal póttételt húzathat vele. Erre is 30 perc a felkészülési idő, valamint 15 perc a felelet időtartama. Póttétel húzása esetén a vizsgázó osztályzatát a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.
6. Amennyiben a tanuló egy napon több vizsgát tesz le, a vizsgák között minimum 10, maximum 30 perc szünetet kell biztosítani számára.

7. Ha a vizsgázót, akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem megengedett eszközt használ, a felügyelő tanár elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsga értékeléséről a továbbiakban a jogszabályban meghatározottak szerint járunk el.
8. A vizsga a vizsgázó számára díjtalan.
9. A szabályosan megtartott vizsga nem ismételhető meg.
10. A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
11. A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
12. A jegyzőkönyvben minden vizsgázót külön jegyzőkönyv nyomtatványon kell jegyezni.
13. A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. Az írásbeli feladatlapot és jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola körbélyegzőjével el kell látni. A tanuló és a szülő kérésre, egyeztetett időpontban a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba betekinthet, írásos megjegyzést fűzhet az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.
14. Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A javítás téves bejegyzéseit látható módon szignálva kell jelölni.
15. A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.
16. Az vizsgaeredmény kihirdetésének legkésőbb a vizsgát, több vizsga esetén a legutóbb teljesített vizsgát követő második munkanapon meg kell történnie.

8.9. Gyakorló érettségi vizsga rendje

Iskolánk nappali tagozatán azért, hogy diákjaink számára megkönnyítsük az érettségi vizsgára való felkészülést, az utolsó évfolyamon az érettségi tantárgyakból gyakorló érettségi vizsgát szervezünk. Ennek megszervezése és lebonyolítása az érettségiztető szaktanár feladata, tartalma az addig tanult tananyagot öleli fel, lebonyolítására a tanórák után, délután kerül sor.

A vizsgákon való megjelenés kötelező. A hiányzás okát a vizsga után három napon belül orvosi igazolással kell igazolni, ellenkező esetben a vizsga jegye elégtelen. Igazolt hiányzás esetén a vizsgát pótólni kell.
A vizsgán szerzett érdemjegyeket két osztályzatként értékeljük.

9.A felvétel és átvétel szabályai

Iskolánkban tanulói jogviszony felvétellel vagy átvétellel létesülhet. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételről és az átvételről az iskola igazgatója dönt.
A tanuló (magántanuló) az iskolával tanulói jogviszonyban áll.
A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre, és az iskolából való hivatalos eltávozással szűnik meg. A tanuló jogait a tanulói jogviszonya fennállása idején gyakorolhatja.

9.1. Felvétel a 9. évfolyamra

Az iskolánkba beiratkozhat minden olyan tanuló, aki sikeresen befejezte az általános iskola 8. évfolyamát, és felvételt nyert a tanév rendjében meghatározott felvételi időszakban. Az iskolába történő jelentkezés és felvétel rendjét miniszteri rendelet, illetve az iskola felvételi eljárása határozza meg, melyet minden év október 31-éig közzéteszünk a miniszteri rendeletben meghatározott módon, illetve az iskola honlapján.

Tanulóink számára iskolán belül, az egyes osztálytípusokba átlépést biztosítunk. Az átlépést írásban kell kérni az igazgatótól. Az átlépés lehetőségéről és módjáról egyéni elbírálás alapján az iskola igazgatója dönt. Kiskorú tanuló esetén a kérelmet a szülőnek kell benyújtania, és személyesen fel kell vennie a kapcsolatot az iskola igazgatójával az átvétellel kapcsolatosan.

9.1.1. Általános felvételi feltételek

- Az intézmény illetékességi működési köre Magyarország területe.
- Tandíj nincs.
- A központi írásbeli vizsga megírása magyar nyelv és matematika tantárgyakból.
- Az általános iskola nyolcadik osztályának elvégzése.
- Az iskola értékrendjének az előzetes megismerése és elfogadása.
- A sportosztályba jelentkezőknek sport alkalmassági orvosi igazolást kell mellékelniük, illetve a sportegyesületétől vagy szakosztályától, eredményességi igazolást kell bemutatniuk.
- A ágazati szakképzésbe csak olyan tanulót lehet felvenni, aki az adott szakképesítésre a szakmai és vizsgakövetelményben előírt egészségügyi alkalmassági, továbbá a pályaalkalmassági követelményeknek megfelel, és ez alapján előreláthatóan nincs akadálya a komplex szakmai vizsgára bocsátásnak.

9.1.2. Előnyben részesülő tanulók

Előnyben részesülnek azok:

- akik baptista felekezetű családból, vagy a Magyarországi Baptista Egyház Belső Egyházi Jogi Személyei által fenntartott intézményből érkeznek,
- akik kiváló sportteljesítménnyel rendelkeznek,

9.1.3. akiknek testvére az intézmény tanulója, vagy tanulója voltA felvételi eljárás menete, követelmények

Az intézmény a honlapján minden tanévben a törvényben meghatározott időpontig közzéteszi az aktuális tanévre vonatkozó felvételi eljárásrendet.

Felvételi követelmények:

A felvételi rangsor kialakításánál a magyar nyelv és matematika központi írásbeli vizsga eredményét és hozott pontszámként az általános iskola 7. osztályának év végi és 8. osztályának félévi eredményeit vesszük figyelembe, az alábbiak szerint:

Tantárgy	Hozott pontszám		Központi írásbeli vizsga
	7. osztály	8. osztály félév	
magyar nyelv, irodalom átlaga	5	5	magyar nyelv 50 pont
idegen nyelv	5	5	
történelem	5	5	
matematika	5	5	matematika 50 pont
választott természettudományi tantárgy	5	5	
maximális pontszám	**50 pont**		**100 pont**
Szóbeli meghallgatás	**50 pont**		
Összesen elérhető pontszám	**200 pont**		

9.2. A szóbeli felvételi vizsga követelményei

A szóbeli meghallgatás során a tanulók viselkedéskultúráját, kommunikációs-, kognitív készségét, kreativitását és motivációját értékeljük. Vizsgáljuk továbbá a tanulók sport területén kitűzött céljait, elképzeléseit, az általános tájékozottságát, és itt érvényesítjük az esetleges plusz pontokat is.

9.3. Átvétel másik középiskolából

Tanév közben fogadunk jelentkezőket.

9.3.1. A felvételi eljárás folyamata:

A tanuló szülei/gondviselője kérvényezik az intézmény igazgatójánál az iskolába való felvételt, mellékelve az általános iskolai, illetve a megkezdett középiskolai tanulmányok esetén a kiállított középiskolai bizonyítványának másolatát, valamint megkezdett tanév esetén az előző iskola által kiállított, a hiányzásait és az érdemjegyeit tartalmazó hivatalos dokumentumot, a sportosztályba való jelentkezés esetén a sportszakosztály által kiállított igazolást, és a bármilyen okból készült szakvéleményt.

A kérvény alapján a családot (a szülőt és a diákot) felvételi beszélgetésre hívjuk, előre egyeztetett időpontban, ahol kérjük a dokumentumok bemutatását. A felvételi beszélgetésen részt vesz az igazgató vagy az igazgatóhelyettes, a szülő és a felvételiző. Cél, hogy kölcsönösen lehetőséget teremtsünk a családnak és az iskolának is egymás nevelési elveinek és értékrendjének megismerésére, hogy mindkét fél részéről felelős döntés születhessen.Ha egy tanuló egy másik iskola másik iskolatípusából jelentkezik, az igazgató egyéni elbírálás alapján dönt a különbözeti vizsga vagy az évfolyamismétlés szükségességéről. Iskolaváltoztatási kérelem esetén bármelyik esetben a végső döntés az igazgatóé.

Megfelelő indoklással (pl. nyelvtanulás, emelt szintű érettségi, stb.) vendégtanulói jogviszony kérelmezhető az iskola igazgatójánál, aki felveszi a kapcsolatot azzal az iskolával, ahová a tanuló szeretne járni. A végső döntés a fogadóiskola igazgatóját illeti. A vendégtanulói jogviszony azonban nem veszélyeztetheti a tanulói jogviszonyból fakadó kötelezettségek teljesítését.

A köznevelési típusú sportosztályba való jelentkezés feltétele a versenyszerű sportolás, az egyesület, szakosztály javaslata, és a sportegészségügyi alkalmassági vizsgálaton való

megfelelés.

9.3.2. Az átvétel feltételei

Az átvételnél a tanulmányi és sporteredményt, magatartást, a tanuló és a családja életkörülményeit, életsorsát mérlegeljük. A tantárgyi rendszerek, tananyagok összevetése után az igazgató különbözeti vizsgát, vizsgákat írhat elő, melyet az általa megjelölt határidőig vizsgabizottság előtt teljesítenie kell a tanulónak.

Az osztályba, csoportba sorolás szempontjai

Osztályba sorolás szempontjai:

- ✓ a diákok mobilitása, az órarend megtervezése érdekében az azonos időben edző diákokat lehetőleg egy osztályba soroljuk,
- ✓ az azonos sportágban és azonos egyesületben sportoló diákokat lehetőleg egy osztályba soroljuk.

Tilos a diákok hátrányos megkülönböztetése bármilyen okból. Az osztályba sorolásról az intézmény vezetője dönt.

A csoportbontás szempontjai:

- ✓ az idegen nyelvi csoportoknál az azonos képességű tanulók kerüljenek egy csoportba,
- ✓ a csoportok lehetőleg azonos létszámúak legyenek.

9.3.3. A felvétel, átvétel elutasításának rendje

A felvétel, illetve átvétel elutasításáról az igazgató írásban értesíti a diákot, a gondviselőt. A felvételről szóló elutasító döntés ellen az iskolafenntartónál lehet fellebbezni. A fellebbezést az iskola igazgatójához kell benyújtani - az elutasítás kézhezvétele utáni 8 napon belül.

10. Szakmai mentor rendszer

10.1. A szakmai mentor kijelölése, munkaideje

A mentort az intézmény igazgatója jelöli ki a szakmai tárgyakat oktató pedagógusok közül, lehetőleg az intézményben legalább öt éve alkalmazott, legalább tíz éves szakmai gyakorlattal rendelkező pedagógusai közül. A döntés előtt az igazgató beszerzi az iskolavezetőség véleményét.

A szakmai mentor kiválasztásának prioritásai:

- mentorpedagógus szakirányú végzettséggel rendelkező pedagógus,

- munkaközösség vezető, aki szakvizsgázott pedagógus,
- munkaközösség vezető, vagy szakvizsgázott pedagógus,
- legalább öt éves szakmai gyakorlattal rendelkező pedagógus.

10.2. A szakmai mentor feladata

A szakmai mentor támogatja a mentorált pedagógust az általa ellátott pedagógus-munkakörrel kapcsolatos tevékenységében.

A szakmai mentor legalább félévente írásban értékeli a mentorált pedagógus tevékenységét, és az értékelést átadja az intézményvezetőnek valamint a mentorált pedagógusnak .

Az értékelésbe bevonja mindazokat a pedagógusokat, akik adott időszakban részt vettek a mentorált pedagógus beilleszkedésének segítésében.

Értékelését minden esetben összeveti a mentorált pedagógus önértékelésével, és az intézményvezetővel egyeztetve meghatározza a mentorált pedagógus további teendőit, feladatait, a fejlesztési irányokat.

Segíti az iskola helyi tantervében és pedagógiai programjában a munkaköri feladataira vonatkozó előírások értelmezésében és szakszerű alkalmazásában.

Segíti a tanítási órák felépítésének, az alkalmazott pedagógiai módszereknek, tanításhoz alkalmazott segédleteknek, tankönyveknek, taneszközöknek a célszerű megválasztásában.

Segíti a tanítási órák előkészítésével, megtervezésével és eredményes megtartásával kapcsolatos írásbeli teendők ellátásában.

A szakmai mentor szükség szerint, de negyedévenként legalább egy, legfeljebb négy alkalommal látogatja a mentorált pedagógus elméleti és gyakorlati óráját, és ezt követően óramegbeszélést tart, továbbá, amennyiben a mentorált pedagógus igényli, hetente konzultációs lehetőséget biztosít számára.

Segíti a mentorált pedagógust a tanításhoz kapcsolódó adminisztráció elvégzésében, folyamatosan ellenőrzi a teljesítését. Segíti a mentorált pedagógus a nyári összevont szakmai gyakorlat megszervezésében, az együttműködési megállapodások elkészítésében.

A szakmai mentor feladata különösen:

- Elkészíti a mentorálási programot egyeztetve a mentorált pedagógussal
- Az intézményvezetővel jóváhagyatja a mentorálási programot
- Felkészíti, segíti a mentorált pedagógust.

Az intézmény helyi tanterve

Készült az 51/2012(XII.21.)EMMI rendelet A változat alapján

T A N T Á R G Y É S Ó R A T E R V

a köznevelési típusú sportgimnáziumi képzés

	Óraterv a helyi tantervhez				
	Műveltségi területek	**9**	**10**	**11**	**12**
KÖZISMERETI TANTÁRGYAK	Magyar nyelv és irodalom	4	4	4+1	4+1
	I. Idegen nyelv angol nyelv	3+1	3+1	3+1	3+1
	II. Idegen nyelv német/orosz nyelv	3	3	3	3
	Matematika	3+1	3+1	3+1	3+1
	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	3
	Fizika	2	2	2	-
	Kémia	2	2	-	-
	Biológia – egészségtan	-	2	2	2
	Földrajz	2	2	-	-
	Ének-zene	1	1	-	-
	Rajz és vizuális kultúra	1	1	-	-
	Mozgóképkultúra és médiaismeret	1	-	1 + 1	1+1
	Informatika	1	1	+1	
	Életvitel és gyakorlat	-	-	-	1
	Testnevelés és sport	3	3	3	3+2
	Bibliaismeret	1	1	1	1
	Tanulásmódszertan	1	-	-	-
	Osztályfőnöki	1	1	1	1
SZAKMAI TANTÁRGYAK	**Sporttörténet**	1	-	-	-
	Sportági ismeretek	-	1	-	+1
	Testnevelés-elmélet	-	-	0,5+0,5	-
	Sportegészségtan	-	-	0,5	
	Edzéselmélet	-	-	0,5+0,5	-
	Sport és szervezetei	-	-	0,5	
	Sportpszichológia	-	-	-	1
	Sportetika	-	-	-	1
	Szabadon tervezhető órakeret	2	2	5	7
	Rendelkezésre álló órakeret	35	35	35	35
	Összesen	**34**	**34**	**34**	**34**

- Az etika tantárgy tananyaga a 11. évfolyamon a bibliaismeret tantárgyba van beépítve, helyette mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgyat tervezünk.
- Az idegen nyelv és az informatika tantárgyakat csoportbontásban oktatjuk.
- A kerettantervek által előírt tantárgyi időkeret feletti 10 százalékot a tananyag elmélyítésére, gyakorlására használtuk fel.
- Az angol nyelv, a magyar nyelv és irodalom, a mozgóképkultúra és médiaismeret, a matematika és a sportelméleti tantárgyakból a megemelt óraszámban az elsajátított ismeretek gyakorlását, rendszerezését, a fejlesztendő és elvárt kompetenciák fejlesztését valósítjuk meg, a törzsanyagon felül nem terveztünk elsajátítandó tananyagot.
- A testnevelés és sport kerettanterv heti 3 órára készült, a további két órát – igazodva a Nemzeti alaptantervben a mindennapos testnevelésről szóló rendelkezéshez – kiváltja a sportiskolába járó tanulók tanórán kívüli sporttevékenysége.

Készült az 51/2012(XII.21.)EMMI rendelet A változat alapján

T A N T Á R G Y É S Ó R A T E R V

gimnáziumi képzés

Óraterv a helyi tantervhez				
Műveltségi területek	**9.**	**10.**	**11.**	**12.**
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4+1	4+1
I. Idegen nyelv angol nyelv	3+1	3+1	3+1	3+1
II. Idegen nyelv német/orosz nyelv	3	3	3	3
Matematika	3+1	3+1	3+1	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	3
Fizika	2	2	2	-
Kémia	2	2	-	-
Biológia – egészségtan	-	2	2	2
Földrajz	2	2	-	-
Ének-zene	1	1	-	-
Rajz és vizuális kultúra	1	1	-	-
Mozgóképkultúra és médiaismeret	1	-	2	2
Informatika	1	1	+1	-
Életvitel és gyakorlat	-	-	-	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Honvédelmi alapismeretek	2	2	3	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Bibliaismeret	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	**4**	**4**	**6**	**8**
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35
Összesen	**36**	**37**	**36**	**36**

- Az etika tantárgy tananyaga a 11. évfolyamon a bibliaismeret tantárgyba van beépítve, helyette informatika tantárgyat tervezünk.
- Az idegen nyelv és az informatika tantárgyakat csoportbontásban oktatjuk.
- A kerettantervek által előírt tantárgyi időkeret feletti10 százalékot a tananyag elmélyítésére, gyakorlására használtuk fel.
- Az angol nyelv, a magyar nyelv és irodalom, az informatika és a matematika tantárgyakból a megemelt óraszámban az elsajátított ismeretek gyakorlását, rendszerezését, a fejlesztendő és elvárt kompetenciák fejlesztését valósítjuk meg, a törzsanyagon felül nem terveztünk elsajátítandó tananyagot.

T A N T Á R G Y É S Ó R A T E R V

Kereskedelem ágazat, kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoport, szakgimnáziumi képzés

kifutó rendszerben

	Óraterv a helyi tantervhez				
	Tantárgyak	**9.**	**10.**	**11.**	**12.**
KÖZISMERETI TANTÁRGYAK	Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
	Angol nyelv	3	3	3+1	3+1
	Német nyelv	3	3	4	3
	Matematika	3	3	3	3
	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	3
	Biológia – egészségtan	-	2	2	1
	Fizika	2	2	1	
	Kémia	2	1	-	-
	Földrajz	2	1	-	-
	Rajz és vizuális kultúra	-	1	-	-
	Informatika	1	-	-	-
	Testnevelés és sport	5	5	5	5
	Bibliaismeret	1	1	1	1
	Osztályfőnöki	1	1	1	1
SZAKMAI TANTÁRGYAK	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**0,5**	**-**	**-**	**-**
	Marketing alapjai	**-**	**-**	**1**	**2**
	Marketing a gyakorlatban	**-**	**-**	**-**	**1**
	Az üzleti tevékenység tervezése, elemzése	**2**	**3**	**3**	**3**
	Vezetési ismeretek	**-**	**-**	**-**	**1**
	Üzleti tevékenység a gyakorlatban	**1+1**	**1+1**	**1**	**1**
	Áruforgalom	**1,5**	**2**	**1**	**1**
	Áruforgalom gyakorlata	**-**	**-**	**1**	**1**
	Szabadon tervezhető órakeret	**4**	**4**	**4**	**4**
	Rendelkezésre álló órakeret	34	35	34	34
	Összesen	**35**	**36**	**35**	**35**

- Az etika tantárgy tananyaga a 11. évfolyamon a bibliaismeret tantárgyba van beépítve, helyette német nyelv tantárgyat tervezünk.
- A kerettantervek által előírt tantárgyi időkeret feletti 10 százalékot a tananyag elmélyítésére, gyakorlására használtuk fel.
- Az idegen nyelv és a szakmai tantárgyakból a megemelt óraszámban az elsajátított ismeretek gyakorlását, rendszerezését, a fejlesztendő és elvárt kompetenciák fejlesztését valósítjuk meg, a törzsanyagon felül nem terveztünk elsajátítandó tananyagot.
- Az idegen nyelv, az informatika tantárgyakat csoportbontásban oktatjuk.
- Az összefüggő nyári szakmai gyakorlatot. Együttműködési megállapodás keretében végezzük.

TANTÁRGY ÉS ÓRATERV

54 813 02 Sportedző (labdarúgás, birkózás, jégkorong, vízilabda) szakgimnáziumi képzés regeneráló balneoterápiás masszőr mellék-szakképesítéssel
Készült a 26/2018 (VIII.7.) EMMI rendelet 1. sz. melléklete alapján

Érvényes 2019. szeptember 01-től, felmenő rendszerben

	Óraterv a helyi tantervhez				
	Tantárgyak	**9.**	**10.**	**11.**	**12.**
KÖZISMERETI TANTÁRGYAK	Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
	Angol/Német nyelv	4	4	4	4
	Matematika	3	3	3	3
	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	3
	Informatika	2	2	-	1
	Kötelezően választható tantárgy: ***informatika/honvédelmi alapismeretek***	-	-	2	-
	Kötelezően választható tantárgy: ***biológia/honvédelmi alapismeretek***	-	-	-	2
	Vizuális kultúra	1	-	-	-
	Testnevelés és sport	3	3	3	3
	Osztályfőnöki	1	1	1	1
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	-	-	-
	Ágazathoz kapcsolódó természettudományos tantárgy: ***Biológia***	2	2	2	-
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1	-	-
	Bibliaismeret	1	1	1	1
FŐ SZAKKÉPESÍTÉS	**Anatómiai-élettani ismeretek**	**1e**	**3e**	**-**	**-**
	Egészségtan	**2e**	**-**	**-**	**-**
	Terhelésélettan	**-**	**-**	**1e**	**1e**
	Elsősegélynyújtás gyakorlat	**-**	**-**	**1gy**	**1gy**
	Funkcionális anatómia	**-**	**-**	**-**	**2e**
	Edzéselmélet	**-**	**1e**	**1e**	**2e**
	Edzésprogramok gyakorlat	**2gy**	**-**	**1gy**	**3gy**
	Gimnasztika elmélet	**2e**	**1e**	**-**	**1e**
	Gimnasztika gyakorlat	**1gy**	**-**	**-**	**2gy**
MELLÉKSZAK KÉPESÍTÉS	**Egészségügyi alapismeretek**	**-**	**-**	**2e**	**-**
	Klinikumi alapismeretek	**-**	**-**	**1e**	**-**
	Fizióterápia elmélet	**-**	**1e**	**-**	**-**
	Fizióterápia gyakorlat	**-**	**2gy**	**1gy**	**-**
	Masszázs elmélet	**-**	**1e**	**-**	**-**
	Svédmasszázs gyakorlat	**-**	**3gy**	**3gy**	**-**
	Rendelkezésre álló órakeret	**35**	**36**	**35**	**35**
	Összesen	**34**	**35**	**34**	**34**

- A kötelezően választható tantárgy a 11. évfolyamon az informatika vagy a honvédelmi alapismeretek tantárgy. Ha a tanuló a honvédelmi alapismereteket választja, úgy a 12. évfolyamon is azt köteles tanulni, míg az informatika választása esetén 12. évfolyamon a biológia a kötelezően választható tantárgya.
- Az idegen nyelv és az informatika tantárgyakat csoportbontásban oktatjuk.
- A kerettantervek által előírt tantárgyi időkeret feletti 10 százalékot a tananyag elmélyítésére, gyakorlására használtuk fel.
- A testnevelés kerettanterv heti 3 órára készült, a további két órát – igazodva a Nemzeti alaptantervben a mindennapos testnevelésről szóló rendelkezéshez – kiváltja a sportiskolába járó tanulók tanórán kívüli sporttevékenysége.
- Az összefüggő nyári szakmai gyakorlatot Együttműködési megállapodás keretében végezzük.

T A N T Á R G Y É S Ó R A T E R V

54 813 02 Sportedző (labdarúgás, birkózás, jégkorong, vízilabda) szakgimnáziumi képzés mellék-szakképesítés nélkül

Készült a 26/2018 (VIII.7.) EMMI rendelet 1. sz. melléklete alapján

Érvényes 2019. szeptember 01-től, felmenő rendszerben

	Óraterv a helyi tantervhez				
	Tantárgyak	**9.**	**10.**	**11.**	**12.**
KÖZISMERETI TANTÁRGYAK	Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
	Angol/Német nyelv	4	4	4	4
	Matematika	3	3	3	3
	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	3
	Informatika	2	2	-	1
	Kötelezően választható tantárgy: *informatika/honvédelmi alapismeretek*	-	-	2	-
	Kötelezően választható tantárgy: *biológia/honvédelmi alapismeretek*	-	-	-	**2**
	Vizuális kultúra	1	-	-	-
	Testnevelés és sport	3	3	3	3
	Osztályfőnöki	1	1	1	1
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	-	-	-
	Ágazathoz kapcsolódó természettudományos tantárgy: *Biológia*	2	2	2	-
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1	-	-
	Bibliaismeret	1	1	1	1
FŐ SZAKKÉPESÍTÉS	**Anatómiai-élettani ismeretek**	**1**	**3**	**-**	**-**
	Egészségtan	**2**	**-**	**-**	**-**
	Terhelésélettan	**-**	**2**	**-**	**-**
	Elsősegélynyújtás gyakorlat	**-**	**2**	**-**	**-**
	Funkcionális anatómia	**-**	**-**	**-**	**2**
	Edzéselmélet	**1**	**1**	**1**	**1**
	Edzésprogramok gyakorlat	**2**	**2**	**1**	**1**
	Gimnasztika elmélet	**1**	**1**	**1**	**1**
	Gimnasztika gyakorlat	**1**	**1**	**1+1gy**	**-**
	Menedzsment alapok	**-**	**-**	**-**	**1e**
	Emberismeret	**-**	**-**	**1e**	**-**
	Sportversenyek szervezése és hospitáló feladatok	**-**	**-**	**1e+1 gy**	**-**
	sportszakmai szoftverismeretek	**-**	**-**	**-**	**2 e**
	Sportág-specifikus képességfejlesztés	**-**	**-**	**3 gy**	**2 gy**
	Játékvezetői, versenybírói ismeretek	**-**	**-**	**-**	**2 gy**
	Rendelkezésre álló órakeret	**35**	**36**	**35**	**35**
	Összesen	**34**	**35**	**34**	**34**

- A kötelezően választható tantárgy a 11. évfolyamon az informatika vagy a honvédelmi alapismeretek tantárgy. Ha a tanuló a honvédelmi alapismereteket választja, úgy a 12. évfolyamon is azt köteles tanulni, míg az informatika választása esetén 12. évfolyamon a biológia a kötelezően választható tantárgya.
- Az idegen nyelv és az informatika tantárgyakat csoportbontásban oktatjuk.
- A kerettantervek által előírt tantárgyi időkeret feletti 10 százalékot a tananyag elmélyítésére, gyakorlására használtuk fel.
- A testnevelés kerettanterv heti 3 órára készült, a további két órát – igazodva a Nemzeti alaptantervben a mindennapos testnevelésről szóló rendelkezéshez – kiváltja a sportiskolába járó tanulók tanórán kívüli sporttevékenysége.
- Az összefüggő nyári szakmai gyakorlatot Együttműködési megállapodás keretében végezzük.

11. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elveit, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét

A tanulás-tanítás folyamatában fontos szerep jut a tankönyveknek, munkafüzeteknek és más tanulmányi segédleteknek, amelyek az eredményességet növelik. Különösen fontos ezért, hogy megfelelő tankönyveket válasszunk ki, mert célunkat, az öntevékenység igényének és képességének fejlesztését, csak így érhetjük el.

Tanulmányi segédletek és tankönyvek kiválasztása iskolánkban a központi programok ajánlásainak és a kötelező eszköz és felszerelési jegyzék figyelembevételével történik.

A tankönyveket, tanulmányi segédleteket az azonos tantárgyat tanítók közös megegyezéssel választják ki. Az azonos képzés típus (gimnázium, szakgimnázium) párhuzamos évfolyamainál azonos tankönyveket használunk.

A kiválasztott tankönyveket az igazgató hagyja jóvá.

A kiválasztásnál a következő követelmények érvényesülnek:

- korszerű ismereteket tartalmazzon,
- feleljen meg az adott tantárgy vizsgakövetelményeinek,
- nyelvezete, tagoltsága igazodjon a korosztály és képzési szint sajátosságaihoz,
- segítse a megértést és rögzítést jó szemléltető ábrákkal, táblázatokkal grafikonokkal, képekkel és a lényeges részek kiemelésével,
- adjon lehetőséget az ismeretek témakörönkénti összefoglalására, rendszerezésére és az önellenőrzésre,
- biztosítsa az önálló gyakorlás lehetőségét,
- segítse a gyengébb tanulók számára a felzárkózás,
- a jobb tanulóknak adjon módot arra, hogy próbára tehessék tudásukat,
- kivitele, nyomdatechnikája legyen esztétikus,
- kötése legyen tartós,
- ára ne legyen aránytalanul magas a színvonalához képest.

A szülők tájékoztatása az előírt tankönyvekről minden évben a végleges megrendelés előtt, írásban történik.

12. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

A 9 -12. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A középfokú nevelés-oktatás szakaszának funkciója a korábbi képzési szakaszban már kibontakozott képességek továbbfejlesztése, a készségek és a tudástartalmak elmélyítése és

megszilárdítása. E szakaszban már megjelennek a munkavállalói szerephez szükséges kompetenciák, továbbá iskolatípustól függően a pályaválasztáshoz kapcsolódó, illetve a szakképesítés megszerzéséhez szükséges készségek, ismeretek.
A középfokú iskola feladata a fiatalok felkészítése a felnőtt társadalomba való beilleszkedésre az ehhez szükséges műveltségtartalom biztosításával, továbbá a pályaorientáció, illetve felkészítés a felsőfokú tanulmányok megkezdésére vagy a munkába állásra.

A nemzeti alaptanterv pedagógiai feladatokat határoz meg, melyeket a nevelés oktatás során pedagógiai munkájába minden pedagógus beépít:

Az erkölcsi nevelés

Törekszünk arra, hogy az erkölcsi nevelés legyen életszerű, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés.
Az erkölcsi nevelés az etika, a történelem tantárgyakban nagy hangsúlyt kap.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Fontos, hogy a tanulók ismerjék meg nemzeti kultúránk értékeit, hagyományait.
A történelmi eseményekről megemlékezünk osztály, illetve iskolai szinten. A történelem tanárok a tanagyag oktatásakor kiemelik a magyarság szempontjából fontos momentumokat. A többi tantárgy oktatása során is figyelmet fordítunk a hazafias nevelésre, a nemzeti öntudat fejlesztésére.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Már az iskolai, osztályközösség kialakításánál fontos, hogy a tanulóinkban kialakuljon a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete. A történelem és az osztályfőnöki órákon sokat foglalkozunk ezekkel a témákkal.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret a társas kapcsolati kultúra alapja. Segíteni kell, hogy képessé váljanak tanulóink, a mások helyzetébe történ ő beleélés, az empátia kialakulására. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához. A mindennapos testnevelés hozzájárul az önértékelésben fontos szerepet játszó testkép megismeréséhez, a testtudat kialakításához, de fejleszti az önkontrollt. a szabálykövető magatartást.

A családi életre nevelés

A családi életre nevelés, mint kiemelt fejlesztési terület tantárgyközi feladat, így valamennyi tantárgy részt vállal az azokban megjelenő elemek érvényesítésében, természetesen az egyes tantárgyak sajátosságainak és tartalmainak megfelelően. Osztályfőnöki órán, esetleg biológia vagy irodalom órán foglalkoznak a tanárok ezekkel a kérdésekkel.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A személyiségfejlesztő nevelés-oktatás része, hogy az iskola alakítsa ki a gyerekekben a beteg, sérült, fogyatékkal élő emberek iránti együttérző és segítő magatartást. A szociális érzékenység fejlesztését leginkább saját élményű tanuláson keresztül lehet fejleszteni. Minden bizonnyal ezt is szolgálja majd az érettségit megelőző önkéntes munka. A diákok különböző projekteket vállalhatnak, egyebek mellett mozgássérülteknek, állami gondozottaknak is segíthetnek.

Médiatudatosságra nevelés

A diákokat első sorban a Mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgyon keresztül igyekszünk megismertetni a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés különbségével.

A tanulás tanítása

Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban. A diákokat ezért meg kell tanítani arra a tanórákon, hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek, hogyan hívhatók elő képletek, szó szerint megtanult definíciók, idézetek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni.

13. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelést az Nkt. 27. §(11) pontja szerint szervezzük meg.
A 2012-2013-as tanévtől felmenő rendszerben történik a bevezetése.
A törvény szerint az 5 órából 2 óra sportköri keretben is megszervezhető, de amennyiben a szükséges tárgyi és személyi feltételek rendelkezésre állnak, törekszünk a mindennapos testnevelés lehetőségét testnevelés óra keretében biztosítani.

A versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel kiváltható két óra.

14. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltétele

A felsőbb évfolyamba lépés feltétele a tanév sikeres befejezése. Ez akkor teljesül, ha a tanuló minden tantárgyból eléri legalább az elégséges osztályzatot, elégséges szintet, azaz teljesíti a tantárgyi minimum követelményeket a helyi tanterv tantárgyi programjaiban megfogalmazottak szerint a tanévzárás idejére vagy a sikeres javítóvizsga után.

A 2013. szeptemberétől induló képzések esetében a magasabb évfolyamba lépés feltétele a fentieken kívül a nyári összefüggő szakmai gyakorlat teljesítése szakgimnáziumi osztályokban.

A szakképző évfolyamra jelentkezés feltétele a sikeres szakgimnáziumi érettségi vizsga letétele. Az a diák, aki a májusi érettségi vizsgán sikertelen érettségi vizsgát tett, megkezdheti tanulmányait a szakképzési évfolyamon, de csak akkor folytathatja, amennyiben az őszi érettségi vizsgán sikeres vizsgát tesz.

15. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A 10, 11. évfolyamos tanulók a következő tanévre emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő foglalkozásokra jelentkezhetnek a Pedagógiai Program 7. fejezetében meghatározott tantárgyakból.
Az iskola igazgatója minden év április 15-ig elkészíti és az osztályfőnökön keresztül írásban eljuttatja a szülőnek (gondviselőnek) és a tanulónak a választható tantárgyak listáját és a részvétel feltételeit, következményeit.

A jelentkezés feltétele az előző tanév végén a választott tantárgyból minimum 4,00 átlag elérése és a szaktanár javaslata. A tanuló május 20-ig adhatja le döntését, melyet a tanuló, kiskorú tanuló esetében a szülő (gondviselő) is aláír. Ezt a döntést a következő tanév október 15 –ig, egy alkalommal módosíthatja.

Döntés után a következő tanévben a választott tantárgy(ak) esetén kötelező a részvétel az órákon – feleltetés, hiányzás, az év végi eredmény elbírálása a többi kötelező órákhoz hasonló elbírálású.Azon választható tantárgyak, amelyekből a középiskola tanulóinak közép-, vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítést kötelezően vállalja

16. Azon választható tantárgyak, amelyekből a középiskola tanulóinak közép-, vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítést követően vállalja

Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatáról szóló, többször módosított 100/1997. (VI. 13.) kormányrendelet értelmében iskolánk az alábbi tantárgyakból készít fel közép, illetve emelt szintű érettségi letételére.

1. Gimnáziumi képzés

Középszinten

A. kötelező érettségi tárgyak:

- magyar nyelv és irodalom
- matematika
- történelem
- idegen nyelv

B. választható tárgyak:

- testnevelés
- biológia
- földrajz

Emelt szinten

A. a kötelező érettségi tárgyak:

- magyar nyelv és irodalom
- matematika
- történelem
- idegen nyelv

B. választható tárgyak:

- testnevelés
- biológia

2. Szakgimnáziumi képzés

Középszinten

A. kötelező érettségi tárgyak:

- magyar nyelv és irodalom
- matematika
- történelem
- idegen nyelv
- kereskedelem ismeretek ágazati szakmai vizsga/ sport ismeretek ágazati szakmai vizsga

B. választható tárgyak:

- testnevelés
- biológia

Emelt szinten

A. kötelező érettségi tárgyak:

- magyar nyelv és irodalom
- matematika

- történelem
- idegen nyelv (angol, német nyelv)
- kereskedelem ismeretek ágazati szakmai vizsga/ sport ismeretek ágazati szakmai vizsga

B. választható tárgyak:

- testnevelés

A. a kötelező érettségi tárgyak:

- magyar nyelv és irodalom
- matematika
- történelem
- idegen nyelv (angol)

B. választható tárgyak:

- földrajz
- biológia

17. Érettségi témakörök

ÉLŐ IDEGEN NYELV (ANGOL NYELV, NÉMET NYELV)

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint (B1)	**Emelt szint (B2)**
1. Személyes vonatkozások, család	A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)	A család szerepe az egyén és a társadalom életében
	Családi élet, családi kapcsolatok	Családi munkamegosztás, szerepek a családban, generációk együttélése
	A családi élet mindennapjai, otthoni teendők	
	Személyes tervek	
2. Ember és társadalom	A másik ember külső és belső jellemzése	
	Baráti kör	Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem, házasság)
	A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel	Lázadás vagy alkalmazkodás; a tizenévesek útkeresése
	Női és férfi szerepek	Előítéletek, társadalmi problémák és azok kezelése

	Ünnepek, családi ünnepek	Az ünnepek fontossága az egyén és a társadalom életében
	Öltözködés, divat	Az öltözködés mint a társadalmi hovatartozás kifejezése
	Vásárlás, szolgáltatások (posta)	A fogyasztói társadalom, reklámok
	Hasonlóságok és különbségek az emberek között	Társadalmi viselkedésformák
3. Környezetünk	- Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)	A lakóhely és környéke fejlődésének problémái
	A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek	

4. Az iskola	Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)	- Iskolatípusok és iskolarendszer Magyarországon és más országokban
	Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka	
	A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága	Hasonló események és hagyományok külföldi iskolákban
	Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok	
5. A munka világa	Diákmunka, nyári munkavállalás	A munkavállalás körülményei, lehetőségei itthon és más országokban, divatszakmák
	Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás	
6. Életmód	Napirend, időbeosztás	A kulturált étkezés feltételei, fontossága
	Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség	A szenvedélybetegségek
	Étkezési szokások a családban	Az étkezési szokások hazánkban és más országokban
	Ételek, kedvenc ételek	Ételspecialitások hazánkban és más országokban
	Étkezés iskolai menzán, éttermekben,	

	Gyakori betegségek, sérülések, baleset	
	Gyógykezelés (háziorvos, szakorvos, kórházak)	A gyógyítás egyéb módjai
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás	Szabadidős elfoglaltságok, hobbik	A szabadidő jelentősége az ember életében
	Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.	A művészet szerepe a mindennapokban
	Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport	Szabadidősport, élsport, veszélyes sportok
	Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet	A könyvek, a média és az internet szerepe, hatásai
	Kulturális események	
8. Utazás, turizmus	A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés	A motorizáció hatása a környezetre és a
	Nyaralás itthon, illetve külföldön	
	Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése	Az idegenforgalom jelentősége
	Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai	
9. Tudomány és technika	Népszerű tudományok, ismeretterjesztés	A tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív hatása a társadalomra, az emberiségre
	A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben	
10. Gazdaság	Családi gazdálkodás	
	A pénz szerepe a mindennapokban	Pénzkezelés a célnyelvi országokban
	Vásárlás, szolgáltatások (posta, bank, stb.)	

MATEMATIKA

I. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok

1.1. Halmazok
halmazműveletek
számosság, részhalmazok

1.2. Matematikai logika
Fogalmak, tételek és bizonyítások a matematikában

1.3. Kombinatorika

1.4. Gráfok

II. Számelmélet, algebra

2.1. Alapműveletek

2.2. A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek
oszthatóság
számrendszerek

2.3. Racionális és irracionális számok

2.4. Valós számok

2.5. Hatvány, gyök, logaritmus

2.6. Betűkifejezések
nevezetes azonosságok

2.7. Arányosság
százalékszámítás

2.8. Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek

2.8.1. Algebrai egyenletek, egyenletrendszerek
elsőfokú egyenletek, egyenletrendszerek
másodfokú egyenletek, egyenletrendszerek
magasabb fokú egyenletek
négyzetgyökös egyenletek

2.8.2. Nem algebrai egyenletek
abszolútértékes egyenletek
exponenciális és logaritmusos egyenletek
trigonometrikus egyenletek

2.8.3. Egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek

2.9. Középértékek, egyenlőtlenségek

III. Függvények, az analízis elemei

3.1. A függvény

3.2. Egyváltozós valós függvények
a függvények grafikonja, függvény transzformációk
a függvények jellemzése

3.3. Sorozatok
számtani és mértani sorozatok
végtelen mértani sor
kamatos kamat, járadékszámítás

3.4. Az egyváltozós valós függvények analízisének elemei
határérték, folytonosság
differenciálszámítás
integrálszámítás
IV. Geometria, koordinátageometria, trigonometria
4.1. Elemi geometria
térelemek
a távolságfogalom segítségével definiált ponthalmazok
4.2. geometriai transzformációk
egybevágósági transzformáció
hasonlósági transzformációk
egyéb transzformációk
4.3. Síkbeli és térbeli alakzatok
síkbeli alakzatok
háromszögek, négyszögek, sokszögek, kör, Térbeli alakzatok
4.4. Vektorok síkban és térben
4.5. Trigonometria
4.6. Koordináta-geometria
pontok, vektorok, egyenes, kör, parabola
4.7. Kerület, terület
4.8. Felszín, térfogat

V. Valószínűség-számítás, statisztika
5.1. Leíró statisztika
statisztikai adatok gyűjtése, rendszerezése, különböző ábrázolásai
nagy adathalmazok jellemzői, statisztikai mutatók
5.2. A valószínűség-számítás elemei

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

Irodalom

Művek a magyar irodalomból I.

1. Petőfi Sándor költészet
2. Arany János költészet
3. Ady Endre lírája
4. Babits Mihály költészete
5. A regényíró Kosztolányi
6. József Attila költészete

Művek a magyar irodalomból II.

7. Balassi, a katonaköltő
8. Jókai regényírói művészete
9. A novellaíró Móricz
10. A háború megjelenítése Örkény prózájában
11. Radnóti háborús költészete
12. Zrínyi Miklós és a barokk eposz

Művek a magyar irodalomból III.

13 Címek és történetek Tóth Krisztina *Vonalkód* című novelláskötetében

Művek a világirodalomból

14. Homéroszi eposzok
15. Francia realista regény
16. Thomas Mann, *Mário és a varázsló*

Színház- és drámatörténet

17. Shakespeare, *Rómeó és Júlia*
18. Katona József, *Bánk bán*

Az irodalom határterületei

19. Déry Tibor *Szerelem* című művének filmes adaptációja

Interkulturális megközelítések és regionális kultúra

20. Budapest a költészetben

MAGYAR NYELV

I. Kommunikáció

1. Kommunikáció folyamata
2. A nem nyelvi kommunikáció
3. Tömegkommunikáció (műfajok, jellemzők)

II. A magyar nyelv története

4. Nyelvemlékek
5. A nyelvújítás
6. A szókészlet változása

III. Ember és nyelvhasználat

7. Jelek, jelrendszerek, a jelek osztályozása
8. Területi és társadalmi nyelvváltozatok
9. Határon túli magyar nyelv

IV. Nyelvi szintek

10. magán- és mássalhangzótörvények
11. morfémák
12. szintagmák
13. egyszerű és összetett mondatok

V. A szöveg

14. A szóbeli és írásbeli kommunikáció jellegzetességei, különbségei
15. A magán és hivatalos kommunikáció műfajai

VI. Retorika alapjai

16. Érvek, érvtípusok, vita, vita menete
17. A szövegszerkesztés menete a témakijelöléstől a megszólalásig

VII. Stílus és jelentés

18. Stílusrétegek
19. Hangalak és jelentés kapcsolata
20. Egyszerűbb szóképek

IRODALOM

1. Művek a magyar irodalomból /Kötelező szerzők/
   - Ady Endre
   - Arany János
   - Babits Mihály
   - József Attila
   - Kosztolányi Dezső
   - Petőfi Sándor

2. Művek a magyar irodalomból /Választható szerzők/
   - Balassi Bálint
   - Jókai Mór
   - Móricz Zsigmond
   - Örkény István
   - Radnóti Miklós
   - Zrínyi Miklós

3. Művek a magyar irodalomból /Kortárs szerzők/
Tóth Krisztina

4. Művek a világirodalomból
Homéroszi eposzok
Thomas Mann: Mário és a varázsló
Balzac: Goriot apó

5. Színház és dráma
Shakespeare: Rómeó és Júlia
Katona József: Bánk bán

6. Az irodalom határterületei
Déry Tibor: Szerelem (az irodalom filmen)

7. Regionális kultúra
Budapest, mint költői téma magyar költők műveiben

TÖRTÉNELEM

1. Az ókor és kultúrája

1.1. Poliszok ókori Hellászban

Az athéni demokrácia működése a Kr.e. 5. században.

1.2. Társadalmi és politikai küzdelmek az ókori Rómában
Julius Caesar egyeduralmi kísérlete.

1.3. Az európai kultúra alapjai
A görög-római hitvilág.
Az antikvitás kiemelkedő kulturális emlékei. A zsidó vallás fő jellemzői.
A kereszténység kialakulása és főbb tanításai.

2. A középkor

2.1. Nyugat-Európa a kora középkorban
A hűbériség és a jobbágyság jellemzői. Az uradalom és a mezőgazdasági technika.

2.2. A középkori egyház
A nyugati és a keleti kereszténység főbb jellemzői.
Hitélet és vallások (pl. keresztény, zsidó) – együttműködés és konfliktusok.

2.3. Az érett középkor Nyugat- és Közép-Európában
A középkori város és a céhes ipar.

2.4. Az iszlám vallás és az Oszmán Birodalom
Az iszlám vallás kialakulása és főbb tanításai.

2.5 A középkor kultúrája
A román és gótikus építészet; a reneszánsz kultúra.

3. A középkori magyar állam megteremtése és virágkora

3.1. A magyar nép története az államalapításig
A magyar nép eredete, vándorlása és a honfoglalás.

3.2. Az államalapítás és az Az Árpád-házi uralkodók kora
Géza fejedelemsége és I. (Szent) István államszervező tevékenysége.
A tatárjárás és az ország újjáépítése IV. Béla idején.

3.3. Az Anjouk és Luxemburgi Zsigmond kora
A középkori magyar állam megerősödése I. Károly idején.

3.4. A Hunyadiak
Hunyadi Mátyás reformjai és külpolitikája.

4. Szellemi, társadalmi és politikai változások a kora újkorban (1492-1789)

4.1. A földrajzi felfedezések és következményei

A földrajzi felfedezések és a kapitalista gazdaság jellemzői.

4.2. Reformáció és katolikus megújulás
A lutheri és kálvini reformáció. A katolikus megújulás. A barokk stílus jellemzői.

4.3. Alkotmányosság és abszolutizmus a 17-18. században
Az alkotmányos monarchia jellemzői Angliában.

4.4. A felvilágosodás kora
A felvilágosodás eszmerendszere és főbb képviselői források alapján.

5. Magyarország a kora újkorban (1490-1790)

5.1. Az ország három részre szakadása és az országrészek berendezkedése
A mohácsi vész és az ország három részre szakadása. A várháborúk (1541-1568).

5.2. Az Erdélyi Fejedelemség virágkora
Erdély sajátos etnikai és vallási helyzete.
A hazai reformáció és a barokk kulturális hatásai.

5.3. A török kiűzése és a Rákóczi-szabadságharc
A Rákóczi-szabadságharc okai, főbb eseményei és eredményei.

5.4. Magyarország a 18. századi Habsburg Birodalomban
Demográfiai és etnikai változások a 18. században. Mária Terézia és II. József reformjai.

6. A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora (1789-1914)

6.1. A francia forradalom eszméi és a napóleoni háborúk
Az Emberi és polgári jogok nyilatkozatának alapkérdései.

a. A 19. század eszméi és a nemzetállami törekvések Európában

A korszak főbb eszmeáramlatainak (liberalizmus, nacionalizmus, konzervativizmus és szocializmus) jellemzői.

6.3. Gyarmati függés és harc a világ újrafelosztásáért
A szövetségi rendszerek kialakulása.

6.4. Az ipari forradalom hullámai és hatásai
Az ipari forradalmak legjelentősebb területei (könnyűipar, nehézipar, közlekedés), néhány találmánya és a gyáripar kezdetei.

7. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon (1790-1914)

7.1. A reformkor
A reformkor fő kérdései, Széchenyi és Kossuth reformprogramja.

7.2. Forradalom és szabadságharc

A pesti forradalom eseményei, az áprilisi törvények.

A szabadságharc főbb katonai és politikai eseményei.

7.3. A kiegyezés és a dualizmus

A kiegyezéshez vezető út. A kiegyezés tartalma és értékelése.

7.4. Társadalmi és gazdasági változások a dualizmus korában

Gazdasági változások a dualizmus korában.

A magyar polgárosodás társadalmi, gazdasági jellegzetességei, sajátosságai.

Népek, nemzetiségek (pl.: zsidók, németek) szerepe a modernizációban. Etnikai viszonyok és a nemzetiségi kérdés a dualizmus korában.

8. A világháborúk kora (1914-1945)

8.1. Az első világháború és következményei

Az első világháború (hadviselők, frontok, a háború jellege). Az első világháborút lezáró békerendszer.

8.2 . Gazdaság, társadalom és életmód

8.3. A fasizmus és a nemzetiszocializmus

A náci Németország legfőbb jellemzői.

8.4. A kommunista diktatúra

A kommunista ideológia és a sztálini diktatúra a Szovjetunióban.

8.5. A második világháború

A világháború előzményei, kitörése és jellemzői. A holokauszt.

9. Magyarország a világháborúk korában (1914-1945)

9.1. Az első világháború és következményei Magyarországon

A trianoni békediktátum és következményei.

9.2. A Horthy-korszak

Az ellenforradalmi rendszer konszolidációjának legfontosabb lépései.

A magyar külpolitika a két világháború között.

A politikai rendszer főbb jellemzői.

Társadalmi, gazdasági, ideológiai kérdések.

9.3. Művelődési viszonyok és társadalom

Társadalmi rétegződés és életmód a húszas-harmincas években.

Az antiszemitizmus megjelenési formái és a „zsidókérdés” Magyarországon.

9.4. Magyarország a második világháborúban

Magyarország háborúba lépése és részvétele a Szovjetunió elleni harcokban.

Magyarország német megszállása és a nyilas hatalomátvétel. A holokauszt Magyarországon.

10. A jelenkor (1945-től napjainkig)

10.1. A kétpólusú világ kialakulása

A keleti és a nyugati blokk főbb politikai, gazdasági, társadalmi jellemzői, a hidegháborús szembenállás jellemzői.

Az ENSZ létrejötte, működése.

10.2. A „harmadik világ”

10.3. A kétpólusú világrend megszűnése

A kétpólusú világrend megszűnése; a Szovjetunió és Jugoszlávia szétesése; Németország újraegyesítése.

10.4. Az európai integráció

Az Európai Unió alapelvei, intézményei és működése.

10.5. A globális világ sajátosságai

A globális világgazdaság ellentmondásai.

11. Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig

11.1. A kommunista diktatúra kiépítése és a Rákosi-korszak

Az egypárti diktatúra működése, a gazdasági élet és a mindennapok jellegzetességei a Rákosi-korban.

11.2. Az 1956-os forradalom és szabadságharc

Az 1956-os forradalom és szabadságharc kitörésének okai és főbb eseményei; a megtorlás.

11.3. A Kádár-korszak

A rendszer jellemzői a Kádár-korszakban, életmód és mindennapok.

11.4. A rendszerváltozás és a piacgazdaságra való áttérés

A rendszerváltozás főbb eseményei.

A piacgazdaságra való áttérés és következményei.

11.5. Demográfiai folyamatok és a határon túli magyarság

A határon túli magyarság 1945-től.

12. Társadalmi, állampolgári, pénzügyi és munkavállalói ismeretek

12.1. Társadalmi tagozódás és felelősségvállalás

A magyarországi romák története és helyzetének főbb jellemzői napjainkban.

A szociális ellátórendszer fő elemei.

12.2. Az aktív és felelős állampolgárság alapjai

Az emberi jogok ismerete és a jogegyenlőség elvének bemutatása, az állampolgári jogok, kötelességek.

A politikai intézményrendszer fő elemei (országgyűlés, kormány, köztársasági elnök, alkotmánybíróság, ombudsman, helyi önkormányzatok, az Alaptörvény).

A választási rendszer fő elemei.

12.3. Alapvető pénzügyi és gazdasági fogalmak, folyamatok. A munkaviszonyhoz kapcsolódó ismeretek

A háztartás pénzügyei (adók és járulékok, pénzkezelési technikák, banki ügyletek).

A munkaviszonyhoz kapcsolódó jogok és kötelezettségek, a munkaviszony megszűnése.

FÖLDRAJZ

1. Térképi ismeretek
    1.1. A térképi ábrázolás
    1.2. Térképi gyakorlatok
    1.3. Az űrtérképezés

2. Kozmikus környezetünk
    2.1. A Naprendszer kialakulása, felépítése, helye a világegyetemben
    2.2. A Nap és kísérői
    2.3. A Föld és mozgásai
    2.4. Űrkutatás az emberiség szolgálatában

3. A geoszférák földrajza
    3.1. A kőzetburok
        3.1.1. Földtörténet
        3.1.2. A Föld szerkezete és fizikai jellemzői
        3.1.3. A kőzetburok szerkezete
        3.1.4. A kőzetlemez-mozgások okai és következményei
        3.1.5. A hegységképződés
        3.1.6. A kőzetburok (litoszféra) építőkövei
        3.1.7. A Föld nagyszerkezeti egységei
        3.1.8. A földfelszín formálódása
    3.2. A levegőburok
        3.2.1. A légkör kialakulása, anyaga és szerkezete
        3.2.2. A levegő felmelegedése
        3.2.3. A légnyomás és a szél
        3.2.4. Az általános légkörzés
        3.2.5. Víz a légkörben
        3.2.6. Az időjárás és az éghajlat
    3.3. A vízburok földrajza
        3.3.1. A vízburok kialakulása és tagolódása
        3.3.2. A világtenger
        3.3.3. A felszíni vizek és felszínalakító hatásuk
        3.3.4. A felszín alatti vizek
        3.3.5. A komplex vízgazdálkodás elemei
        3.3.6. A jég és felszínformáló munkája
    3.4. A talaj
4. A földrajzi övezetesség
    4.1. A szoláris és a valódi éghajlati övezetek
    4.2. A vízszintes földrajzi övezetesség
    4.3. A forró övezet
    4.4. Mérsékelt övezet
        4.4.2. Valódi mérsékelt öv
        4.4.3. Hideg-mérsékelt öv
    4.5. A hideg övezet

4.6. A függőleges földrajzi övezetesség

5. A népesség- és településföldrajz
   5.1. A népesség földrajzi jellemzői
   5.2. A települések földrajzi jellemzői

6. A világ változó társadalmi-gazdasági képe
   6.1. A világgazdaság általános jellemzése, szerkezetének átalakulása és jellemző folyamatai
   6.2. A termelés, a fogyasztás és a kereskedelem kapcsolata
   6.3. A világ élelmiszer-gazdaságának jellemzői és folyamatai
   6.4. A világ energiagazdaságának és iparának átalakulása
   6.5. A harmadik és a negyedik szektor jelentőségének növekedése

7. A világgazdaságban különböző szerepet betöltő régiók, ország csoportok és országok
   7.1. A világgazdasági pólusok
   7.2. A világgazdaság peremterületei
   7.3. Egyedi szerepkörű ország csoportok és országok

8. Magyarország földrajza
   8.1. A Kárpát-medence természet- és társadalom-földrajzi sajátosságai
   8.2. Magyarország természeti adottságai
   8.3. Magyarország társadalmi-gazdasági jellemzői
   8.4. Hazánk nagytájainak eltérő természeti és társadalmi-gazdasági képe
   8.5. Hazánk nagyrégióinak (tervezési-statisztikai régióinak) természet- és társadalom-földrajzi képe
   8.6. Magyarország környezeti állapota

9. Európa regionális földrajza
   9.1. Európa általános természetföldrajzi képe
   9.2. Európa általános társadalom-földrajzi képe
   9.3. Az Európai Unió földrajzi vonatkozásai
   9.4. Észak-Európa
   9.5 Nyugat-Európa
   9.6. Dél-Európa
   9.7. Közép-Európa tájainak és országainak természet- és társadalom-földrajzi képe
   9.8. Kelet-Európa természet- és társadalom-földrajzi vonásai

10. Európán kívüli földrészek földrajza
   10.1. A kontinensek általános természet- és társadalom-földrajzi képe
   10.2. Ázsia
      10.2.1. Általános földrajzi kép
      10.2.2. Országai
      10.2.3. Délkelet-Ázsia iparosodott és iparosodó országai
   10.4. Afrika általános földrajzi képe
   10.5. Amerika

10.5.1. Általános földrajzi képe
10.5.2. Országai

11. A globális válságproblémák földrajzi vonatkozásai
11.1. A geoszférák környezeti problémáinak kapcsolatai
11.2. A népesség, a termelés és a fogyasztás növekedésének földrajzi következményei
11.3. A környezeti válság kialakulása és az ellene folytatott küzdelem

BIOLÓGIA

1. Az ember kültakarója és egészsége
2. Az ember keringési rendszere és egészsége
3. Az idegrendszer működése és egészsége
4. az ember táplálkozási rendszere és egészsége
5. Az ember genetikája, szexuális működése
6. Hőszabályozás
7. Az ember mozgásrendszere
8. Civilizációs betegségek
9. Az ember légzőrendszere és egészsége
10. Az ember immunrendszere
11. Populációk szerkezete, változásai
12. Levegőszennyezés
13. Populációk kölcsönhatásai
14. A víz és a vízszennyezés
15. Energiaforrások
16. A talaj
17. Életközösségek
18. Közlekedés, fogyasztás és a környezetvédelem
19. Közvetlen környezetünk és az egészség
20. A természetvédelem globális kérdései
21. A rendszertan általános kérdései
22. Növényrendszertan, egyszerű meghatározás
23. Növényi szövetek, a növényi élet működése
24. Állatrendszertan, egyszerű meghatározás
25. Állati szövetek, az állati élet működése
26. Az élő sejtet felépítő anyagok
27. Az eukarióta sejt felépítése
28. Anyagcsere-folyamatok a sejtben
29. A sejtosztódás
30. A genetika alapjai, Mendel-szabályok
31. Öröklődésmenetek, nemhez kötött öröklődés
32. Populációgenetika
33. Evolúcióbiológia
34. Az ember evolúciója
35. Egyed alatti és feletti szerveződési szintek
36. Populációk kölcsönhatásai

37. Életközösségek az övezetességben – biomok
38. A Kárpát-medence életközössége

TESTNEVELÉS

1. Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai; magyar sportsikerek.
2. A harmonikus testi fejlődés
3. A testmozgás és sport szerepe az egészséges életmód kialakításában, és a személyiség fejlesztésében
4. A motoros képességek szerepe a teljesítményben
5. Gimnasztikai ismeretek
6. Atlétika
7. Torna
8. Zenés-táncos formák
9. Küzdősportok-önvédelem
10. Úszás
11. Testnevelés és sportjáték
12. Alternatív, és szabadidős mozgásrendszerek

KERESKEDELEM ISMERETEK

1. A marketing alapjai

1/1.Marketing alapismeretek:
a marketing fogalomköre,
piaci fogalmak,
a fogyasztói magatartás tényezői,
a célpiaci marketing, piacszegmentálás,
a piackutatás,
a termékpolitika és termékfejlesztés elemzése,
az árpolitika és árstratégia elemzése,
értékesítéspolitika, értékesítési csatornák kiválasztása.

1/2.Marketingkommunikáció:
a kommunikációs politika,
marketingkommunikáció, a marketingkommunikáció eszközrendszere.

2. Marketing a gyakorlatban
2/1. Marketing alapismeretek gyakorlati alkalmazása:
piackutatás.
2/2. A marketingkommunikáció eszközeinek gyakorlati alkalmazása:
PR-eszközök,
Reklámeszközök és reklámtípusok.

3. Az üzleti tevékenység tervezése, elemzése
3/1. Az áruforgalom tervezése:

a beszerzés,
készletgazdálkodás,
értékesítés.

3/2. Az üzleti tevékenység eredményessége, elemzése:
adózási alapismeretek,
a forgalom és a készletgazdálkodás elemzése,
költséggazdálkodás,
az eredmény elemzése.

3/3. Üzleti levelezés:
irodatechnikai eszközök használata, az iratkezelés,
az üzleti levelezés technikája, tartalma, folyamata.

4. Vezetési ismeretek

4/1. Vezetési alapismeretek és a humán erőforrás gazdálkodás alapjai:
vezetési ismeretek,
munkajogi alapok,
munkaerő-gazdálkodás.

5. Üzleti tevékenység a gyakorlatban

5/1. Az üzleti tevékenység eredményessége, elemzése a gyakorlatban:
bizonylatkitöltés,
adózási számítási feladatok,
az áruforgalmi tevékenység és a jövedelmezőség elemzésére szolgáló statisztikai mutatószámok rendszerezése, értelmezése, értékelése.

6. Áruforgalom

6/1. Általános áruismeret alkalmazása:
árurendszerek,
áruvédelem, vagyonvédelem,
szabványosítás, minőségbiztosítás,
csomagolás.

6/2. Áruforgalmi tevékenységek:
árubeszerzés,
készletezés,
értékesítés.

7. Áruforgalom gyakorlata

7/1. Az áruforgalmi tevékenységek gyakorlata:
a beszerzés gyakorlati ismeretei,
a készletezés gyakorlati ismeretei,
az értékesítés gyakorlati ismeretei.

SPORT ISMERETEK

1.1. Anatómiai-élettani ismeretek:

1.1.1. Szervek, szervrendszerek, az emberi szervezet felépítése, működése és szabályozása.

1.1.2. Szervrendszerek működése, a mozgatórendszer, légző rendszer és a keringési rendszer alapvető működési folyamatai.

1.2. Egészségtan:

1.2.1. Sport és az életmód, az életmód, a sport és az egészségi állapot közötti összefüggések.

1.2.2. Sportártalmak, sportsérülések megelőzése, a sportártalmak és a sportsérülések típusai. A prevenciós tevékenységek, a gerinc- és ízületvédelem módszerei.

1.2.3. Táplálkozás: Az egészséges táplálkozás alapjai.

1.3. Terhelésélettan:

1.3.1. A terhelés hatása a szervrendszerekre. Az edzés hatása a mozgató-, légző-, valamint a keringési rendszerre.

1.3.2. Speciális terhelés-élettani sajátosságok a különböző életkorúak és képességűek terhelésének élettani alapjai.

1.3.3. Teljesítményfokozás módszerei.

1.4. Elsősegélynyújtás: Gyakorlat,

A teljesítményfokozás alapelvei, főbb módszerei és eszközei.

1.4.1. Elsősegélynyújtás módszerei

1.5. Funkcionális anatómia: a sporttevékenység során előforduló egészségkárosodások és sérülések, ezek felismerése, alap szintű megelőzése, ellátása.

1.5.1. A mozgás szervrendszere: a mozgás szervrendszerének működése.

1.5.2. A sportmozgások anatómiai-élettani alapjai: az edzésfajták hatása a mozgató szervrendszerre.

2. Edzéselmélet és gimnasztika

2.1. Edzéselméleti ismeretek

2.1.1. Az edzéselmélet: Az edzéselmélet alapfogalmai (edzés, teljesítmény, terhelés, alkalmazkodás, fáradás, mozgásszerkezet, mozgástípusok és fajták, képességek és készségek, ciklusok, stratégia és taktika).

2.1.2. Motoros képességek: a kondicionális, koordinációs képességek és az ízületi mozgékonyság fogalma.

2.1.3. Edzésmódszertan: a kondicionális, és koordinációs képességek, ízületi mozgékonyság fejlesztésének és teljesítményértékelésének főbb módszerei. A mozgástanulás elvei és főbb fázisai. Az edzéstervezés és – dokumentáció főbb jellemzői.

2.2. Edzésprogramok :

2.2.1. Motoros képességfejlesztés

2.3. Gimnasztika elmélet: Az edzésprogramokban a motoros képességeket fejlesztése, annak módszerei és eszközei.

2.3.1. A gimnasztika mozgásrendszere, funkciói, különböző testhelyzetek, mozdulatok és szakkifejezések.

2.3.2. Gyakorlatelemzés és tervezés.

2.4. Gimnasztika gyakorlat: képességfejlesztő gyakorlatok, a gimnasztikai gyakorlatok tervezésének elvei.

2.4.1. Szabad gyakorlatok: a gimnasztikai gyakorlatok helyes technikai kivitelezése és a végrehajtás irányításának főbb módjai, módszerei.

Tervezzen és állítson össze, illetve vezessen le motoros képességeket fejlesztő szabad gyakorlatokat.

2.4.2. Eszközös gyakorlatok: Tervezzen és állítson össze, illetve vezessen le gimnasztikai gyakorlatokat különböző sporteszközök használatával.

INFORMATIKA

1. INFORMÁCIÓS TÁRSADALOM
   - 1.1. A kommunikáció
     - 1.1.1. A kommunikáció általános modellje
     - 1.1.2. Információs és kommunikációs technológiák és rendszerek
   - 1.2. Információ és társadalom
     - 1.2.1. Az informatika fejlődéstörténete
     - 1.2.2. A modern információs társadalom jellemzői
   - 1.2.3. Informatika és etika
   - 1.2.4. Jogi ismeretek

2. INFORMATIKAI ALAPISMERETEK – HARDVER
   - 2.1. Jelátalakítás és kódolás
     - 2.1.1. Analóg és digitális jelek
     - 2.1.2. Az adat és az adatmennyiség
     - 2.1.3. Bináris számábrázolás
     - 2.1.4. Logikai műveletek
     - 2.1.5. Bináris karakterábrázolás
     - 2.1.6. Bináris kép- és színkódolás
     - 2.1.7. Kép és hang digitalizálás
     - 2.1.8. Tömörített adattárolás
   - 2.2. A számítógép felépítése
     - 2.2.1. A Neumann-elvű számítógépek
     - 2.2.2. A számítógép főbb részei és jellemzői
     - 2.2.3. A perifériák típusai és főbb jellemzőik
     - 2.2.4. A számítógép részeinek összekapcsolása és üzembe helyezése
     - 2.2.5. Hálózatok
   - 2.3. Munkavédelem és ergonómia

3. INFORMATIKAI ALAPISMERETEK - SZOFTVER
   - 3.1. Az operációs rendszer és főbb feladatai
     - 3.1.1. Az operációs rendszerek részei és funkciói, az operációs rendszer felhasználói felülete
     - 3.1.2. Háttértárak kezelése
     - 3.1.3. Tömörítés
     - 3.1.4. Adatvédelem, adatbiztonság
     - 3.1.5. Kártevők, vírusvédelem
     - 3.1.6. A hálózatok alapvető szolgáltatásai

4. SZÖVEGSZERKESZTÉS
- 4.1. A szövegszerkesztő használata
  - 4.1.1. Dokumentum megnyitása, mentése
  - 4.1.2. Szövegbevitel, szövegjavítás
- 4.2. Szövegjavítási funkciók
  - 4.2.1. Keresés és csere
  - 4.2.2. Kijelölés, másolás, mozgatás, törlés
  - 4.2.3. Nyelvi segédeszközök
- 4.3. Szövegszerkesztési alapok
  - 4.3.1. A dokumentum egységei
  - 4.3.2. Karakterformázás
  - 4.3.3. Bekezdésformázás
  - 4.3.4. Szakaszformázás
  - 4.3.5. Stílusok
- 4.4. Táblázatok és objektumok a szövegben
  - 4.4.1. Táblázatkészítés a szövegszerkesztővel
  - 4.4.2. Körlevélkészítés
  - 4.4.3. Képek és alakzatok beillesztése
  - 4.4.4. Tartalomjegyzék

5. TÁBLÁZATKEZELÉS
- 5.1. A táblázatkezelő használata
  - 5.1.1. Táblázat megnyitása, mentése
  - 5.1.2. Adatok bevitele, javítása
- 5.2. A táblázat szerkezete
  - 5.2.1. Cella, oszlop, sor, tartomány, munkalap
- 5.3. Adatok a táblázatokban
  - 5.3.1. Cella tartalma
  - 5.3.2. Számformátumok
  - 5.3.3. Adatok rendezése, kigyűjtése
  - 5.3.4. A cellahivatkozások használata
  - 5.3.5. Képletek szerkesztése, függvények alkalmazása
- 5.4. Táblázatformázás
  - 5.4.1. Karakter- és cellaformázások
  - 5.4.2. Sor-, oszlop, tartománybeálltások
  - 5.4.3. Oldalbeállítások
- 5.5. Diagramok és egyéb objektumok
  - 5.5.1. Diagramok
  - 5.5.2. Objektumok

6. ADATBÁZIS-KEZELÉS
- 6.1. Az adatbázis-kezelés alapfogalmai
  - 6.1.1. Az adatbázis alapfogalmai
- 6.2. Az adatbázis szerkezete és kialakítása
  - 6.2.1. Az adatbázis-kezelés alapműveletei

6.2.2. Adattípusok
6.2.3. Adatok módosítása, törlése
6.2.4. Adattáblák közötti kapcsolatok
6.3. Alapvető adatbázis-kezelési műveletek
6.3.1. Lekérdezések
6.3.2. Számítások végzése
6.4. Képernyő és nyomtatási formátumok
6.4.1. Űrlapok és jelentések használata

7. INFORMÁCIÓS HÁLÓZATI SZOLGÁLTATÁSOK
7.1. Kommunikáció az interneten
7.1.1. Hálózati alapismeretek
7.1.2. Elektronikus levelezési rendszer használata
7.1.3. Állományok átvitele
7.1.4. Web-szolgáltatás
7.1.5. Keresőrendszerek
7.1.6. Az internet veszélyforrásai
7.2. Weblap készítés
7.2.1. Hálózati dokumentumok szerkezete
7.2.2. Weblap készítése weblapszerkesztővel
7.2.3. Formázási lehetőségek

8. PREZENTÁCIÓ ÉS GRAFIKA
8.1. Prezentáció
8.1.1. Adatok bevitele és módosítása
8.1.2. Prezentáció elkészítése és formázása
8.2. Grafika
8.2.1. Megnyitás, mentés, beszúrás
8.2.2. Elemi alakzatok megrajzolása, módosítása
8.2.3. Képek feldolgozása, formázása

9. KÖNYVTÁRHASZNÁLAT
9.1. Könyvtárak
9.1.1. A könyvtár fogalma Ismerje a könyvtár és a könyvtári
9.1.2. Könyvtártípusok
9.1.3. A könyvtári szolgáltatások
9.2. Információ-keresés
9.2.1. Tájékozódás a könyvtárban
9.2.2. Információ-keresési stratégiák
9.3. Forráshasználat
9.3.1. Dokumentum-használat
9.3.3. Forráskiválasztás
9.3.4. Forrásjelölés

18. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

2011. évi CXC. Törvény a nemzeti köznevelésről

2. § (1) Az Alaptörvényben foglalt ingyenes és kötelező alapfokú, ingyenes és mindenki számára hozzáférhető középfokú nevelés-oktatáshoz való jog biztosítása az érettségi megszerzéséig, valamint az első szakképesítésre történő felkészítés a magyar állam közszolgálati feladata.

Ide tartozik:

- egyenlő bánásmód teljes körű érvényesítése,
- szegregációmentesség,
- hátrányos helyzetű tanulók hátrányainak kompenzálása - kiterjedően az intézmény minden tevékenységére (tananyag kiválasztás, pályaorientáció, továbbtanulás, kapcsolattartás szülőkkel, segítő- és egyéb szakmai szervezetekkel; pedagógus továbbképzések az adott területen, stb.).

A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei

Tanórai differenciálás heterogén csoportban

Ez a terület - a sikeres integráció egyik feltételeként - az egyéni fejlődési különbségeknek, szükségleteknek megfelelő fejlesztés módszereit tartalmazza.

- *Kooperatív tanulás*

A kooperatív tanulás alapelvei az együttnevelés szempontjából lehetőséget adnak a legfontosabb kompetenciák fejlesztésére.

- *Tevékenységközpontú pedagógiák*

A cél olyan módszertani és tanulásszervezési eljárások megismertetése, amelyek a hatékony együttnevelést szolgálják

- *Multikulturális tartalmak, interkulturális nevelés*

Ez a fejlesztés a pedagógusok saját önismeretének, önreflexiós készségeinek megerősítésére, a társadalmi előítéletek azok csökkentésének lehetséges stratégiáira vonatkozó ismeretek bővítésére, az iskolai kultúra és környezet átalakítására irányul – a tanulók egyenlő lehetőségeinek és aktív részvételének biztosítása érdekében.

- *Hatékony tanuló megismerési technikák és patronáló rendszerek*

A cél a pedagógiai kompetencia erősítése a tanuló megismerési módszerek kreatív alkalmazásában - a pedagógiai megfigyelés, dokumentumelemzés, interjútechnikák és kérdőíves eljárások területén. Ezáltal lehetővé válik, hogy a pedagógusok mélyebben, és egyúttal előítélet mentesen ismerjék meg a fiatalok viselkedését meghatározó tényezőket, valamint a tanulókra ható közvetlen környezeti jellemzőket.

- *Projektpedagógia*

A cél a projektpedagógia elméletének és gyakorlatának felhasználása, a kulcskompetenciák és személyiségjellemzők fejlesztése, valamint a projektmunkáknak heterogén csoportban történő megszervezése és lebonyolítása érdekében.

Hátrányos helyzetet előidéző okok /a hátrányok típusai/

- környezeti, családi hátrányok
- anyagi hátrányok,
- egészségügyi hátrányok,
- a tanuló személyiségében rejlő okok, erkölcsi helyzete és életvitele,
- tanulási hátrányok.

Környezeti, családi okok:

1. Egyszülős család:
    - válás vagy haláleset miatt
    - állami gondozottság, gyámság
    - munkavállalás vagy más ok miatt tartósan távol levő szülő.
2. Sokgyermekes család:
    - 3 vagy több gyermek
3. Szűkös lakásviszonyok:
    - a család magas létszáma,
    - több generáció együttélése.
4. Szülők iskolázatlansága
5. Nevelési hiányosságok:
    - kettős nevelés,
    - felügyelet és gondozás hiánya,
    - helytelen bánásmód (brutalitás),
    - érzelmi sivárság, közömbösség,
    - könnyelmű, felelőtlen életvitel,
    - bűnöző családi háttér.
6. Negatív hatású baráti kör

Anyagi hátrányok:

- munkanélküliség,
- létminimum alatti 1 főre jutó átlagjövedelem,
- a szülő csökkent munkaképességű vagy munkaképtelen,
- deviancia,
- a kereset nem a család szükségleteinek kielégítésére fordítódik.

Egészségügyi hátrányok:

- születési rendellenesség vagy szerzett fogyatékosság,
- mozgáskorlátozottság,
- érzékszervi károsodás,
- szervi rendellenesség,
- tartós betegség,
- idegrendszeri, pszichés problémák,
- higiénés hiányosságok.

A gyermek személyiségében rejlő okok:

- alacsony szintű értelmi- , érzelmi intelligencia,
- csavargó, italozó, drogozó, dohányzó életmód.

Tanulási hátrányok:

A tanuló nem rendelkezik olyan felkészültséggel, amelyre a továbbhaladásához szükség lenne, mert

- gyenge képességű,
- beteges /cukor- szívbeteg stb/, fogyatékos,
- beilleszkedési zavarai, esetleg pszichés problémái miatt nem képes rendszeres tanulásra,
- nincs kellőképpen motiválva.

Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

- Gyermekétkeztetés:

Iskolánkban a tanulók iskolai étkezésének támogatása a törvényi szabályozás keretein belül biztosított.

- Mentálhigiénés ellátás:

Gyermekvédelmi feladatokra képzett szakember vagy szakemberek tartják a kapcsolatot az ifjúságvédelemmel foglalkozó külső szervezetekkel, hívják fel a figyelmet a veszélyeztetett helyzetben levő fiatalokra, és kezdik el gondozásukat. Pszichológiai tanácsadás.

- Egészségügyi ellátás:

Az iskolaorvos minden tanuló esetében rendszeres szűrővizsgálatot végez, és szükség esetén szakrendelésre utalja be a tanulót. Az iskolaorvos és a munkáját segítő védőnő egészségügyi tanácsadást is végez, segítséget adnak a felmerülő problémák szakorvosi megoldásához. Fontos elérni, hogy a diákok, ha gondjuk van, bátran forduljanak hozzájuk. A védőnő és az iskolaorvos munkája az iskolában folyó mentálhigiénés gondozás része, az ifjúságvédelmi felelős feladataihoz kapcsolódva.

- **Tankönyv kiegészítő támogatás:**

- A tanulók tankönyv kiegészítő támogatása intézményünkben a törvényi szabályozás keretein belül biztosított.

- **Kapcsolattartás a szülőkkel**

A szülőket a különféle igénybe vehető kedvezményekről a szülői értekezleteken, fogadóórákon tájékoztatjuk és szükség szerint a ifjúságvédelmi felelős, osztályfőnökök segítséget nyújtanak az igénylések kivitelezésében is.

- Diáksport támogatása

- A diáksport támogatása intézményünkben a törvényi szabályozás keretein belül biztosított.-

Kapcsolattartás a nevelési tanácsadókkal, szakszolgálatokkal, szakértői bizottságokkal

A sikeresség kritériumai

1. Az iskola felméri az osztályokban a hátrányos vagy veszélyeztetett helyzetű tanulókat az osztályfőnökök és ifjúságvédelmi felelősök segítségével.
2. Az iskola együttműködik más szervezetekkel, amelyek megelőzési munkát is vállalnak. Az együttműködés osztályfőnöki órákon történik /pl. rendőrség, családsegítő szolgálat/.

19. A tanulók jelentős része beilleszkedik a közösségbe, káros szokásaik megszűnnek. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, formái, a tanulók munkájának értékelése

A beszámoltatás célja: meggyőződni arról, hogy a tanítási – tanulási folyamat során sikerült-e elsajátíttatni a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges alapismereteket. Az ellenőrzések során a pedagógus célja meggyőződni munkája hatékonyságáról és felmérni a további teendőket. Amennyiben a számonkérések során rendszeresen gyenge eredmény születik a tanulók korrepetálása mellett módszerváltással szükséges korrigálni az addig alkalmazott tanítási gyakorlatot.

A számonkérés követelményei: elsősorban a tanítási órákon megbeszélt és kellőképpen gyakoroltatott ismeretek kérhetők számon. Iskolánkban a feleltetés, dolgozatírás nem fegyelmező eszköz.

19.1. Az iskolai beszámoltatások formái, rendje, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe

A leggyakrabban alkalmazott értékelési/beszámoltatási formák:

Szóban	**Írásban**
felelet,	feladatlap,
beszámoló,	esszé,
kiselőadás,	házi dolgozat, projektmunka
vizsga.	röpdolgozat (írásbeli felelet)
órai munka	dolgozat,
	témazáró dolgozat,
	órai munka,
	házi feladat,
	vizsga.

Gyakorlati számonkérés: testnevelés és sport tantárgy esetén különböző mozgások feladatok bemutatásának, informatika tantárgynál a gépnél végzett munka értékelése. Rajz tantárgynál az órán, illetve otthon elkészített egyéni munkák értékelése, ami nem dominálhat az órai munka értékeléséhez képest. Szakmai gyakorlati tantárgyaknál a tantárgy specifikus szakmai feladatok teljesítésének értékelése.

Írásbeli beszámoltatási formák:

- **Feladatlap:** lehetőséget ad adatok, definíciók, általában a tárgyi tudás ellenőrzésére, valamint a felépítés és funkció összefüggéseinek számonkérésére.

- **Esszé:** aránylag nagy terjedelmű, összefüggő elemzés egy adott témában.
- **Házi dolgozat, házi gyűjtőmunka:** a diákok igénybe vehetik az információszerzés különféle formáit, melyekből a megadott szempontok szerint önálló munkát kell összeállítaniuk. A cél az információk áradatából kiválasztani a megfelelőeket, rendszerezni azokat és ötvözni az egyéni gondolatokkal.
- **Röpdolgozat (írásbeli felelet):** Folyamatjellemzésre alkalmas értékelés, amely az előző tanóra tananyagának számonkérésére szolgál. Írásbeli feleletnek is tekinthető. Rendszeres alkalmazása folyamatos tanulásra késztet. Bejelentése nem kötelező.
- **Dolgozat:** Összegző értékelés, amely egy-egy kisebb tanegység, az előző 1-3 tanóra tananyagának elsajátításának ellenőrzésére szolgál.
- **Témazáró dolgozat:** egy nagyobb logikai egység rendszerezett, átfogó ismeretét követeli meg. A témazáró íratását mindig összefoglaló óra előzi meg. A tanév során íratott témazáró dolgozatok számát a tantárgy jellege, a témakörök száma határozza meg, ezt a tanmenetben rögzíteni kell. A tanulókkal egy héttel korábban ismertetni kell a témazáró időpontját. Naponta két témazáró dolgozatnál több egy diákkal nem íratható.

A követelmények egységesítése értelmében a témazáró írásbeli dolgozatok értékelése egységesen történik az alábbiak szerint:

85% - 90% - 100%		jeles
70% - 84%	77% - 89%	jó
50% - 69%	63% - 76%	közepes
30% - 49%	49% - 62%	elégséges
29% - 48%		elégtelen

A választás a szaktanár kompetenciájába tartozik azzal a kitétellel, hogy az azonos tantárgyak értékelése azonos módon kell, hogy történjen. A választást a tanár tanév elején a tanmenetében rögzíti.

A tanmenetben kell rögzíteni minden tantárgy esetén az elégséges szint követelményeit is, és azt tanév elején a diákokkal ismertetni kell.

A **próba érettségin** a 12. évfolyam második félévében beszámoltatjuk diákjainkat a 9-12. első félév tananyagából. A mérés értékelésénél a középszintű érettségi vizsga követelményeihez igazodunk:

80% - 100%	jeles
60% - 79%	jó
40% - 59%	közepes
25% - 39%	elégséges
0% - 24%	elégtelen

Az itt szerzett érdemjegy súlyozva számít bele az év végi osztályzatba.

A felsorolt írásbeli beszámoltatási formákra vonatkozó általános szabályok

Az elérhető részpontszámokat és az összpontszámot előzetesen ismertetni kell a tanulókkal, az elért pontszámokat pedig rá kell vezetni a dolgozatra. A tanuló által elkövetett hibákat piros tollal

ki kell javítani. A dolgozat kijavítására a szaktanároknak 10 munkanap áll rendelkezésére (kivéve az esszéket). A dolgozatok eredményeit legkésőbb 10 munkanappal a megíratás után ismertetni kell, a dolgozatot kézbe adni. Az esszé jellegű dolgozatokat szöveges értékeléssel lehet ellátni. Ha a tanuló az előző órán vagy témazáró dolgozat előtt hosszabb ideig hiányzott, és hiányzásait még nem tudta bepótolni, felmentést kaphat a beszámolás alól, feltéve, ha kérését a tanóra elején, a feladat kijelölése előtt bejelenti. A tanulónak ebben az esetben a témazáró dolgozat megírását a szaktanár által megadott határidőn belül pótolnia kell. Amennyiben a kijelölt időpontban a tanuló számára felróható ok miatt nem jelenik meg, a dolgozat az első adandó alkalommal megírattatható. A témazáró érdemjegye valamennyi tantárgynál súlyozottan számít. A felsorolt beszámoltatási formák **szummatív** jellegűek.

Az országos, kerületi és egyéb mérések **diagnosztikus** értékelések, amelyek elemzése után intézkedési tervek készülnek a továbblépéshez.

Amennyiben az írásbeli beszámoltatás többféle formáját változatosan alkalmazzuk, és a lehetőségekhez mérten ötvözzük a szóbeli számonkéréssel, úgy képet kaphatunk a tantárgyi követelmények elsajátításának mértékéről.

Szóbeli beszámoltatási formák:

- **Felelet:** egy óra anyagából, tananyagegység anyagból
- **Beszámoló:** kijelölt tananyagból, egy témakörből
- **Kiselőadás:** önkéntes alapon, egyéni felkészüléssel, kijelölt témakörből

19.2. Követelmények, elvárások a beszámoltatás illetve értékelés terén

A beszámoltatás és értékelés folyamataiban ugyanolyan elvárásoknak kell érvényesülni, mint az iskolai élet más területein: legyen tervezett, nyílt, ellenőrizhető.

- ✓ Az értékelési folyamatban fontos szerepet adunk a tanulók önértékelésének is, elősegítve ezzel reális énképük kialakulását, a képességeikhez mért fejlődés felismerését.
- ✓ Figyelünk arra, hogy ne csak a szorosabb értelemben vett szaktárgyi tudást, hanem a diákok pedagógiai szempontból fontos tevékenységét és az ezekben elért fejlődését is értékeljük.
- ✓ Az ellenőrzéshez, értékeléshez, beszámoltatáshoz megfelelő légkört biztosítunk. A diákoknak érezniük kell, hogy a beszámoltatás és értékelés természetes kísérője a tanulási folyamatnak, arra szolgál, hogy tájékoztasson arról, hogy megfelelő ütemben, irányban halad-e a diák.
- ✓ Célunk, hogy az értékelés minél tárgyszerűbb legyen, s tájékoztassa a tanulókat sikereikről és hibáikról, valamint utat mutasson a hibák kijavításához,
- ✓ Félévi és év végi érdemjegyek nem születhetnek csak írásbeli vagy csak szóbeli számonkérésből, az írásbeli beszámoltatások és a szóbeli feleletek megfelelő arányára törekedni kell, amit a tantárgy jellege határoz meg.

19.3. Az értékelés rendje

A pedagógusok egyéni értékelési rendszert is kialakíthatnak, amit kötelezően ismertetni kell minden osztályban/csoportban a tanév első óráján. Az egyéni értékelési rendszert a tanmenetben írásban is rögzíteni kell. Fontos, hogy a diákok számára világos legyen, hogy mi a követelmény velük szemben, milyen az értékrend tantárgyanként. Az egyéni értékelési rendszer nem kerülhet ellentmondásba sem a köznevelési törvénnyel, sem a Pedagógiai programmal.

Az egyéni értékelési rendszerrel kapcsolatos kulcsfogalmak:

- előzetes ismertetés,
- védhetőség,
- stabilitás,
- megbízhatóság, következetesség, áttekinthetőség,
- érvényesség,
- összhang a törvénnyel,
- képviselhetőség a szülő és a diák előtt.

A tanár egyéni szempontjai, értékelési szokásai tudatosításakor kitér a

• szóbeli számonkérésekre,
• házi feladat értékelésére,
• házi feladat hiányának következményeire,
• órai munka értékelésére,
• arra, hogy ad-e kisjegyeket, pontokat, azokat hogyan veszi figyelembe,
• javítási lehetőségekre.

A tanulók szóbeli és írásbeli munkáját tanév közben 1-5-ig terjedő érdemjeggyel értékeljük. Kivétel a tanulásmódszertan tantárgy, ahol a teljesítményt félévkor és év végén „megfelelt" vagy „nem megfelelt"bejegyzéssel adminisztráljuk.

<u>Az érdemjegyek tartalma a következő:</u>

Jeles (5)

- a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz,
- a tanagyagot ismeri, érti, tudja és alkalmazza,
- a tantárgy szaknyelvén is pontosan fogalmaz,
- kiemelkedő teljesítményt nyújt.

Jó (4)

- a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget,
- feladatok megoldásánál kevés tanári segítségre van szüksége.

Közepes (3)

- a tantervi követelményeknek pontatlanul tesz eleget,

- a tanári segítségre többször is rászorul.

Elégséges (2)

- a tantervi követelményekből a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik,
- fogalmakat nem ért,
- a feladatok megoldásához nem tud hozzákezdeni, sikerre csak jelentős tanári segítséggel számíthat.

Elégtelen (1)

- a minimális tantervi követelményeket sem sajátította el,
- feladatait tanári segítséggel sem tudja megoldani,
- megtagadja a munkát.

A tanórai és a tanórán kívüli munka értékelése történhet - a feladat nehézségi fokától, a teljesítmény minőségétől függően - teljes értékű tantárgyi jeggyel vagy részosztályzattal, ún. kis jeggyel. Ez utóbbi esetben a szaktanár dönti el, hogy hány kisjegy után ad egy teljes értékű tantárgyi jegyet. Erről a tanév elején tájékoztatni kell a tanulót.

A pedagógus az osztályzatot folyamatosan köteles beírni az elektronikus naplóba.

Intézményünkben a félévi/év végi záráshoz szükséges minimum érdemjegyek számát az oktatott tárgyak óraszámának függvényében határozzuk meg. Eszerint félévenkénti minimum 3 jegy megléte kötelező (a heti 1 óraszámú tantárgyak kivételével, ahol 2 jegy is elegendő).

A tanuló félévi és tanév végi osztályzatait az évközi teljesítménye és érdemjegyei alapján, ennek hiányában az osztályozó vizsgán, különbözeti vizsgán, vagy javító - vagy pótló vizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani. A félévi és a tanév végi osztályzatokat úgy állapítjuk meg, hogy a kiszámított tanulmányi átlagokat 0,5 tizedig lefelé, 0,51 századtól felfelé kerekítjük. Az elégséges osztályzatnál 1,71századtól kötelező felfelé kerekíteni az osztályzatot. A szaktanárok ettől a szabálytól indokolt esetekben eltérhetnek. A tanév végén a tanuló egész évben szerzett érdemjegyeit vesszük figyelembe az év végi osztályzat kialakításánál.

A beírt érdemjegyeket 100%-kal vesszük figyelembe azzal a megkötéssel, hogy a házi (beadandó) dolgozat 50%-os, a témazáró és a próba érettségi vizsgajegye 200%-kal kerül beszámításba.
Nem lehet elégséges annak a tanulónak az év végi osztályzata, akinek a második félévi érdemjegyei alapján számított átlaga 1,00.

A félévi és év végi osztályzatokról a tanulót és szüleit, gondviselőjét a félévi értesítőben, illetve a bizonyítványban tájékoztatjuk. Ezeket a tanuló köteles szüleinek, gondviselőjének bemutatni, és a félévi értesítő esetében kiskorúsága esetén aláíratni.

Az egyes tantárgyak esetében az érdemjegyek megállapításánál a tanuló magatartását, szorgalmát nem lehet figyelembe venni.

Az emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítésen résztvevőkre vonatkozó követelmények:

Az emelt szintű érettségire felkészítő tanórákon az alapórás részvételre vonatkozó szabályok és követelmények érvényesek. Ha alapórás és emelt szintű óra is van az adott tanévben, akkor a tanuló a félévek végén csak egy darab érdemjegyet kap. Az emelt szinten szerzett jegyek beleszámítanak az átlagba. Az emelt szintű felkészítő órákon szerzett minimális jegy darabszámot a fentebb meghatározottak alapján kell kialakítani.

20. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban alap esetben az idegen nyelveket és az informatikát tanítjuk csoportbontásban. Ezen kívül eseti jelleggel érettségi tantárgyakat is, amennyiben az osztály létszáma ezt indokolttá teszi.

A csoportbontás célja, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére, és tanulók tudásának megalapozására.

A választható tantárgyak esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a kurzus vezetésére.

21. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

Bevezetés

A korábbi közoktatási törvény[1] írta elő 2004. szeptember 1. napjától a pedagógiai programok egészségnevelési programokkal történő kiegészítését. Indokolt volt e változás, ugyanis számos magyar egészségszociológiai és epidemiológiai mutató, a születéskor várható átlagos élettartam, valamint a vezető halálokok és kiemelt népbetegségek a magyar lakosság egészségi állapotáról lesújtó képet nyújtanak. [2]

Az egészségfejlesztésben a neveléstudománynak is van feladata, hiszen a szociálpolitika, az egészségügyi ellátórendszer, valamint a média eszközei mellett az iskola, mint a gyermek szocializációjában jelentős szerepet játszó intézmény, lehetőségei is széleskörűek. Az iskola az egészséges életmódra nevelés, a mindennapos testedzés és a környezeti nevelés révén hatékonyan befolyásolhatja a gyermekek szemléletét, viselkedését, s ezáltal hozzájárulhat ahhoz, hogy a kor követelményeinek eleget téve, szellemileg és fizikailag is egészségesebb felnőttekké nevelje tanulóit.[3]

Az Egészségügyi Világszervezet (World Health Organization, WHO) több mint fél

[1] 2003. évi LXXIX. törvény a közoktatásról
[2] NAGY Judit (2005): Egészségnevelési programok az iskolai egészségnevelés szolgálatában. In: *Magyar Pedagógia*, 105, 4. szám. 263–282.
[3] RATALICS Ágnes (2002): Az egészségfejlesztés fogalmának változása Magyarországon, egészségfejlesztési programok tervezése és megvalósítása. *Egészségnevelés*, 43. 89–91.

évszázaddal ezelőtt megfogalmazott egészségdefiníciója általánosan elterjedt, és kimondja, hogy az egészség teljes fizikai, lelki és társadalmi jólétet jelent, nem egyszerűen a betegség vagy fogyatékosság hiányát. Az Ottawai Charta továbbfejlesztette ezt a felfogást, s az egészséget a társadalmi, gazdasági és egyéni fejlődés erőforrásaként értelmezte.

Hangsúlyossá vált, hogy az egyén jólétéhez nélkülözhetetlen annak a képessége, hogy megfogalmazza és megvalósítsa vágyait, kielégítse szükségleteit, és környezetével változzék, vagy alkalmazkodjon ahhoz.[4] „A jólét ennek megfelelően relatív egyensúlyt jelöl, azaz harmóniát, amely biológiai, pszichikai és szociális szinten egyaránt érvényesül. Ez az új koncepció már elfogadja a definíció relativitását, vagy ha úgy tetszik, szubjektivitását."[5]
Az egészséget meghatározó tényezők közül a leggyakrabban a genetikai adottságokat, a külső tényezőket, az életmódot, a társas közeg hatásait és az egészségügyi ellátás összefüggéseit emelik ki.[6]

Az egészségnevelés (health education) információnyújtást jelent speciális betegségek (pl. kábítószer-függőség) megelőzésére a leginkább veszélyeztetett célcsoportban. Az egészségnevelés három szinten zajlik: a primer prevenció a veszélyeztetett csoportok felkutatásával, szűrésekkel, védőoltásokkal kívánja megelőzni a betegség kialakulását, a szekunder prevenció a korán felismert megbetegedések kezelését kívánja rövidíteni (pl. műtét utáni utókezelés, diétázási tanácsadás stb.), a tercier prevenció az irreverzibilis folyamatokat lassítja az esetleges állapotrosszabbodás, komplikáció elkerülése végett (pl. „együttélési stratégia" kialakítása a beteg és hozzátartozó részére).[7]

Az iskolai egészségnevelés készségeket fejleszt, életmód-változtatásra ösztönöz meggyőzéssel, a tömegkommunikáció eszközével. Lehetőségei egy szűkebb területre (ismeretterjesztés, felvilágosítás) korlátozódnak. Az egészségneveléssel nem lehet hatni az egészséget befolyásoló tényezőkre, csupán arra alkalmas, hogy felkészítse az embereket, hogy tervszerűen, közösségi vagy egyéni döntések alapján tudjanak gondoskodni egészségükről.[8]
Az egészségnevelés arra az önfegyelemre kíván építeni, amely révén azt feltételezik, az egyén felelősséget érez egészségi állapotáért, s ha megfelelő ismeretekkel rendelkezik a kockázati tényezőkről, lemond egészségkárosító tevékenységéről.

Az iskolai egészségnevelés készségeket fejleszt, életmód-változtatásra ösztönöz meggyőzéssel, a tömegkommunikáció eszközével. Lehetőségei egy szűkebb területre (ismeretterjesztés, felvilágosítás) korlátozódnak. Az egészségneveléssel nem lehet hatni az egészséget befolyásoló tényezőkre, csupán arra alkalmas, hogy felkészítse az embereket, hogy tervszerűen, közösségi vagy egyéni döntések alapján tudjanak gondoskodni egészségükről.[8]

---

[4] WORLD HEALTH ORGANISATION (1986): Az Ottawai Egészségfejlesztési Charta. Nemzetközi Egészségfejlesztési Konferencia. Ottawa, 1996. november 17-21. In: *Az egészségfejlesztés alapelvei. Az egészségfejlesztés alapvető nemzetközi dokumentumai*. Országos Egészségfejlesztési Intézet, Budapest. 9-14.
[5] PIKÓ Bettina (2006): *Lelki egészség a modern társadalomban*. Akadémiai Kiadó, Budapest. 29.
[6] Uo
[7] NAGY Judit (2005): Egészségnevelési programok az iskolai egészségnevelés szolgálatában. In: *Magyar Pedagógia*, 105, 4. szám. 263–282.

[8] FRENCH, J. (1990): Boundaries and Horizons: The Role of Health Education with Health Promotion. *Education Journal*, 49. 7–10.

Az egészségnevelés arra az önfegyelemre kíván építeni, amely révén azt feltételezik, az egyén felelősséget érez egészségi állapotáért, s ha megfelelő ismeretekkel rendelkezik a kockázati tényezőkről, lemond egészségkárosító tevékenységéről.

Az egészségfejlesztés vagy egészségmegőrzés (health promotion) fogalmát Marc Lalonde, kanadai egészségügyi miniszter használta először, abból kiindulva, hogy a környezeti hatások, valamint az egyén életmódja és viselkedése áll a legfőbb halálokok mögött.[9] Ezt a nézetet továbbfejlesztve mondta ki végül az Ottawai Charta, hogy az egészségfejlesztés három komponensű: (1) felvilágosítás; (2) segítségnyújtás; és (3) a különböző szférában tevékenykedők munkájának harmonizálása.[10]

Mivel az ismeretátadás, az attitűd-formálás, a magatartás-alakítás, valamint az öntevékenységre ösztönzés miatt az egészségfejlesztés komplex feladattá válik, amelyet az iskola egyedül nem tud ellátni, így fontos, hogy az egészségüggyel, a civil szervezetekkel együttműködjön ebben.

Mindezek tükrében egyértelmű, hogy amikor iskolai egészségnevelési programról beszélünk, fel kell idéznünk a WHO és az Ottawai Charta definícióját, s az intézmény intézkedéseit össze kell hangolnunk nemcsak annak alapelveivel, hanem a köznevelési törvénnyel, az iskola mint szervezet adta lehetőségekkel, a lokális programajánlatokkal és a szülők, a társadalom nézeteivel is.

21.1. A környezeti nevelés programja

„Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a gyerekeket felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre."

Az ENSZ 2002-ben a 2005-2014 közötti évtizedet a Fenntarthatóságra nevelés évtizedének nyilvánította. Egy teljes évtizedet szentelt annak elérésére, hogy az oktatás minden szintjén megvalósuljanak a környezetvédelem alapértékei. A hazai jogszabályi hátteret az Alaptörvény megfelelő pontjai képviselik:

A Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez, a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez.
A Nemzeti Alaptantervről kiadott 110/2012 (VI.4) kormányrendelet kiemelt fejlesztési feladatként definiálja a környezeti nevelést.

Helyzetelemzés - az iskola

1993 tavaszán költöztünk iskolánk jelenlegi épületébe. A „Budapest" Baptista Szakgimnázium, Gimnázium és Sportiskola a főváros XX. kerületének csendes, kertvárosi részén található. Tömegközlekedési eszközökkel könnyen megközelíthető, tanulóink nagy része is ilyen módon, vagy autóval érkezik.

[9] NAIDOO, J. – WILLIS, J. (1999): *Egészségmegőrzés*. Medicina Könyvkiadó, Budapest.
[10] WORLD HELATH ORGANISATION (1986): Az Ottawai Egészségfejlesztési Charta. Nemzetközi Egészségfejlesztési Konferencia. Ottawa, 1996. november 17-21. In: *Az egészségfejlesztés alapelvei. Az egészségfejlesztés alapvető nemzetközi dokumentumai*. Országos Egészségfejlesztési Intézet, Budapest. 9-14.

Az iskola épülete előtt és mellett szépen gondozott park található, ahol padok és asztalok állnak a tanulók rendelkezésére. Az épület és az ablakok szigetelése nem megfelelő, de ezen télen fűtéssel, nyáron a tantermekben felszerelt légkondicionáló berendezésekkel próbálunk javítani. Tornatermünket a szomszéd iskolával közösen használjuk. Kisméretű konditeremmel rendelkezünk, sportudvarunk sajnos nincs.

Az épületben 11 tanterem és három szaktanterem – egy számítástechnikai terem, egy társadalomtudományi-, és egy természettudományos szaktanterem – található, melyekben osztálylétszámhoz igazodva helyezzük el az osztályokat. Nagy hangsúlyt helyeztünk a tantermek modernizálására, így minden tanterem televízióval, DVD lejátszóval és légkondicionáló berendezéssel van ellátva. Ergonómiailag megfelelő, jól tisztítható iskolai bútorokkal védjük diákjaink egészségét. Minden tanuló saját, zárható szekrénnyel rendelkezik osztálytermében, melyben személyes tárgyait elhelyezheti.

Az épületben büfé üzemel, és diákjaink a szomszéd iskolában kulturált körülmények között ebédelhetnek is. Különös figyelmet fordítunk arra, hogy büfénk kínálata egészséges ételeket és italokat is megfelelő választékban tartalmazzon.

Sportosztályainkba mindennap keményen edző, élsportoló fiatalok járnak. Az ő különlegesen igényes, fehérjékben gazdag, zsírban szegény és csak megfelelő mennyiségű szénhidrátot tartalmazó étkeztetésükről az iskola a maximális lehetőségeit felhasználva gondoskodik.

Az iskolánkban tanuló diákok többsége közepes, vagy annál jobb anyagi körülmények között él, rendezett családi háttérrel rendelkezik.

A környezeti nevelés színterei az iskolánkban

A) Hagyományos tanórai oktatásszervezésben

Elsősorban biológia, kémia, földrajz és az osztályfőnöki óra keretében az aktuális témához hozzárendeljük a kapcsolódó környezetvédelmi ismereteket. Lényeges megteremteni, kialakítani a környezettel szembeni igényesség szemléletét, mely osztályfőnöki órákon és személyes példamutatással történhet meg.

Minden diáknak kötelessége, hogy vigyázzon környezetére és erre felhívja osztálytársai figyelmét is. Ennek jegyében a tanítási napok végén az osztályok csak tisztán, rendben hagyott tantermekből távozhatnak, aminek ellenőrzése a hetesek feladata.

B) Tanórán kívüli programok

A természetvédelem gyakorlati oldalát alapozzuk meg szakkörrel, a tanévenként megszervezett természetjáró kirándulással, az osztályszintű tanulmányi kirándulásokkal, illetve az intézményszintű, a Kárpát-medencét érintő kirándulásokkal.

A környezeti nevelési program fontos feltétele, hogy az iskola összes dolgozója és tanulója hatékonyan végezze munkáját és együtt tudjon működni.

Az iskola minden pedagógusának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára.

Az iskola adminisztrációs és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei a környezeti nevelési programnak.

A környezeti nevelési tevékenység kiemelt feladatai

- a tanulókban a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése, a természetet, az embert, és épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása,
- a mai kor szemléletének megfelelően megismertetni a tanulókkal a környezetvédelem alapgondolatán túl a környezetgazdálkodás és a fenntartható fejlődés fogalmát,
- a tanulókban kifejleszteni a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórán és tanórán kívül - foglalkozzanak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
    - a környezet fogalmával,
    - a földi rendszer egységével,
    - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
    - a környezetvédelem lehetőségeivel, valamint
    - a lakóhely és az iskola környezetének természeti értékeivel.

21.2. Egészségnevelési program

A felnövekvő nemzedék egészséges életmódra nevelésében óriási felelősség és számos feladat hárul az iskolákra. Az egészségfejlesztés az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma, tehát magában foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció és a mentálhigiéné feladatait, módszereit. Feladatunk, hogy mindezt az általános műveltség részévé tegyük. Ehhez elengedhetetlen feltétel, hogy diákjaink az egyes tantárgyak tanulása során, illetve a tanórán kívüli programokon ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, és benne az embert.

Kiemelt feladatunk, hogy a természettudományos tantárgyak a témát érintő tananyagának, ismereteinek összehangolásán túl, a humán területeken is megvalósuljon az együttműködés.

A gyerekek az iskolában nem egyszerűen az életre készülnek, hanem az iskola számukra az élet maga. A személyes kapcsolatok gazdagsága teszi az iskolát valódi, életteli színtérré. Ezért fontos az egészséges iskola megteremtése, amely nemcsak külső körülményeiben, hanem szocializációs szerepében is olyan hely, ahol a diák otthon van, ahol gondjait másokkal, akár szakemberekkel is megbeszélheti.

A fiatalok hosszú éveket töltenek az iskolában. Ebben a hosszú időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, az életideálokat stb.

Az egészségnevelési programunk céljai, hogy

- a tantárgyi integráció lehetőségének felhasználásával egységes képet alakítsunk ki diákjainkban az őket körülvevő világról, az egészségmegőrzés módjairól,
- a tanulók edzett, erős, egészséges, káros szenvedélyektől mentes felnőttekké váljanak minél nagyobb számban,
- tanulóink minél szélesebb körében kialakuljon a mozgás-gazdag életmód iránti igény, hogy a testedzés szükségletté váljon,
- ismerjék meg az egészségüket veszélyeztető tényezőket,
- ismerjék meg a betegségek megelőzésével kapcsolatos tudnivalókat,
- javuljon az életminőségük,
- fontos, hogy az itt eltöltött évek alatt tudatosodjon tanulóinkban, hogy mindenki maga felelős egészségének megőrzéséért,
- részesüljenek a mindennapos testnevelés, testmozgás élményében,
- megelőzzük a bántalmazást és iskolai erőszakot,
- felkészítsük tanulóinkat a baleset-megelőzés, elsősegély-nyújtás ismereteire.

Az egészséges életmódnak, a káros szenvedélyektől mentes életvitelre vonatkozó intézményi programban és házirendben előírt szabályok betartása az iskola területén mindenki számára kötelező.

Egészségnevelési feladataink

1. A dohányzás visszaszorítása, a rászokás megelőzése:

- A dohányzás káros hatásainak megismertetése osztályfőnöki órákon, szükség esetén külső előadók segítségével.
- A dohányzási tilalom betartásának ellenőrzése.

Felelősök: iskolavezetés, osztályfőnökök.

2. Az alkohol- és drog prevenció:

- Az alkohol- és drog prevenció megjelenik az osztályfőnöki órák fontos témakörei között.
- Az ifjúságvédelmi felelősnek feladata az osztályfőnökök ez irányú tevékenységének segítése.
- Hangsúlyosan kezeljük a drog-prevenciós tevékenységünket, az ezzel kapcsolatos programokat, események, tevékenységeket támogatjuk.
- Az iskolai drog prevenciós programsorozat szervezője, felelőse az ifjúságvédelmi felelős.

Felelősök: szaktanárok, osztályfőnökök, ifjúságvédelmi felelős.

3. Az egészséges táplálkozási szokások elterjesztése:

- Az egészséges táplálkozás ismereteinek terjesztése a tanulók mind szélesebb körében.
- A helytelen táplálkozással és életmóddal összefüggő betegségek megismertetése.
- Annak hangsúlyozása, hogy a táplálkozással összefüggő betegségek (elhízás, csontritkulás, fogszuvasodás, szív- és érrendszeri; keringési, daganatos megbetegedések stb.) jelentős része megelőzhető egészséges táplálkozással.

- Az egészséges táplálkozás érdekében az iskolában működő büfé kínálatának figyelemmel kísérése.

Felelősök: iskolavezetés, a büfé üzemeltetője, védőnő.

4. Az aktív testmozgás elterjesztése:

- Az iskola a tanulók számára a rendszeres testedzést a helyi tanterv óratervében meghatározott kötelező testnevelés órákon, valamint sportkörökön biztosítja.
- Ezen kívül a mindennapos testnevelés szabadon választható délutáni sportköri foglalkozásain, illetve a Sportnapokon, sí táborokban, nyári vízitúrák, hétvégi szabadidős foglalkozások szervezésével igyekszik biztosítani az egészséges életmódra való nevelés feltételeit.
- Személyes példamutatás során a tanárok igyekeznek a sportos életforma felé terelni a diákokat (pl. tanár-diák mérkőzések).

Felelősök: testnevelők.

5. Az egészségügyi biztonság fokozása:

- az iskolaorvos heti egy alkalommal rendel az iskola orvosi rendelőjében,
- a fogorvos évente kétszer szűrővizsgálatot végez,
- a tanulók egészségi állapotának ellenőrzése érdekében szűrővizsgálat rendszeres végzése (fogászati, szemészeti és általános állapotfelmérés),
- a tanulók fizikai állapotának rendszeres ellenőrzése, mérése,
- felvilágosító és egészségneveléssel kapcsolatos előadásokat szervezünk külső előadók segítségével,
- a szorongásos, depressziós diákok felismerése esetén a tanár, osztályfőnök pszichológushoz irányítja a gyereket,
- AIDS prevenció keretében felvilágosító, megelőző filmeket néznek, és előadásokat hallgatnak meg tanulóink.

Felelősök: iskolaorvos, védőnő, fogorvos, ifjúságvédelmi felelős, osztályfőnök, szaktanárok. Amennyiben az iskola pedagógusai nem tudják a problémát pedagógiai eszközökkel megoldani, akkor – indokolt esetben – megkeresik a gyermek- és ifjúságvédelmi szolgálatot, az iskolapszichológust.

6. Az egészséges környezet kialakítása:

- rendszeres szellőztetést végzünk minden szünetben,
- törekszünk arra, hogy minél több zöld növény legyen a tantermekben,
- fokozottan vigyázunk a tantermek, az udvar, az iskolai környezet rendjére, tisztaságára,
- hangsúlyozzuk, hogy a munka mellett a pihenés is fontos az egészséges ember életében, így az egészséges társadalomban is.

Felelősök: iskolavezetés, szaktanárok.

Az iskolai egészségfejlesztés színterei:

A. Hagyományos tanórai oktatásszervezésben

A tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő egészségnevelési vonatkozásokat. Az óra jellege meghatározza a problémák megközelítésének és feldolgozásának módját, mélységét. Az egészségnevelés terén különös felelősségű tantárgyak iskolánkban az osztályfőnöki, a biológia, valamint a testnevelés és sportelméleti tanórák. Tantárgyi programjaink rögzítik az egészségneveléssel kapcsolatos feladatokat és teendőket.

- tanórai testnevelés: a testnevelés órák számát az évfolyamok helyi tanterve tartalmazza. A tanév során mérjük a tanulók fizikai állapotát. A mérés motiváló tényező, mivel a tanuló képet kap saját teljesítményéről, társai eredményihez és saját korábbi eredményeihez viszonyítva is.
- osztályfőnöki órák: évfolyamonként különböző tartalommal minimum 10 órában foglalkoznak a tanárok-diákok közösen az egészségnevelés különböző területeivel. A munkához külső szakemberek segítségét is igénybe vesszük.
- biológia, kémia, környezeti nevelés tantárgyak keretében, illetve a sportosztályok esetében a sportegészségtan, edzéselmélet, sportpszichológia tantárgyak tartalmában is sok lehetőséget használhatunk ki az egészségneveléshez kapcsolódó szemléletformálás terén.

B. Nem hagyományos tanórai oktatásszervezésben

- a tanév szerves része a sportnap, a szexuális felvilágosító és drog prevenciós előadások, melyeket évről évre megszervezünk,
- mindennapos testedzés: intézményünkben az órarendbe beépített testnevelés órák mellett a heti két óra sportkör, és a folyamatosan zajló teremfoci és röplabda bajnokságok biztosítják a mindennapi testmozgás lehetőségét.
- az egyesületekkel való napi munkakapcsolatnak köszönhetően az iskola diákjai rendszeres úszás-, illetve télen korcsolyaoktatásban részesülhetnek szakember irányítása mellett.

Az egészséges életmód kialakítására irányuló módszereink

A hagyományos egészségnevelő felvilágosítást fontosnak tartjuk és megvalósítjuk elsősorban az osztályfőnöki órák keretében. A hagyományos egészségnevelő felvilágosítást azért alkalmazzuk, mert több és helyes tudás helyes döntésekhez és az életvezetés helyes alakításához vezet. (Például a világ számos országában nagyon jó eredményhez vezettek azok az egészségnevelő kampányok, melyek a dohányzás veszélyeire, a helyes táplálkozási szokásokra és a mozgásban gazdag életmódra hívták fel a figyelmet.) A hagyományos felvilágosítás azonban nem elegendő a tanulók viselkedésének a befolyásolására. Más, iskolán kívüli motivációk lényegesen erőteljesebbek és elemibbek lehetnek annál, semhogy pusztán az ismeretek átadása, kiigazítása révén érdemi eredményeket tudjunk elérni. A hagyományos egészségnevelés jellemző vonása, hogy általában egyoldalú közlési forma: a diákság aktív es személyes bevonása nélkül történik. A nagyobb hatékonyság elérése érdekében pedig gyakran fordul elrettentő információk bemutatásához.

Rizikócsoportok felismerése – az iskolaorvosi vizsgálatok során sor kerül a tanulók életkorhoz kötött kötelező szűrővizsgálatára, a túlsúllyal vagy mozgásszervi problémával küszködő diákok számára speciális kezelést, pl. gyógytornát biztosítunk.

Serdülőkori készségfejlesztő vagy önismereti foglalkozások – a serdülőkori pszichés problémákkal küszködő tanulók számára képzett szakember, az iskolapszichológus foglalkozásai jelentenek segítséget. A speciális egészségügyi problémákhoz, a szexualitást érintő kérdések megvitatásához célszerű meghívott előadót (orvost, biológiatanárt, szexuálpszichológust) felkérni, aki kész a felmerülő konkrét problémák megválaszolására is. A tudnivalók nagy része elhangzik az érintett szakórákon, de az egyéni problémák megbeszélésére ott nem mindig van idő es nem megfelelő a környezet sem. Az ezt igénylő diákok kapjanak lehetőséget a négyszemközti beszélgetésre.

22. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

22.1. A magatartás értékelésének elvei

A tanuló továbbfejlődése szempontjából kiemelkedő szerepe van a magatartás és a szorgalom értékelésének, osztályozásának.

A magatartás és szorgalom minősítésrendszerét az osztályfőnök a tanév elején ismerteti a tanulókkal és a szülőkkel.

Az osztályfőnök és az osztály szükség szerint, de legalább félévenként értékeli a tanulók magatartását, szorgalmát, a tapasztalatokról tájékoztatja a szülőket (szülői értekezlet).

Félévkor és év végén a tanulók magatartás és szorgalom minősítését az osztályfőnök az osztályban tanító tanárok véleményének meghallgatásával állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

A magatartás jegyek elbírálása során figyelembe kell venni

- a tanuló személyiségének előző évhez viszonyított pozitív vagy negatív változását,
- a közösség érdekeivel való azonosulás szintjét,
- a közösség érdekében végzett tevékenységet.

A tanulók magatartásának értékelésénél a minősítésnél a példás (5), jó (4), változó (3) és rossz (2) osztályzatokat kell alkalmazni.

<u>Példás</u> (5) osztályzatot kap az a tanuló, aki

- az osztályközösség alakítását, fejlődését jó kezdeményezéseivel, véleményével, munkájával és példás viselkedésével elősegíti,
- felelősséget érez társai iránt, segítőkész,

- kötelességtudó, pontos, fegyelmezett,
- tanáraival, társaival szemben tisztelettudó, udvarias,
- társainak jó példát mutat a házirend betartásával,
- iskolán kívüli magatartásával növeli tanintézete jó hírét,
- nincs egynél több igazolatlan órája, legfeljebb osztályfőnöki figyelmeztetése van.

Jó (4) osztályzatot kap az a tanuló, aki:

- részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi, munkája, viselkedése ellen általában nincs kifogás,
- felelősséget érez társai iránt,
- kötelességtudó, pontos, fegyelmezett,
- tanáraival, társaival szemben tisztelettudó, udvarias,
- betartja a házirendet,
- nincs négynél több igazolatlan órája, legfeljebb osztályfőnöki intője van

Változó (3) osztályzatot kap az a tanuló, aki:

- a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt.
- viselkedésével szemben kifogás merül fel, de igyekszik javulni, nevelőivel, társaival szemben esetenként udvariatlan, nem tisztelettudó,
- fegyelme ingadozó, munkája pontatlan,
- a házirendet csak ismételt figyelmeztetések mellett tartja be,
- maximum 10 igazolatlan órája, legfeljebb osztályfőnöki intője van.

Rossz (2) osztályzatot kap az a tanuló, aki:

- hanyag munkájával, fegyelmezetlen magatartásával a közösség fejlődését hátráltatja, iskolai és iskolán kívüli viselkedésével rossz példát mutat társainak,
- közösségi munkát nem végez. másokat is visszatart,
- hibáit nem látja be,
- fegyelmezetlen, durván beszél,
- a házirendet, ismételt figyelmeztetések ellenére, gyakran megszegi,
- 11nél több igazolatlan órája, igazgatói fokozata van.

Megjegyzés:

- a különböző fokozatú elmarasztalásokat azonos vagy magasabb szintű dicséretek semlegesíthetik, pl.: az osztályfőnöki intőt az osztályfőnöki dicséret.

22.2. A szorgalom értékelésének elvei

A szorgalom érdemjegye nem a tanuló eredményességét tükrözi. A szorgalom értékelésének és minősítésének nem azt kell mérnie, hogy az egyes tanuló az iskola vagy az osztály tanulmányi rangsorában milyen helyet foglal el, hanem azt, hogy saját képességeihez képest eddigi tanulmányi eredményéhez viszonyítva az értékelt időszakban milyen eredményt ért el.

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) érdemjegyeket illetve osztályzatokat kell alkalmazni.

Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

A szorgalomból adott osztályzatok teltételi:

Példás (5) a tanuló osztályzata, ha:

- kötelességtudata magas fokú, munkatempója intenzív,
- feladatainak teljesítésében önálló, önellenőrzése rendszeres,
- érdeklődése a kötelező tananyagon kívülre is kiterjed,
- adottságaihoz képest, a tanórákra mindig jól felkészül, a tanítás-tanulás folyamatában aktívan részt vesz, korábbi tanulmányi eredményét megtartja, javítja,
- felszerelése mindig hiánytalan, taneszközeit rendben tartja.

Jó (4) a tanuló osztályzata, ha:

- iskolai és otthoni munkáját teljesíti,
- az órákra adottságaihoz képest rendszeresen felkészül, a tanítás-tanulás folyamatában aktívan részt vesz,
- korábbi tanulmányi eredményeit megtartja,
- felszerelése általában hiánytalan, rendes.

Változó (3) a tanuló osztályzata, ha

- tanulmányi munkája ingadozó, feladatai teljesítésére rendszeresen figyelmeztetni kell,
- a tanítás-tanulási folyamatban aktívan nem vesz részt, részben képességei szerint, részben azon alul teljesít,
- tanulmányi eredménye változó, esetenként egy-két tantárgyból visszaesik,
- felszerelése rendetlen.

Hanyag (2) a tanuló osztályzata, ha

- figyelmetlenül dolgozik, megbízhatatlan, feladatait csak nagy hiányosságokkal és rendszeres figyelmeztetések mellett végzi el,
- a tanórákon passzív, gyakran nem figyel,
- tanulmányi eredményében nagy visszaesés következik be,
- van elégtelen osztályzata,
- felszerelése rendetlen.

22.3. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

A tanulók jutalmazásának elvei

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- kiemelkedő sportteljesítményt ér el,
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön, vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez, növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.

Az iskolai jutalmazás formái

Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:

- szaktanári dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- tantestületi dicséret.

A dicséretek adásánál célszerű betartani a fokozatosság elvét. A dicséreteket írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni, valamint az elektronikus naplóba, az ellenőrző könyvbe be kell jegyezni.

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanuló a tanév végén:

- szaktárgyi teljesítményéért,
- példamutató magatartásáért,
- kiemelkedő szorgalmáért,
- közösségi munkájáért dicséretben részesíthető.

A dicséretet az elektronikus naplóba és a bizonyítványba be kell írni.
Az egyes tanév végén és a tanulmányok befejezésekor a példás magatartású és kiemelkedő eredményt elért tanuló oklevelet és jutalmat kaphat, melyet a tanévzáró ünnepélyen a középiskola közössége előtt vehet át.

A különböző kulturális és sportversenyek győztesei, helyezettjei oklevelet és jutalmat kaphatnak.

A felsorolt dicséretek, jutalmak adományozására az intézmény bármely pedagógusa, diák-önkormányzati vezetője javaslatot tehet. A jutalmak odaítéléséről az arra jogosult szaktanár, osztályfőnök vagy igazgató dönt.

A fegyelmező intézkedések alkalmazásának elvei

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- a házirend előírásait megszegi,
- igazolatlanul mulaszt,
- bármely módon árt a középiskola jó hírnevének

fegyelmező intézkedésben vagy *fegyelmi büntetésben* lehet részesíteni.

Az fegyelmező intézkedések formái

1. szaktanári figyelmeztetés, intés,
2. osztályfőnöki figyelmeztetés, intés,
3. igazgatói figyelmeztetés, intés,
4. tantestületi figyelmeztetés, intés.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elvét kell érvényesíteni, amelytől indokolt esetben, a vétség súlyától függően, el lehet térni.

A felsorolt büntetések kiszabására az iskola bármely pedagógusa javaslatot tehet. A büntetés adásáról az arra jogosult nevelő, illetve a nevelőtestület dönt. A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni, valamint az elektronikus naplóba, az ellenőrző könyve be kell jegyezni.

22.4. A fegyelmi büntetések formái

1. megrovás,
2. szigorú megrovás,
3. meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, vagy megvonása,
4. áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába,
5. eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától,
6. kizárás az iskolából.

Tanköteles tanulóval szemben az 5. pont nem, 6. pontban meghatározott fegyelmi büntetés csak ismétlődő, súlyos fegyelemszegés esetén alkalmazható Ebben az esetben a szülő kötelessége iskolát találni a tanuló részére.

Fegyelmi büntetések a tanulóval szemben csak fegyelmi eljárás keretében hozhatók.

Súlyos kötelezettségszegésnek minősül:

- az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása szóban vagy tettleg,
- az egészségre ártalmas szerek (pl. dohány, szeszesital, drog) iskolába, illetve bármilyen iskolai rendezvényre (pl. kirándulásra, tanórán kívüli programokra) hozatala, fogyasztása, árusítása,
- a szándékos károkozás, rongálás, vandalizmus,
- az iskola tanárainak és alkalmazottainak az emberi méltóságukban való megsértése,

- ezen túl mindazon cselekmények, amelyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.

A tanulóval szembeni fegyelmi jogkör gyakorlója a nevelőtestület. A fegyelmi eljárás részletes szabályozása az SZMSZ része.

A fegyelmi eljárás során született tantestületi határozatot írásba kell foglalni, és azt a szülő/gondviselő, valamint a tanuló tudomására kell hozni, és azt a naplóba be kell írni!

23. A 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények

Az emelt szintű képzésekre a 11-12. évfolyamokon a középszintű tanórákon való részvétel mellett tantárgyanként 2-2 órát biztosítunk a tanórán kívüli foglalkozások keretéből.

A 11–12. évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat és kimeneti követelményeket a 40/2002.(V.24) OM. rendelet alapján változtatás nélkül alkalmazzuk.

24. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére alapvetően integrált oktatást biztosítunk.
A tantárgyi keretek között megjelenő kisebbség kultúrájának, képzőművészetének, zenei világának, népviseletének és életmódjának megismerése nem elkülönítetten, hanem az évfolyamok tantervi követelményeiben beépítve, az egyes témakörök részterületeiként megjelennek, és azok a Magyarországon élő többi népcsoporttal együtt tárgyalásra kerülnek. Kerületünkben a német nemzetiségűek aránya a legnagyobb.

24.1. A kerületben élő német nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tevékenységek

- tanórák
- osztályfőnöki órák
- tanórán kívüli tevékenységek:
- szakkörök,
- hagyományőrző rendezvények,
- kiállítások szervezése, rendezése,
- szabadidős tevékenységek,
- színház- és múzeumlátogatás,
- hangverseny látogatás,
- iskolai fellépések.

24.2. A településen élő német nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A témák feldolgozása elsősorban német nyelv, történelem, ének-zene, földrajz tantárgyakhoz kötődik.

1. A magyarországi németek történelme a betelepítésüktől napjainkig
   - mely történelmi korszakokban, miért, kiknek a szervezésében zajlott,
   - a svábság magyarországi településrajza,
   - a kerületen belüli településrajzuk,
   - a gazdaságban betöltött szerepük,
   - a magyar történelmi eseményekben játszott szerepük,
   - a 2. világháború utáni tragédiájuk,
   - napjainkban a nemzetiségi tudat, lét szabad megélése, törvény által biztosított gyakorlása.

2.A magyar és német nyelv egymásra hatása, az egymástól átvett és használt szókincs családi rokoni kapcsolatra utaló szavak
   - foglalkozások neve,
   - eszközök neve,
   - helyiségek, ételek, ruhadarabok, stb.

3. A svábság ruházatának megismerése
   - hétköznapi és ünnepi viselet jellemzésével

4. A svábság étkezési szokásai
   - a főbb alapanyagok, ételek, specialitások

5. A svábság körében élő családi és egyházi ünnepek és az azokhoz kötődő szokások
   - születés, keresztelés, temetés
   - húsvét, karácsony

6. A sváb dalok, táncok, hangszerek bemutatása, közös tanulása, gyakorlása

7. A svábság jelképei
   - Himnusz és címer bemutatása

8. A legkiemelkedőbb magyarországi németek tevékenysége
   - Költők, írók, tudósok, művészek

25. Különleges helyzet szabályozása a középiskolába jelentkezőknél, akik azonos összesített eredményt értek

Ha az iskolánkba jelentkezett tanulók a felvételi eljárás során azonos összesített eredményt értek el, akkor az a tanuló kerül felvételre, aki a központi írásbeli vizsgán (magyar nyelv és matematika összesített eredménye számít) több pontot ért el.

A köznevelési típusú sportosztályok esetén azonos összesített eredmény esetén a magasabb szintű sportversenyen (országos bajnokság, Diákolimpia, Európa bajnokság, világversenyek) elért jobb eredmény számít a felvételi elbírálásánál.

26. A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztő programja

26.1. A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése

A sajátos nevelési igényű meghatározás

A fogalom értelmezését a 2011. évi CXC. törvény a köznevelésről adja meg. A sajátos nevelési igény a szokásostól eltérő mértékű és tartalmú egyéniesítés szükségességét jelenti, utal az ehhez szükséges másfajta és többféle szakértelemre, kiegészítő tárgyi és infrastrukturális feltételekre, továbbá a mindezekhez szükséges többletfinanszírozásra.

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

(2011. évi CXC. törvény a köznevelésről)

A köznevelési törvény 47. § (1.) bekezdése szerint a sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy

igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani.
A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság-együttes, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. A tanulók között fennálló - egyéni adottságokból és igényekből adódó - különbségeket az iskolák a helyi pedagógiai programok kialakításakor veszik figyelembe.

Intézményünkben a különleges bánásmód formái:
- iskolai nevelés és oktatás,
- integrált nevelés és oktatás

Intézményünkben az iskolai nevelés-oktatást és a fejlesztő felkészítést valósítjuk megtanulóink életkorát és annak sajátosságait figyelembe véve (tanulóink életkora: 14-24 év).

A sajátos nevelési igény kifejezi:
- a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékosság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, hiányát, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli különbségtől eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

Fejlesztő programban és egyéni fejlesztési tervben jelenítjük meg a habilitációs, rehabilitációs folyamatot, az időkereteket, a formákat, az ellenőrzés módját, az eredményességet.
Az iskola fejlesztési követelményei igazodnak a tanulók egyéni fejlődésének lehetséges üteméhez.
Az intézmény a tanulók felvétele tekintetében külön kikötéseket, diszkriminációt nem alkalmaz, esélyegyenlőséget biztosít.
Célunk, magas szakmai és általános tudással, életkezdési, érvényesülési ismeretekkel rendelkező fiatalok kibocsátása.

Integráció-együttnevelés a többi tanulóval való együtt haladásra képes tanulóknál

Ezen tanulóknál a nevelési-oktatási munkánk során az inklúzió formáját valósítjuk meg. Ezen különleges gondozást igénylő tanulóinkat integráljuk tanulóink közé.
Az integrálás formáját és típusát a tanulói jogviszonyban álló fiatal szakértői véleményében megfogalmazottak és az egyéni szükségletek határozzák meg.

Az integrálható tanulók esetében ezen oktatási formának egy fejlettebb formáját az inklúzióhoz közeli módszert alkalmazzuk.

Az integrációhoz képest az inklúzió fejlettebb forma, mivel filozófiájában mindenki felé	**Inklúzió**
A módszer, az óraszervezés nem változik.	A módszer, az óraszervezés nem hagyományos.
Frontális, teljesítményorientált stílus.	Differenciáló, önértékelésre is alapozó pedagógia.
A gondokért maga a gyermek a felelős.	Gondok esetén a pedagógusnak kell változnia.
A gyógypedagógusra hárul a probléma megoldása.	A gyógypedagógus partner a megoldásban.
Csak az osztályfőnök vállal részt az integrálásban.	Szemléletváltás a teljes tantestületben, nyitott iskola.

Intézményünk, mint befogadó vagy inklúziv iskola oktatási stílusában az együttműködő tanulási módszereket, a csoport-és páros munkákat alkalmazza. Ezáltal igyekszünk fejleszteni a tanulókat a képzésük rövidebb-hosszabb időszakában, vagy a teljes képzés ideje alatt. A tanórákon differenciált nevelés-oktatás folyik, megkülönböztetett és elhatárolható normákkal, melyet a tanórán kívüli gyógypedagógiai fejlesztés egészít ki.

Intézményünkben a funkcionális integrációs törekvések érvényesülnek.

Az integrált nevelés feltételei:

1. tárgyi és személyi tényezők:

- Alapító okirat, Pedagógiai Program, speciális tanterv,
- fogadókész, felkészült pedagógusok,
- a tárgyi szükségletek biztosítása,
- osztálylétszám korlátozása.

2. Módszerek:
   - differenciálás:
     eszközei:
     - segítségadás módjában, idejében az alkalmazott módszerekben, a közvetítési módban,
     - a tananyag tartalmában,
     - az óraszervezésben,
     - tanítási, tanulási ütemben,
     - célokban, a megkövetelt szintben,
     - számonkérés, értékelés módjaiban, típusában.

     céljai:
     - képességek, készségek fejlesztése,
     - helyes tanulási szokások kialakítása, gyakorlása
     - önálló tanulás megtanítása,
     - sikerélményhez juttatás,
     - egyéni lehetőségek fejlesztése,
     - együttműködés fejlesztése,
     - önellenőrzésre szoktatás,
     - reális önértékelés kialakítása.

Személyi feltételek

Az integrált osztályok, a sajátos pedagógiai módszerek gyakorlatban történő megvalósítását:

- fejlesztő pedagógus segíti.

A sajátos nevelési igényű tanulókkal foglalkozó fejlesztő pedagógusok pedagógiai munkájukat egyénre szabott fejlesztési terv alapján végzik a 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet 138. § (1)-(2) bekezdéseiben előírt csoportalakításnak megfelelő foglalkozások keretében. Munkájuk szorosan összefügg az elméleti és gyakorlati szaktanárok tevékenységével. A napi kapcsolat során párhuzamos oktató-nevelő munka folyik, nagy hangsúlyt fektetve a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni igényeire. Folyamatos visszacsatolás erősíti a minőségi munkát.

Alkalmazott pedagógiai módszerek

- feladat megismétlése a nekik megfelelő nyelvi szinten,
- feladat kis lépésekre bontása,
- példa bemutatása, mintaadás,
- tanítási stílusok váltakozása,
- több szemléltetés (bekapcsolódás, megtapasztalás, eszközhasználat),
- szükség esetén több ellenőrzés,
- feladaton belüli hangsúlyozás,
- a válaszadás módjainak különbözősége (pl. szóban, írásban),
- tananyag változatos feldolgozása.
- tanulószobában, szaktanárral történő fejlesztés, korrepetálás
- kiscsoportok kialakítása, önálló feladatátadás
- kooperatív oktatás

A tananyag tartalmában:

- változtatás,
- kiváltás,
- elhagyás, vagy eltolás,
- kompenzálás.

Óraszervezés:

- frontális helyett csoport, páros, egyéni munka,
- együttműködés előtérbe helyezése,
- ösztönző társ megszervezése,
- tanulók csoportokba rendezése.

Tanítási ütem:

- lassítás,
- képesség szerinti terhelés.

Számonkérés módja:

- hagyományos, standardhoz viszonyítás,
- tanuló önmagához mért fejlődéséhez,
- szöveges értékelés,
- tantárgyi, tananyagrészi mentesítések az értékelés alól.

Az imént felsorolt módszerek a következő célok elérését segítik:

- képességfejlesztés,
- helyes tanulási szokások kialakítása, gyakorlása,
- önálló tanulás megtanítása,
- sikerélményhez juttatás,
- egyéni lehetőségek fejlesztése,
- együttműködés fejlesztése,
- önellenőrzésre szoktatás,
- reális önértékelés kialakítása,
- tananyagi lényegkiemelés,
- tantárgyak közötti párhuzamok felismertetése.

Pedagógiai eszközeink

- hazafias nevelés terén: történelmi emlékhelyek meglátogatása; iskolai és osztály-keretben rendezett ünnepségek, megemlékezések; állami „jelvények" (iskolazászló) megbecsülése
- családi életre nevelés terén: felvilágosító, tájékoztató beszélgetések szervezése külső szakemberekkel
- etikai nevelés terén: szakmai etika kérdései szaktantárgyi keretben való tanítása; az iskolai házirend önkéntes megtartására szoktatás
- esztétikai nevelés terén: iskolai tárlatok szervezése; színház, hangverseny-látogatás, , szereplés biztosítása
- testi nevelés terén: sportversenyek szervezése; a tömegsport feltételei biztosítása
- logikus gondolkodásra nevelés terén: szaktárgyi és tantárgyi koncentráció (matematika)
- természettudományos nevelés terén: a tantárgyi programokon túl múzeum (pl. term. tud., technikatörténeti, stb.); kiállítás (pl. Csodák Palotája) megtekintése.

Fejlesztés és személyiség

A személyiség az egyénre jellemző pszichológiai folyamatok és állapotok szervezett összessége. Alapvető kritériuma a tudat, amely lehetővé teszi, hogy az egyén elhatárolja magát környezetétől, megkülönböztesse magát minden más személyiségtől, viselkedését tudatosan irányítsa. A személyiség öröklött és veleszületett (szerzett) testi és idegrendszeri sajátosságai bázisán a társadalmi és természeti környezettel folytonos kölcsönhatásban álló és folytonosan fejlődő nyílt, dinamikus rendszere.

A fogalmi meghatározás alapján az egész életre kiható személyiségfejlődés folyamatából az intézmény nevelő-oktató munkájának folyamatában fejlesztő tevékenységünk az egész személyiségre kíván hatni annak mind harmonikusabb kibontakoztatása érdekében.

Sajátos nevelési igényű tanulóink személyisége különösen érzékeny, de ugyanolyan értékes, mint bármelyik társuké. Fejlesztési célunk lehetőség szerint enyhíteni a kedvezőtlen folyamatokat hatásait és elősegíteni a pozitív megerősítés eszközeivel az egészséges, sikeres életvezetést. A tanuló teljes személyiségét kívánjuk megismerni, nem csak a speciális problémáját. Ezért kiemelt fontosságú minden sajátos nevelési igényű tanulónál különösen az önismeret fejlesztése. Az önbizalom, az önbecsülés, a jó társas kapcsolatok segítenek megszüntetni a fejlődés gátjait, a lehetséges félelmeket, szorongásokat, segítenek a belső egyensúly elérésében és megtartásában.

A fejlesztő tevékenység a tanuló meglévő képességeire, készségeire, pozitív értékeire épít.
A hátrányok, fogyatékosságok ismeretében nem azokat emeljük ki, hanem a tanulók többletigénye, meglévő képességeik, készségeik pozitív eredményei a meghatározók.
Nem a másság, a képességek hiánya, a szociális probléma az esetenként halmozott hátrány van fejlesztő munkánk fókuszában, hanem mindig az eredményekből, a talán kisebb mértékű fejlődésből indulunk ki a tervezésnél és a megvalósításnál egyaránt.

Szakmai hitelesség, elkötelezettség.
Az intézmény a pedagógusok alkalmazása során a szakmai képesítés és pedagógiai alkalmasság mellett elvárja a sajátos nevelési igényű tanulók elfogadását, a velük való folyamatos és eredményes pedagógiai, gyógypedagógiai fejlesztő tevékenységet.

26.2. A fejlesztő tevékenység területei

Egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartás szabályozási zavarral) küzdő tanulók.

A rehabilitációs célú órakeretben a tanulók fejlesztése egyéni terápiás terv alapján történik. Érvényesíteni kell a számonkérési, értékelési, esetleg - indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján - az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét. Cél az egészséges énkép és önbizalom kialakítása, a kudarctűrő-képesség növelése, az önállóságra nevelés.

Diszlexia, diszgráfia

- az olvasás-, írászavarok javítása
- megfelelő értő olvasás-írás készség fejlesztése
- kifejező készség fejlesztése
- az olvasás, írás eszközzé válása az ismeretek

megszerzésében Fejlesztési feladatok:

- a testséma biztonságának kialakítása,
- a téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- a vizuomotoros koordináció gyakorlása,
- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- az olvasás, írás egyes elemeinek szükség esetén újratanítása lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő, valamint a vizuális és auditív észlelésre alapozó módszerrel,
- az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával.

Diszkalkulia

- a matematikai érdeklődés felkeltése
- mechanikus számlálás erősítése
- matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk

verbális kifejezésében.

Fejlesztési feladatok

- az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- a testséma kialakítása,
- a téri relációk biztonsága,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- a szerialitás erősítése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása.

Kóros hiperkinetikus, vagy kóros aktivitászavar, figyelemzavar esetében:

Az életkortól elvárható magatartás hiányának, az aszociális viselkedés okainak feltárása, önérték-tudat erősítése.

A fejlesztés elvei, módszerei, feladatai:

- A tanuló optimális helyének megválasztása a pedagógus kommunikációs jelzéseinek megfelelő érzékelésére.
- Az egyénhez igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeinek, érdeklődésének, terhelhetőségének ismeretében.
- A tanuló viselkedésének (kommunikációjának, önbizalmának, magabiztosságának, önérvényesítésének, cselekvéses, illetve verbális megnyilvánulásainak) megismerése siker vagy kudarc esetén. Ennek alapján a tanuló alkalmazkodásának, a kortárs csoportba való beilleszkedésének segítése.
- Együttműködés a családdal és más szakemberekkel.
- A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

27. Iskolai kirándulások szervezésének szabályai

Az Nkt szerint külföldi iskolai kirándulásnak minősül az azonos nevelési-oktatási intézménnyel tanulói jogviszonyban álló legalább hét tanuló részvételével, a nevelési-oktatási intézménnyel foglalkoztatási jogviszonyban pedagógus- vagy nevelő oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy felügyeletével megszervezett a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény hatálya alá nem tartozó állam területére irányuló térítésköteles kirándulás.

A köznevelésről szóló törvény 41. § (4) bekezdésének g) pontja alapján a köznevelési intézménynek a tanulói adatok körében nyilván kell tartania azt, hogy a tanuló (a 7-12. évfolyam közül) hányadik évfolyamon, mely országban vett részt szervezett határon túli kiránduláson.

Kártérítési szabályok

Főszabályként az intézménynek a vétkességre tekintet nélküli, úgynevezett objektív felelőssége van. Ez alapján az iskola a tanulónak
– a tanulói jogviszonnyal,
– a kollégiumi tagsági viszonnyal,
– a gyakorlati képzéssel összefüggésben okozott kárért vétkességre tekintet nélkül, teljes mértékben felel.

A kártérítésre a Polgári törvénykönyv rendelkezéseit kell alkalmazni azzal a kiegészítéssel, hogy a nevelési-oktatási intézmény vagy a gyakorlati képzés szervezője felelőssége alól csak akkor mentesül, ha bizonyítja, hogy a kárt a működési körén kívül eső elháríthatatlan ok idézte elő. Nem kell megtéríteni a kárt, ha azt a károsult elháríthatatlan magatartása okozta.

Az objektív felelősség („vétkességre tekintet nélkül") lényege, hogy a kárfelelősség megállapításánál közömbös annak megítélése, hogy az iskolának gondatlan vagy szándékos magatartása vezetett-e a bekövetkezett kárhoz, elegendő az iskola jogellenes magatartásának, a káreseménynek és a kettő közti okozati összefüggésnek a fennállta.

Az intézmény csak akkor mentesül a kártérítési felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt a működési körén kívül eső elháríthatatlan ok (lényegében vis maior, például természeti csapás) idézte elő. A károsult (a tanuló) kizárólagos önhibája a kártérítési kötelezettség alóli mentesülést eredményez. A bíróság az eljárásban vizsgálja a felek közrehatását a kár létrejöttében, ennek alapján állapítja meg az esetleges kármegosztás mértékét. Ez azt jelenti, hogy az iskolának a kárnak csak azt a részét nem kell megtérítenie, amelyet a károsult elháríthatatlan – és nem vétkes (szándékos vagy gondatlan) – magatartása okozott.

A köznevelésről szóló törvény 59. §-a új (3a) bekezdése a tanulmányi és a külföldi iskolai kirándulások esetében a főszabálytól eltérő kártérítési szabályt vezetett be. Ez alapján ilyen esetekben a köznevelési intézmény a tanulónak okozott kárért a kártérítési felelősség általános szabályai szerint felel. Ez azt jelenti, hogy a felelősség kérdésében vizsgálandó a vétkesség fennállása, valamint szélesebbek az iskola kimentési lehetőségei: mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy magatartása nem volt felróható (szándékos vagy gondatlan). A szabályozás hátterében az a jogalkotói indok áll, hogy az iskola egy, az iskolaépületen kívüli tanulmányi kirándulás vagy egy külföldi kirándulás esetén sokkal kevesebb ráhatással bír az eseményekre, azok befolyásolására, sokkal több az előre nem tervezhető, nem látható körülmény, mint az iskola épületében történő felügyelet során, és mindez indokolja a kártérítési felelősség eltérő szabályának bevezetését.

A többnapos tanulmányi és a külföldi iskolai kirándulások esetében – külön jogszabályban meghatározott – felelősségbiztosítást kell kötni az iskolának vagy a szervezőnek, amelynek kedvezményezettje a tanuló. A felelősségbiztosítás megkötése tehát nem a szülő, hanem az iskola vagy a szervező feladata.

B. Az iskola szakmai programja

A szakmai képzés célja, feladata

A szakgimnáziumnak ágazati érettségi vizsgára, szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulásra, szakirányú munkába állásra felkészítő, valamint általános műveltséget megalapozó négy középiskolai évfolyama van, ahol szakmai elméleti és gyakorlati oktatás is folyik. A szakgimnáziumban a tizenkettedik évfolyamot követően az Országos Képzési Jegyzékben meghatározottak szerint az utolsó középiskolai évfolyam elvégzéséhez vagy érettségi végzettséghez kötött, a szakmai érettségi vizsga ágazatához tartozó szakképesítés szakmai vizsgájára történő felkészítés folyik.

A szakgimnáziumban az Országos Képzési Jegyzékről szóló kormányrendeletben meghatározott ágazatokban szereplő munkakör betöltésére képesítő szakmai érettségi vizsga, továbbá az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott, a szakmai érettségi vizsga ágazatához tartozó szakképesítés szerezhető.

A kilencediktől a tizenkettedik évfolyamig az ágazathoz tartozó, érettségihez kötött szakképesítések közös elemeinek tartalmát magában foglaló szakmai elméleti és gyakorlati oktatás folyik, az egységes kerettanterv szerinti közismereti képzés mellett.

Iskolánkban a szakképzés XXXVII Sport ágazatban zajlik:

- 1 éves képzés: ágazati érettségi vizsga után a nálunk végzett tanulók Sportedző (labdarúgás, birkózás, jégkorong, vízilabda) szakképesítéshez jutnak 13. évfolyam sikeres elvégzése után. OKJ 54 813 02
- 2 éves képzés: ágazati érettségi hiányában a Sportedző (labdarúgás, birkózás, jégkorong, vízilabda) szakképesítés a 13-14. évfolyam sikeres elvégzése után szerezhető. OKJ 54 813 02

2018. szeptember 01-je után induló szakmai képzéseink

XXXVII. SPORT ágazathoz tartozó

54 813 02

SPORTEDZŐ (labdarúgás, birkózás, jégkorong, vízilabda)SZAKKÉPESÍTÉS

51 726 01 Regeneráló balneoterápiás masszőr mellék-szakképesítéssel

A szakképzési törvény 2018. január 1-én hatályba lépett módosításai változást hoztak a szakgimnáziumi képzés tananyagtartalmának felépítésében. A változás támogatja a rugalmas, az adott ágazathoz igazodó tanulási utak kialakítását a szakgimnáziumokban.

A szakgimnáziumban a tanulók két szakképesítést szerezhet a tanulmányok végére: egy fő szakképesítést és egy mellék-szakképesítést. A mellék-szakképesítés megszerzése, az választható.

Iskolánk **két tanulási utat ajánl fel** a diákok számára választás céljából:

a) **mellék-szakképesítés megszerzésére irányuló képzés,**

b) **a főszakképesítés magasabb színvonalon történő elsajátítását elősegítő, ágazati szakmai kompetenciákat, készségeket erősítő képzés.**

A szakképzésről szóló törvény 22/A §-a szerint a tanuló a szakgimnázium tizedik évfolyamán legkésőbb április 30-ig írásbeli nyilatkozatban választ a tizenegyedik-tizenkettedik évfolyamok kerettantervi irányáról a szakgimnázium által biztosított lehetőségek közül.

A. Mellék-szakképesítés választása esetén

Az iskolánkban oktatott ágazatban megszerezhető mellék szakképesítés:

- Regeneráló balneoterápiás masszőr

A rész-szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit a 23/2018. (VII.18.) EMMI rendelet az emberi erőforrások minisztere ágazatába tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 27/2016. (IX. 16.) EMMI rendelet módosításáról szóló jogszabály tartalmazza.

A mellék-szakképesítés oktatását az iskola akkor biztosítja, ha a 10. évfolyam végén az osztály minimum 70%-a nyilatkozik írásban arról, hogy ezt a tanulási utat választja.

- Amennyiben a tanuló a mellék-szakképesítés szakképzési kerettantervben meghatározott követelményeinek eleget tett, a tizenkettedik évfolyamon, a tanév rendjéről szóló rendeletben meghatározott októberi vizsgaidőszakra jelentkezhet. A vizsgára bocsájtás feltétele a 11. évfolyam követelményeinek teljesítése. A szakképesítést igazoló bizonyítvány csak az érettségi megszerzését követően adható ki, mert az 51 726 01 Regeneráló balneoterápiás masszőr szakmai és vizsgakövetelménye iskolai előképzettségként érettségi végzettséget ír elő.

B. Mellék-szakképesítés nem választása esetén

A tanuló dönthet úgy is, hogy a mellék-szakképesítés tananyagtartalma helyett – a felszabaduló órakeret terhére – iskolánk által biztosított, más tantárgyak szakmai tartalmát megerősítő vagy egyéb kompetenciát fejlesztő, vagy gyakorlati ismeretbővítő képzésben vesz részt.

A mellék-szakképesítést nem választó tanulók számára az alábbi tanórai foglalkozásokat kínáljuk fel 10-11. évfolyamon az óratervekben feltüntetett óraszámban:

- Sportágspecifikus képességfejlesztés,
- sportszakmai szoftverismeret,
- Emberismeret,
- Sportversenyek szervezése és hospitáló feladatok
- Menedzsment alapok,
- Versenybírói játékvezetői ismeretek.

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként 9-12. évfolyamon

Érettségivel megszerezhető szakképesítés: **Regeneráló balneoterápiás masszőr** 51 726 01

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

			9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	e	gy	e	gy	ögy	e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	A tantárgy kapcsolódása	**5**	**3**	**7**	**5**	**140**	**2**	**2**	**140**	**4**	**1**	**11**	**20**	**18**	**11**	**0**	**11**	**20**
	Összesen		**8**		**12**			**4**			**5**		**31**		**29**			**31**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**	fő szakképesítés											0,5					0,5	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	**Foglalkoztatás I.**	fő szakképesítés											2					2	
10323-12 Egészségügy és elsősegély	**Anatómiai-élettani ismeretek**	fő szakképesítés	1		3										4				
	Egészségtan	fő szakképesítés	2												2				
	Elsősegélynyújtás gyakorlat	fő szakképesítés							1			1				2			
	Funkcionális anatómia	fő szakképesítés									2				2				
	Terhelésélettan	fő szakképesítés						1			1				2				
10324-12 Edzéselmélet és gimnasztika	**Edzéselmélet**	fő szakképesítés			1			1			2				4				
	Edzésprogramok gyakorlat	fő szakképesítés		2					1			3				6			
	Gimnasztika elmélet	fő szakképesítés	2		1						1				4				
	Gimnasztika gyakorlat	fő szakképesítés		1								2				3			

11110-16 Egészségügyi alapismeretek	**Egészségügyi alapismeretek**	51 726 01 Regeneráló balneoterápiás masszőr						2												
12051-16 Masszázs elméleti alapjai I.	**Klinikumi alapismeretek**	51 726 01 Regeneráló balneoterápiás masszőr						1												
12053-16 Fizioterápia I.	**Fizioterápia elmélet**	51 726 01 Regeneráló balneoterápiás masszőr			1															
	Fizioterápia gyakorlat	51 726 01 Regeneráló balneoterápiás masszőr				2			1											
12055-16 Regeneráló balneoterápiás masszázs	**Masszázs elmélet**	51 726 01 Regeneráló balneoterápiás masszőr			1															
	Svédmasszázs gyakorlat	51 726 01 Regeneráló balneoterápiás masszőr				3			3											
10322-12 Pedagógiai,pszichológiai és kommunikációs alapok	**Kommunikáció**	fő szakképesítés											0,5					0,5		
	Sportpedagógia	fő szakképesítés											2					2		
	Sportpszichológia	fő szakképesítés											2					2		
10325-16 Szervezés és vállalkozás alapjai	**Gazdálkodási és vállakozási ismeretek**	fő szakképesítés											1					1		
	Sportmenedzsment	fő szakképesítés											1					1		
10326-12 Sportági alapok	**Sportági alapok elmélet**	fő szakképesítés											1					1		
	Sportági alapok gyakorlat	fő szakképesítés												10					10	
10327-12 Sportedzői szakismeretek	**Sportági szakismeretek elmélet**	fő szakképesítés											1					1		
	Sportági szakismeretek gyakorlat	fő szakképesítés												10					10	

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként 9-12. évfolyamon

Mellék-szakképesítés nélkül

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

			9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	e	gy	e	gy	ögy	e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	A tantárgy kapcsolódása	**5**	**3**	**7**	**5**	**140**	**2**	**2**	**140**	**4**	**1**	**11**	**20**	**18**	**11**	**0**	**11**	**20**
	Összesen		**8**		**12**			**4**			**5**		**31**		**29**			**31**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**	fő szakképesítés											0,5					0,5	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	**Foglalkoztatás I.**	fő szakképesítés											2					2	
10323-12 Egészségügy és elsősegély	**Anatómiai-élettani ismeretek**	fő szakképesítés	1		3										4				
	Egészségtan	fő szakképesítés	2												2				
	Elsősegélynyújtás gyakorlat	fő szakképesítés				2										2			
	Funkcionális anatómia	fő szakképesítés									2				2				
	Terhelésélettan	fő szakképesítés			2										2				
10324-12 Edzéselmélet és gimnasztika	**Edzéselmélet**	fő szakképesítés	1		1			1			1				4				
	Edzésprogramok gyakorlat	fő szakképesítés		2			2		1			1				6			
	Gimnasztika elmélet	fő szakképesítés	1		1			1			1				4				
	Gimnasztika gyakorlat	fő szakképesítés		1		1			2							3			

10322-12 Pedagógiai,pszichológiai és kommunikációs alapok	**Kommunikáció**	fő szakképesítés												0,5					0,5	
	Sportpedagógia	fő szakképesítés												2					2	
	Sportpszichológia	fő szakképesítés												2					2	
10325-16 Szervezés és vállalkozás alapjai	**Gazdálkodási és vállakozási ismeretek**	fő szakképesítés												1					1	
	Sportmenedzsment	fő szakképesítés												1					1	
10326-12 Sportági alapok	**Sportági alapok elmélet**	fő szakképesítés												1					1	
	Sportági alapok gyakorlat	fő szakképesítés													10					10
10327-12 Sportedzői szakismeretek	**Sportági szakismeretek elmélet**	fő szakképesítés												1					1	
	Sportági szakismeretek gyakorlat	fő szakképesítés													10					10
A Pedagógiai Program szerint	**Menedzsment alapok**	fő szakképesítés						1												
	Emberismeret	fő szakképesítés						1												
	Sportversenyek szervezése és hospitáló feladatok	fő szakképesítés						1	1											
	Sportszakmai szoftverismeretek	fő szakképesítés									2									
	Sportág-specifikus képességfejlesztés	fő szakképesítés							3			2								
	Játékvezetői, versenybírói ismeretek	fő szakképesítés										2								

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként érettségi után

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

			5/13.		1/13.			2/14.	
			heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
			e	gy	e	gy		e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	A tantárgy a fő szakképe-sítéshez tartozik?	**11,5**	**19,5**	**15,5**	**13**	**160**	**11,5**	**19,5**
	Összesen		**31,0**		**28,5**			**31,0**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**	igen	**0,5**					**0,5**	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	**Foglalkoztatás I.**	igen	**4**					**4**	
10323-12 Egészségügy és elsősegély	**Anatómiai-élettani ismeretek**	igen			**4**				
	Egészségtan	igen			**2**				
	Terhelésélettan	igen			**2**				
	Elsősegélynyújtás gyakorlat	igen				**3**			
	Funkcionális anatómia	igen			**2**				
10324-12 Edzéselmélet és gimnasztika	**Edzéselmélet**	igen			**4**				
	Edzésprogramok gyakorlat	igen				**6**			
	Gimnasztika	igen			**2**				
	Gimnasztika gyakorlat	igen				**4**			

10322-12 Pedagógiai, pszichológiai és kommunikációs alapok	**Pedagógia-sportpedagógia**	igen	**2**					**2**	
	Pszichológia-sportpszichológia	igen	**2**					**2**	
	Kommunikáció	igen	**1**					**1**	
10325-12 Szervezés és vállalkozás alapjai	**Sportmenedzsment**	igen	**1,5**					**1,5**	
	Vállalkozástan	igen	**0,5**					**0,5**	
	Gazdálkodás-pénzügyi ismeretek	igen	**1**					**1**	
10326-12 Sportági alapok	**Sportági alapok**	igen	**0,5**					**0,5**	
	Sportági alapok gyakorlat	igen		**9,5**					**9,5**
10327-12 Sportedzői szakismeretek	**Sportági szakismeretek**	igen	**0,5**					**0,5**	
	Sportági szakismeretek gyakorlat	igen		**10**					**10**

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

Általános rendelkezések:

A „Budapest" Baptista Szakgimnázium, Gimnázium és Sportiskola Pedagógiai Programja tartalmazza az intézmény nevelő-oktató munkájának keretszerkezetét, illetve azokat a normákat és előírásokat, amelyeknek megtartása, érvényre juttatása a legkedvezőbb feltételeket biztosítja iskolánk sikeres működéséhez.

Jelen Pedagógiai Programot az iskola diákönkormányzatának és nevelőtestületének javaslatai alapján az iskola igazgatója készítette el, a diákönkormányzat és a szülői szervezet véleményezése után a nevelőtestület fogadta el.

Az aláírásokkal hitelesített Pedagógiai Program tartalmának érvényesítése, megvalósítása az iskola minden pedagógusára és tanulójára nézve kötelező érvényű. A Pedagógiai Program és annak mellékletei a fenntartó jóváhagyásának időpontjával lép hatályba és visszavonásig hatályos és ezzel érvényét veszti a Pedagógiai Program előző kiadása.

A Pedagógiai Program nyilvános dokumentum. Megtekinthető a titkárságon, illetve megtalálható az iskola honlapján is. A Pedagógiai Program tartalmáról – munkaidőben – az igazgató vagy az igazgatóhelyettes adnak tájékoztatást.

Az iskola 2019. szeptember 1-jétől szervezi meg nevelő munkáját e Pedagógiai Program

alapján. Budapest, 2019. május 24.

.....

Jaksa Tibor

igazgató

Záró rendelkezések (legitimációs záradékok)

Nyilatkozat

A „Budapest" Baptista Szakgimnázium, Gimnázium és Sportiskola Nevelőtestülete képviseletében és felhatalmazása alapján aláírásommal tanúsítom, hogy a nevelőtestület a Pedagógiai program elkészítéséhez és elfogadásához előírt egyetértési jogát gyakorolta. A Nevelőtestület 2019. május 27-én megtartott értekezletén a Pedagógiai Programot megtárgyalta, az abban foglaltakkal egyetértett, azt elfogadta.

Dátum: 2019. május 27.

.....

a nevelőtestület nevében

Nyilatkozat

A fenntartó képviseletében a „Budapest" Baptista Szakgimnázium, Gimnázium és Sportiskola Pedagógiai Programját az Nkt. 32. § (1) bek. i.) pontja alapján jóváhagyom.

Dátum: 2019. május 31.

P.H.

.....

fenntartó